

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM
ANABİLİM DALI**

**ÇOCUKLARA YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE
ŞİİR KULLANIMI**

Yüksek Lisans Tezi

Elif KATİP ÇIRAKLI

Ankara-2019

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM
ANABİLİM DALI**

**ÇOCUKLARA YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE
ŞİİR KULLANIMI**

Yüksek Lisans Tezi

Elif KATİP ÇIRAKLI

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nazan TUTAŞ

Ankara-2019

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM
ANABİLİM DALI**

Elif KATİP ÇIRAKLI

**ÇOCUKLARA YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE
ŞİİR KULLANIMI**

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nazan TUTAŞ

Tez Jürisi Üyeleri

<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>İmzası</u>
Prof. Dr. Nazan TUTAŞ
Prof. Dr. Dilek PEÇENEK
Dr. Öğr. Üyesi Nazli GÜNDÜZ

Tez Sınavı Tarihi : 19.07.2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim.(...../...../2.....)

Tezi Hazırlayan Öğrencinin
Adı ve Soyadı

Elif KATİP ÇIRAKLI

ÖNSÖZ

Sözcükler duygu ve düşüncelerin aktarımında başrole sahip araçlardır. Bu açıdan sözcüklerin uygun bağlamlarda kullanılması, doğru anlamlandırılması ve düzgün sesletilmesi oldukça önemlidir. Bu sebeple, dilbilim ve yabancı dil öğretimi alanlarında sözcük öğretimine oldukça önem verilmekte ve bu alanla ilgili çalışmalar uzun yıllardır devam etmektedir. Edebi bir tür olan şiir aracılığıyla da yabancı dilde sözcük öğretimi çalışmalarının arttığı son dönemlerde gözlenmektedir. Şiirlerin yabancı dilde sözcük öğretimi amacıyla kullanımına yönelik pek çok gerekçe bulunmaktadır. Bu gerekçelerin arasında her şeyden önce şiirlerin doğal bir öğrenme aracı olarak kabul edilmesi, özgün materyal olması, kısa bir tür olması, kafiye, ritim, ses tekrarları gibi müzikal özellikler içermesi, sözcük oyunlarına elverişli olması gibi maddeler yer almaktadır. Yapılan bu çalışma da edebi bir tür olan şiirin çocuklara İngilizce sözcük öğretiminde ders materyali olarak kullanılabilmesini ve çocukların şiire yönelik olumlu görüş sergileme olasılıklarını ortaya koymasından önem taşımaktadır.

Tez yazım süreci boyunca benden bilgisini, ilgisini ve paylaşımlarını esirgemeyen ve görüşmek istediğim her an bana o değerli zamanını ayıran tez danışmanım Prof. Dr. Nazan TUTAŞ'a teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Üniversiteye başladığım andan bu aşamaya ulaşıncaya dek bana destek olan ve yol gösteren kıymetli Dilbilim Bölümü hocalarıma sonsuz şükranlarımı sunarım.

Ayrıca çalışma boyunca beni destekleyen ve cesaretlendiren eşim Arapça Öğretmeni Abdulkadir ÇIRAKLI'ya, tezimi bitirmemde bana şans getirdiğine inandığım oğlum Vefa Mert ÇIRAKLI'ya, hayatım boyunca hep yanımda olan aileme, uygulamayı yürüttüğüm sınıfın öğretmeni olan İngilizce Okutmanı Kemal KOÇAK'a, çalışmayı gerçekleştirebilmem için şiir metinlerimi seslendiren üniversite ve iş

arkadaşım İngilizce Okutmanı Seçkin KESKİN'e, istatistiki verileri hazırlamamda yardımcı olan Erhan KÖKSAL'a desteklerinden dolayı çok teşekkür ederim.

Yapılan çalışmanın alanda faydalı olabilmesi ve diğer çalışmalara ışık tutabilmesi umuduyla...

Elif KATİP ÇIRAKLI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	III
1. BÖLÜM	- 1 -
GİRİŞ	- 1 -
1.1. Tezin Amacı.....	- 3 -
1.2. Araştırma Soruları.....	- 3 -
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	- 4 -
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	- 4 -
1.5. Araştırmanın Yöntemi	- 4 -
2. BÖLÜM	- 7 -
EDEBİYATIN YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDEKİ YERİ	- 7 -
2.1. Şiirin İngilizce Öğretimindeki Yeri	- 12 -
2.2. Çocuklara Şiirle Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan İlke ve Yöntemler -	19 -
2.3. Şiir Kullanılarak Yabancı Dil Öğretimi Üzerine Yapılan Çalışmalar	- 24 -
2.4. Yabancı Dil Öğretiminde Şiirle Sözcük Öğretimi Teknikleri.....	- 28 -
3. BÖLÜM	- 35 -
YÖNTEM	- 35 -
3.1. Araştırma Deseni	- 35 -
3.2. Araştırma Grubu	- 35 -
3.3. Veri Toplama Araçları	- 36 -
3.3.1. Ön-Test ve Son-Testin Hazırlanması ve Uygulanması.....	- 36 -
3.3.2. Şiirlerin Hazırlanması ve Uygulanması	- 37 -
3.3.2.1. Şiirlerin Hazırlanması	- 37 -
3.3.2.2. Şiirlerin Uygulanması	- 43 -
3.3.3. Görüş Sormacasının Hazırlanması ve Uygulanması.....	- 53 -
3.4. Verilerin Çözümlemesi	- 54 -
4.BÖLÜM	- 56 -
BULGULAR VE TARTIŞMA	- 56 -
5.BÖLÜM	- 66 -
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	- 66 -

KAYNAKÇA	- 71 -
ÖZET	- 77 -
ABSTRACT	- 79 -
EK 1 Ön-Test/ Son-Test	- 81 -
EK 2 Araştırmada Kullanılan Şiirler	- 85 -
EK 3 “Welcome to Paradise” Okuma Metni	- 91 -
EK 4 “A Contemporary Explorer” Okuma Metni	- 92 -
EK 5 “Animals” Okuma Metni	- 93 -
EK 6 “A Big Surprise” Okuma Metni	- 94 -
EK 7 “Legendary Twins” Okuma Metni	- 95 -
EK 8 “Me and My Family” Okuma Metni	- 96 -
EK 9 Sınıfta Uygulanan Şiir Metinleri ve Alıştırmaları	- 97 -
EK 10 Ders Planı Örnekleri	- 114 -
EK 11 Görüş Sormacısı	- 126 -

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1. Metni Değerlendirme ve Seçme Ölçeği	-11-
Tablo 4.1. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Ön-test ve Son-testlerinin Karşılaştırılması.	-56-
Tablo 4.2. Deney Grubu Öğrencilerinin Ön-test ve Son-testlerinin Karşılaştırılması	-57-
Tablo 4.3. Tutum Anketinde Yer Alan “Evet” ve “Hayır” Seçeneklerine Öğrencilerin Olumlu Bakma Yönu	-61-

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Ön-test ve Son-testlerinin Karşılaştırılması	-64-
--	------

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 4.1. Kontrol Grubu ve Deney Grubu Öğrencilerinin Ön-test ve Son-test Sonuçlarının Karşılaştırılması	-58-
--	------

Grafik 4.2. Kontrol Grubu ve Deney Grubu Öğrencilerinin Ön-test ve Son-test Sonuçlarının Karşılaştırılması	-59-
Grafik 4.3. Şiirler Uygulandıktan Sonra Son-testte Oluşan Değişimin Boyutu	-60-
Grafik 4.4. Tutum Anketinde Gözlemlenen Olumlu Sonuçların 5 Eşit Örneklemli Kümülatif Yoğunluk Frekansı	-65-

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Sözcük; fonoloji, ortografi, biçimbilim, sözdizim, anlambilim gibi birçok bileşenin karışımıdır. Bu sebeple de bir sözcük yan yana bulunduğu diğer sözcüklerle ilişkilidir. Sözcüğün biçimi (sözlü ve yazılı dildeki biçimini fark etme, sözcüğü sesletebilme, sözcüğü doğru sesleme), sözcüğün yapısı (sözcükteki bağımlı ya da bağımsız biçimbirimleri fark etme), öbekteki ya da tümcedeki sözdizimsel görünüm, sözcüğün anlamı (gönderimsel, kullanımbilimsel gibi), bir sözcüğün diğer sözcüklerle olan sözcüksel ilişkisi (eşanlam, zıtanlam gibi) ve eşdizlilik sözcük bilgisiyle ilgili özelliklerdir. Bu özellikler, bir sözcüğün öğrenilebilirliğini olumlu ya da olumsuz şekillerde etkileyebilmektedir (Laufer, 1988).

Şarlanoğlu Vural ve Peçenek'in (2016: 897) de ifade ettiği gibi "Bir dilde doğal ve etkili bir şekilde yazıp konuşabilmek için geniş bir sözvarlığı gerekmektedir. Sözcük bilgisi/sözvarlığı bilgisi, bir dili akıcı olarak konuşmanın en önemli öğelerinden biridir." Bu sebeple, yabancı dil öğretiminde sözcük öğretimi yöntem ve tekniklerinin önemi yadsınamaz bir gerçektir.

Yabancı dil sınıflarında sözcük öğretimi, öğretmenin sınıf içinde kullandığı öğretim yöntemine göre farklılık göstermektedir. Örneğin, dilbilgisi-çeviri yönteminde bilinmeyen sözcükler liste olarak sunulur ve karşılıklarına anadildeki karşılıkları yazılır. Ancak, günümüzde bu yol pek de geçerli değildir. 1950'li yıllardan sonra düzvarım yönteminin ortaya çıkmasıyla birlikte yabancı dil öğretiminde sözcüklerin bir bağlam içinde öğretilmesi kabul edilmiştir. 1970'li yıllardan sonra ise, sözcüklerin bir iletişim içeriği içinde öğretilmesinin daha yararlı olacağı üzerinde durulmuştur. Böylece yabancı dilde sözcük öğretimine yönelik çeşitli bakış açıları aşamalar halinde gelişmiştir.

Bunlar, sözcüklerin bir yapı içinde bir anlam bütünlüğü ile öğrenilmesi ve son olarak da bir iletişim içeriği içinde sözcüklerin öğrenilmesi yaklaşımıdır (Demirel, 2008).

Var olan bu yöntemlerin dışında yabancı dil öğretiminde kullanılan ve doğal dil verileri sunan roman, kısa öykü, tiyatro oyunu gibi edebi metinler dilin bir iletişim içeriği içinde öğrenilmesini sağlayarak öğrencinin iletişimsel becerilerini geliştirmektedir. Edebi eserler ile öğrenciler, öğrenilen dilde var olan sözlüksel ve tümcesel örnekleri görmekte, bu örnekleri anlamlandırmakta ve kendi üretimleri doğrultusunda kullanmaktadırlar. Edebi eserler, anlam bakımından zenginlik göstermesi açısından öğrencilerin yorumlama becerisine de katkı sağlamaktadır.

Edebi bir tür olan şiirin, günlük dilden var olan kullanımlarla birlikte farklı kullanım ve yaratıcı sözcük ve yapıları da içerdiğinden roman, kısa öykü ve tiyatro oyunlarının aksine yabancı dil öğretiminde pek de tercih edilmediği görülmektedir. Ancak, şiir de diğer edebi türler gibi dilin şekillendirilmesinde ve duygu ve düşüncelerin aktarılmasında kullanılan bir araçtır. Sunduğu farklı dilsel yapılar ve sözlüksel anlamlar dildeki çeşitliliği yansıtmaktadır. Bu çeşitliliğe maruz kalan öğrenciler, anlamlandırma ve yorumlama becerilerini geliştirmektedirler. Şiir, vurgu, ezgi, tonlama gibi içerdiği parçalar üstü öğeler ile sözcük sesletimini kolaylaştırmaktadır. Şiirdeki ses, sözcük ve yapı tekrarları, müzikal ve ritmik öğeler sözcüklerin öğrenilebilirliğini arttırmaktadır.

Son dönemlerde şiirin sözcük öğretiminde materyal olarak kullanıldığı ve başarılı sonuçlar verdiği görülmektedir. Ancak, hala şiirin yabancı dil öğretimi amacıyla hazırlanan ders kitaplarında yer almadığı ve şiirin yabancı dil öğretiminde kullanımına karşı bir önyargı olduğu gözlenmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar arttıkça ve başarılı sonuçlar elde edildikçe bu önyargının ortadan kalkacağı ve şiirle yabancı dilde

sözcük öğretiminin mümkün olduğu ve öğrencilerde olumlu bir tutum oluşturduğu izlenimi artacaktır.

İngilizce sözcüklerin yabancı dil olarak öğretiminde şiirin materyal olarak kullanılabilmesini göstermesi ve çocukların şiire yönelik görüşünü ortaya koyması bakımından önem taşıyan bu tezin, şiire yönelik önyargıyı kırmaya katkı sağlayacağı umut edilmekte ve yabancı dil öğretmenleri, yabancı dil öğrencileri ve yabancı dil yayıncıları hazırlayanlar için faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bu düşünce doğrultusunda hazırlanan tezin konusunu; İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 12-14 yaş arası çocuklara şiirler aracılığıyla sözcük öğretimi yapılması ve şiirin ders materyali olarak kullanılmasına dair öğrenci görüşü oluşturmaktadır.

1.1. Tezin Amacı

Çalışmanın temel amacı, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 12-14 yaş arası çocuklara sözcük öğretiminde şiir türünün bir araç olarak kullanılabilmesini ve bu araç sayesinde sözcük öğretiminin gerçekleştirilebileceğini ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde çocukların ders materyali olarak şiire yönelik görüşlerini de sorgulamaktır.

1.2. Araştırma Soruları

Yapılan çalışmada “Öğrenciler öğretimi hedeflenen İngilizce sözcüklerin anlamlarını şiirin araç olarak kullanıldığı etkinliklerle öğrenebiliyorlar mı ve İngilizce sözcük bilgisi düzeylerini arttırabiliyorlar mı? ve “Çocukların şiire yönelik görüşü nedir?” soruları kullanılmıştır.

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmada ele alınan konu, şiirler aracılığıyla öğretilmek istenen sözcüklerin anlamlarının yapılan etkinliklerle öğrenilmesini sağlamak ile sınırlı tutulmuştur.

Öğretilmesi hedeflenen sözcükler Oxford WorldQuest serisinin 3. kitabındaki 4, 5 ve 6. ünitelerin okuma metinlerinden ve sözcük listelerinden seçilen sözcükler ile sınırlandırılmıştır.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Yapılan bu çalışmada kontrol ve deney grubunu oluşturan 16 öğrencinin de İngilizceye okuma, anlama, dinleme, yazma, dilbilgisi ve sözcük bilgisi açısından eşit düzeyde hakim oldukları varsayılmıştır.

Ön-test ve son-testin öğrenciler tarafından cevaplandırılması için 30 dakikalık bir sürenin yeterli olacağı ön görülmüştür.

Her bir şiirin ve şiirle ilgili olan alıştırmaların uygulanması için 50 dakikalık ders süresinin uygun bir süre olacağı varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, Ankara Üniversitesi TÖMER’de İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenmekte olan 12-14 yaş arası 16 çocuk ile sınırlıdır. Deney grubu 9, kontrol grubu 7 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubu oluşturulurken amaçlı örnekleme yapılmıştır. Çalışma sonunda yapılan uygulamanın öğrenciler üzerindeki etkisini görebilmek için aynı seviyede olan, fakat farklı gruplarda öğrenim gören öğrenciler seçilmiştir. Öğrenciler, TÖMER’de dil öğrenimine başlamadan önce TÖMER’in uyguladığı test ve sözlü sınava tabi tutulmuşlardır. Bu test sonunda aynı seviyede olan öğrenciler aynı

grupta yer almışlardır. Bu bağlamda hem deney grubu hem kontrol grubu öğrencileri TÖMER'deki öğretim sistemine göre WorldQuest 10 grubunda öğrenim görmektedir. Avrupa Dil Portfolyosu'na göre öğrencilerin İngilizce dil seviyeleri A2 sonu, B1 başına karşılık gelmektedir.

Sınıflarda kullanılan öğrenci kitabı Oxford WorldQuest serisinin 3. kitabı ve işlenen üniteler kitabın 4,5 ve 6. üniteleridir. Sınıflarda öğretim yapan öğretmenler ise farklıdır.

Araştırmada cinsiyet ve sosyo - ekonomik düzey bağımsız değişkenler olarak ele alınmış, öğrencilerin dil düzeylerinin eşit olması ise bağımlı değişken olarak ele alınmıştır.

8 haftalık bir süreci kapsayan araştırmada 26 isim, 21 sıfat, 6 eylem ve 4 zarf olmak üzere toplamda 57 sözcüğün öğretilmesi hedeflenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcük seçiminde WorldQuest 3 kitabının 4, 5 ve 6. üniteleri esas alınmıştır. Ünitelerdeki sözcük seçimlerinde ise, sözcük çalışması için verilen sözcük listeleri ve okuma metinlerindeki yeni sözcükler göz önünde bulundurulmuştur.

Öğrencilerin başarısını ölçmek ve değerlendirmek amacıyla uygulama öncesi ve sonrası uygulanan ön-test ve son-testlerin güvenilirlik ve geçerlilikleri SPSS programındaki Paired t-test uygulanarak test edilmiştir.

Öğrencilerin şiiire yönelik görüşlerini saptamak amacıyla öğrencilere veri toplama araçlarından görüş sormacası uygulanmıştır. Görüş sormacasının çözümlenmesi aşamasında çift seçimli binom – dbinom testi uygulanmıştır.

Çalışma, eylem araştırması kapsamında yarı deneysel bir çalışmadır ve çalışma süresince kontrol grubu öğrencileri ile deney grubu öğrencilerine farklı öğretim

yöntemleri uygulanmıştır. Kontrol grubunda ders kitabı ve çalışma kitabı kullanılırken, deney grubunda hedeflenen sözcükleri öğretmek amacıyla araç olarak hazırlanan şiirler kullanılmış ve bu şiirlerin öğrencilerin sözcükleri öğrenmelerindeki etkisi araştırılmıştır. Ardından çalışmanın öğrencilerde yarattığı etkiyi gözlemlemek ve değerlendirmek için görüş sormacası uygulanmıştır.

2. BÖLÜM

EDEBİYATIN YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDEKİ YERİ

Son yıllarda edebiyatın yabancı dil öğretimindeki rolünü araştıran araştırmacıların çoğu edebiyatın yabancı dil öğretiminde önemli bir yeri olduğu konusunda hem fikirdirler.

Edebiyatın yabancı dil öğretimindeki yeri gerek okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi dört temel becerinin gelişimi, gerekse sözcük, sesletim ve dilbilgisinin artması için oldukça önemlidir (Rai, 2012). Collie ve Slater'a (1990) göre bir dil öğretmeni sınıfta edebiyattan faydalanmaya iten dört temel sebep vardır; özgün materyal, kültürel zenginlik, dil zenginliği ve kişisel ilgi. Özgün materyaller aracılığıyla öğrenciler gerçek yaşamdaki gerçek dil örneklerine maruz kalırlar. Roman, kısa öykü, tiyatro oyunu gibi edebi eserler yazıldığı toplumun sosyal, kültürel ve coğrafi özelliklerini betimlediğinden öğrenciler için büyük bir kültürel zenginlik de sunmaktadır. Bu eserler yoluyla o dili konuşan bireylerin ve toplumların duygu ve düşüncelerini, gelenek ve göreneklerini, inanç ve korkularını, nasıl konuşup nasıl davrandıklarını gözlemlemek mümkündür. Bu anlamda edebiyat, dili öğrenilen toplumun özelliklerini tanımak adına kullanılan diğer materyalleri tamamlayan bir araçtır (Rai, 2012).

Edebiyat aynı zamanda öğrenciye sözlüksel ve tümcesel örnekler sunarak öğrencinin yazılı dili de görmesini sağlar. Bu sayede o dilde var olan tümce yapıları ve bu yapıların söylemdeki anlamsal işlevleri de görülmüş olur. Öğrenciler bu örnekleri ve çeşitliliği gördükçe daha üretken olmaya başlarlar. Doğal dil verileri ile iletişimsel becerileri dört temel beceride de artar. Eserleri okudukça belli karakterlere kendini daha yakın hissetmeye başlayan öğrenciler, onların serüvenlerine tanık olmak ve eser

sonunda vardıkları noktayı görebilmek için sözcükleri ve tümceleri daha iyi anlama çabasına girerler (Rai, 2012).

Edebiyat, yabancı dil öğrencilerinin sadece dilsel becerilerini değil, aynı zamanda eleştirel düşünme, diğer kültürleri anlama ve başka insanların yaşam tarzlarını anlama becerilerini de geliştirir (Cariboni Killander, 2011). Ünal'da (2005) bu durum şöyle ifade edilmektedir;

“Buna göre, edebi metinlerden hareketle öğrenci yalnızca dil becerilerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda öğrendiği dilin kültürünü de tanıma ve öğrenme olanağı bulur. Bu sayede dil öğrenmenin başlıca koşullarından biri olan kültürler arası iletişim ders ortamında somut olarak geçirilebilmektedir” (Ünal, 2005: 204).

Bu sebeplerden dolayıdır ki, derste kullanılan doğal olmayan ders kitaplarına kıyasla doğallığı ve duygu yoğunluğu bakımından daha üst seviyede olan edebi metinler daha gerçekçi bir iletişim ortamı oluşturması açısından dil öğretiminde özellikle tercih edilmektedir. Ünal'ın (2005) da belirttiği gibi “Yabancı dil dersinde edebi metinlerin kullanılması, söz konusu disiplinin hem kuram hem de uygulama boyutu açısından karşılıklı destek görmüş ve yabancı dil öğretiminde özellikle lirik ve epik türdeki edebi metinlerden yararlanma yoluna gidilmiştir.” (Ünal, 2005: 205).

Üzerinde durulması gereken bir diğer önemli konu ise, yabancı dil öğretiminin yapıldığı derslerde öğrencinin aktif katılım göstermesinin gerekliliğidir. Derslerde öğrenci eleştirel düşünebilmeli ve yaratıcılığını kullanabilmelidir. Kendisine verilen bilgiyi uygun bir şekilde yeniden yorumlayarak üretebilmeli ve bunu karşıya aktarabilmelidir. Bu noktadan hareketle okuduğu ve duyduğu edebi metinleri farklı şekillerde üretmesi kendinden beklenebilir (Ünal, 2005). Örneğin, öğrenciler okudukları ve anlamlandırdıkları bir şiirde geçen yabancı sözcükleri birebir kullanarak kendi şiirlerini oluşturabilir ve dinleyerek öğrendikleri sesletimi, kendi şiirlerini arkadaşlarıyla

sınıfta sesli bir şekilde paylaşarak pratik edebilirler. Sınıfta yapılacak böyle bir uygulama öğrenciye sözcükleri doğru kullanma ve sesletim konusunda destek olmakla kalmaz, aynı zamanda özgüven de aşılamış olur. Derse aktif katılım sağlayan öğrenci üretim yapabildiğinin farkına vardıkça yabancı dil öğrenmeye karşı daha hevesli ve istekli olacaktır.

Lazar (1993), yabancı dil öğretiminde edebiyatın kullanılmasının önemini şu şekilde sıralamıştır;

1. Edebiyat motive edicidir.
2. Edebiyat özgün materyallerden oluşmaktadır.
3. Edebiyatın genel bir eğitimsel değeri vardır.
4. Öğrencilere farklı kültürleri öğrenmeleri açısından yardımcı olmaktadır.
5. Dil edinimi için bir uyarandır.
6. Öğrencilerin yorum yapabilme becerilerini geliştirmektedir.
7. Öğrenciler edebiyattan keyif almaktadır.
8. Öğrencilerin dil farkındalıklarını geliştirmektedir.
9. Öğrencileri duygu ve düşünceleri hakkında konuşmaları bakımından cesaretlendirmektedir (Lazar, 1993: 14-15).

Tutaş'ın (2006) da belirttiği gibi edebiyat, öğrencilere metinle aktif bir şekilde bağ kurabilme şansı sunduğundan eleştirel düşünme ve okumayı öğretmek için güçlü bir araçtır. Edebiyat ile öğrenciler, bireysel, aktif ve derinlemesine okuma yapabilmeyi, sorgulamayı, anlamlandırmayı ve keyif almayı öğrenmektedirler. Bu sayede üst düzey düşünebilme potansiyeline ulaşabilmektedirler.

Edebiyat, aynı zamanda öğrencilerde hedef dilin işlenmesi ve yorumlanması için anlamlı ve akılda kalır bağlamlar ortaya koymaktadır. Öğrenciler metinde geçen birtakım sözcükleri bilemeyebilirler, ancak metni öğretmenden sesli bir şekilde dinlediklerinde, gerekli vurgu ve tonlamaları duyduklarında, sözcüklere uygun el kol hareketleri ve mimiklerle metne eşlik edildiğini gördüklerinde sözcüklerin anlamları, dilbilgisi yapılarının işlevleri hakkında tahminler yürütebilirler. Edebi metinler anlam

bakımından zenginlik göstermektedir. Örneğin bir şiirde, bir sözcük sözlük anlamının dışında metaforik anlamlar taşıyabilmektedir. Bu değişik anlamları yakalamaya çalışan öğrenciler yorum becerilerini de geliştirmektedirler. Bu sayede okudukları bir metni anlamlandırma becerileri de gelişmektedir.

Edebi eserlerin seçiminde hedef dilin öğretmeni öğrencilerin ihtiyaçlarını, gereksinimlerini, ilgi alanlarını, kültürel art alanlarını ve öğrencilerin dil düzeylerini göz önünde bulundurmalıdır. Okuma, yazma, dinleme ve konuşma olan dört temel becerinin bir arada, bir bütün halinde geliştirilmesine dikkat edilmelidir. Hedef dil öğrencileri dinlediğini anlama becerisini ve sesletim becerisini ilginç, motive edici materyaller aracılığı ile geliştirebilirler. Ünal'da (2005) bu durum "Malzeme seçiminde öğrencinin dil seviyesi ve sosyal dünyasıyla uyuşan edebi metinlerin derste işlenmesinin gerektiği" şeklinde belirtilmiştir. Işidan'ın (2016) da belirttiği gibi, seçilen edebi metinler öğrencilerin seviyesine uygun olmalı, öğrencilerin ilgi alanlarına göre tercih edilmelidir. Seçilen metinlerin öğrencilerin okuyup anlayabileceği düzeyde olması gerekmektedir.

Lazar (1993) uygun edebi metin seçiminde dikkat edilmesi gereken noktaları aşağıdaki ölçekte belirtmiş ve metin seçimi aşamasında öğretmenin metni ders öncesi okuyarak belirtilen ölçekte nereye daha uygunsa o noktaya işaretleme yapması gerektiğini dile getirmiştir. Bu sayede öğretmen metin seçimini daha üst düzey bir farkındalıkla belli sınırlılıklar doğrultusunda yaparak öğrencileri için uygun olan metne daha doğru ve daha sağlıklı bir şekilde karar verebilecektir.

Tablo 2.1. Metni Değerlendirme ve Seçme Ölçeği (Lazar, 1993).

Öğrencilerin Kültürel Art Alanı (Students' Cultural Background)	
A	B
Metni anlamaktan oldukça uzak (too remote from text to help comprehension)	Metni anlamak için oldukça yeterli (close enough to text to easy comprehension)
Öğrencilerin Yaşı (Age of students)	
Metinden keyif almak için oldukça yaşlı (too old to enjoy text)	Metinden keyif almak için oldukça genç (too young to enjoy text)
Öğrencilerin Düşünsel Olgunlukları (Intellectual maturity of students)	
Metni düşündürücü bulmak için oldukça gelişmiş (too developed to find text challenging)	Metni anlamak için yeterince gelişmemiş (too immature to understand text)
Öğrencilerin Duygusal Kavrayışı (Students' emotional understanding)	
Metni kavramak için yeterince gelişmiş (too developed to find text engaging)	Metni anlamak için yeterince gelişmemiş (too immature to relate to text)
Öğrencilerin Dil Yeterliliği (Students' linguistics proficiency)	
Metin aracılığıyla zorlanmak için oldukça gelişmiş (too advanced to be challenged by the text)	Metni çözümlmek için temel düzeyde (too elementary to cope with the text)
Öğrencilerin Yazınsal Art Alanı (Students' literary background)	
Metin aracılığıyla zorlanmak için oldukça iyi gelişmiş (too well-developed to be challenged by the text)	Metni çözümlmek için yetersiz (insufficient to cope with the text)

Lazar (1993), ölçekte belirttiği niteliklerin dışında metnin olanaklılığı, uzunluğu, kullanılabilirliği ve müfredata uygunluğunun da önemine dikkat çekmektedir. Salihoğlu'nun (1994) da ifade ettiği gibi yabancı dil öğretimi için seçilen eserlerde dil kolay anlaşılır olmalı, yorumlanması kolay metinlere yer verilmelidir. Evrensel değerleri yansıtan metinler öncelikli olarak tercih edilmelidir.

2.1. Şiirin İngilizce Öğretimindeki Yeri

Edebi bir tür olan şiir, genellikle yabancı dil öğretiminde kullanımı pek de tercih edilmeyen bir türdür. Bunun temel sebebi, öğrencilerin dil öğrenirken şiir dilini kullanmada güçlük çekecekleri düşüncesidir. Oysa, bir dil içerisinde, günlük dil de buna dahil olmak üzere, şiirsel ifadeler yer verilmesi kaçınılmazdır. Şiir, farklı ve yaratıcı sözcükleri ve yapıları içinde barındırdığından ve dildeki çeşitliliği yansıttığından yabancı dil öğretimi alanından çıkartılabilecek bir tür olmamalıdır. Şiir, hayal gücünü, duyguları ve öğrencilerin soyut düzlemde düşünmesini sağlayan metaforik öğeleri içinde taşıyan bir türdür (Dilidüzgün, 2015). Şairlerin şiir metinlerinde seçip kullandığı sözcükler günlük dilde var olan ve kullanılan sözcük ve ifadeler olmakla birlikte günlük dilden farklı olarak yepyeni bağlantılarla bir araya getirilmeleri sonucu şiirsel özellikler kazanabilir. Bu noktada şairler yakın ve uzak çağrışımlar oluşturan sözcükleri kullanarak, duygu değeri yüksek öğelere yer vererek, günlük dilde kullanımı olmayan ve bu sebeple kulağa alışılmamış gelen bağdaştırmalardan faydalanarak şiirsel bir metin elde etmektedirler. Şiirde örtük anlatımlara ve anlamsal sapmalara dayanan çeşitli söz sanatlarına yer verilmektedir. Şairler anlamsal düzlemde bu kullanımlardan yararlanırken aynı zamanda da öğelerin ses değerlerine ve özelliklerine de özen göstererek seslerin bir arada oluşturdukları müzikalite ve ritimden de faydalanmakta ve bu sayede sessel açıdan da günlük dil kullanımından uzaklaşmaktadırlar. Bu aşamada dilin yaratıcılık yönünü kullanarak şiir metinleri aracılığıyla yeni anlamlara ve kulağa

hoş gelen ses dizgelerine ulaşmaktadırlar. İyi seçilmiş ve belli bir düzen içinde bir araya getirilmiş sesler, heceler, sözcükler ya da dizeler oluşturdukları ses uyumu ile dinleyenleri etkilemekte ve akılda kalmaktadır (Keklik, 2013 ve Korkut, 2005). Bu sebeplerden dolayı şiir, temel dil becerilerinin öğretimi için kullanılabilir edebi eserlerden biridir.

Şiirde geçen bir sözcüğün ses (sound), sözcüğün ilk anlamı ya da sözlük anlamı (denotation) ve sözcüğün çağrışımsal anlamları (connotation) olmak üzere üç bileşeni bulunmaktadır. Örneğin “ev” sözcüğü ilk anlam olarak birinin taşındığı yer olarak tanımlanmakla birlikte “güven, sevgi, rahatlık, huzur, aile” gibi sözcükleri de çağrıştırmaktadır. Çağrışımsal anlam dilde anlam zenginliği yaratma açısından şiir dilinde oldukça önem taşımaktadır. Bu sayede bir sözcük ile alıcıya birden fazla bildiri sunulabilmektedir (Arp ve Johnson, 2008). Bu sebeple şiiri okuyan ya da dinleyen alıcının doğru bir anlamlandırma yapabilmesi için dikkatini şiire vermesi ve şiirde geçen sözcükleri iyi tanıması gerekmektedir.

Şiir müzikal ve ritmik olma özelliği ile okunduğunda ve dinlendiğinde doğrudan duyulara hitap etmektedir. Şair duyuşsal deneyimlerini ise dolaylı yoldan imgelem (imagery) aracılığı ile okuyana/dinleyene sunmaktadır. Aksan’da (2011: 30) imge “İnsanın gözlemlediği nesne, olay ve nitelikleri, kendi zihninin süzgecinden geçirerek oluşturduğu, şairin de aynı eğilimle şiire aktardığı tasarımlar, kişiye özgü izlenimler” olarak tanımlanmaktadır. İmge daha çok zihinde oluşan bir görüntü ile ilişkilendirilse de bir sesi, kokuyu, tadı ya da dokunsal hissi okuyucuya/dinleyiciye hissettirmektedir. Okuyucu/ Dinleyici bu sayede kendine aktarılan bu deneyimleri kendi zihninde yeniden üretmekte ve şiiri hissederek şiirin içine girebilmektedir.

Benzetme, metafor, kişileştirme, söz yöneltme ve düz değişmece gibi dil sanatları ile oluşturulan şiir dilinde dilin yaratıcı boyutları gözlenmektedir. Bu tür

kullanımlara günlük dilde de yer verilmekle birlikte, şairi farklı kılan her üretiminde yeni ve orijinal ifadelere ve kullanımlara yer vermesidir (Arp ve Johnson, 2008).

Bir nesnenin, olayın ya da durumun özelliğini anlatabilmek için her dilde benzetmelerden yararlanılmaktadır. Niteliği anlatılmak istenen şey, bir başka nesne ile ilişkilendirilerek benzetme yolu ile alıcıya aktarılmaktadır. Özellikle de şiir dilinde benzetmeler anlatıma güç katma, etkileyici olma ve anlatılan ifadeyi zihinde yaratmaya yardımcı olma açısından oldukça önem taşımakta ve kullanılmaktadır. Şairlerin yaptığı özgün benzetmeler şiirin etkisini artırmaktadır.

Şiir dilindeki kullanımlardan bir diğeri ise metafor adı verilen deyim aktarmalarıdır. Deyim aktarması, “bir nesneyi daha güçlü, daha canlı anlatabilmek için, onunla benzerliği, yakınlığı bulunan bir başka nesnenin adıyla anma eğilimidir” (Aksan, 2011: 45). Şairler bu aktarmalar aracılığı ile yansıtmak istedikleri imgeleri daha canlı ve etkili bir şekilde okuyucuya/dinleyiciye sunmaktadır. Şiirde kullanılan metaforik öğeler, öğrencilerin sözcüklere yönelik duyarlılığını artırarak sözcüklerin derin anlamlarını öğrenmelerine olanak sağlamaktadır. Çünkü şiir, dilin şekillendirilmesinde ve düşüncenin aktarılmasında bir araç olma özelliği taşımaktadır. İnsana özgü özelliklerin hayvana, eşyaya ya da kavrama aktarılması olarak bilinen kişileştirme yoluyla da şairler yazdıkları şiirlere canlılık katmaktadır. Söz yöneltmece olarak bilinen söz sanatında ise hayatta olmayan, ölmüş birine ya da insan olmayan bir varlığa daha önce hayattaymış, yaşamış ve söylenen söze karşılık verecekmiş gibi hitap etme durumu söz konusu olmaktadır. Hem kişileştirme hem de söz yöneltme sanatları dile hayat veren özelliğe sahip olması bakımından önem taşımaktadır (Arp ve Johnson, 2008). Saraç'ta (2003) da belirtildiği gibi, öğrencilerin bilinen dilbilgisi kullanımlarının yanı sıra, tümce ve sözcük yapı ve anlamlarının ötesindeki kullanımları görebilmeleri için bakış açısı geliştirmelerini sağlamaktadır. Öğrenme isteği az olan öğrencilere farklı dünyaları

keşfetme olanağı sunmaktadır. Öğrencilerin metafor, benzetme, ironi, kişileştirme gibi mecazi ifadeleri tanınmasını olanaklı kılmaktadır.

Şiir dili, uygun ve doğru seslerin seçimi ile dilin müzikal ve ritmik özelliğinden faydalanılarak oluşturulmaktadır. Bu noktada seslerin çeşitliliği ve tekrarı önemli bir boyut kazanmaktadır. Şairler en küçük sestten en büyüğüne kadar ses tekrarları yaparak şiirdeki müzikaliteyi elde etmektedirler. Ünlü ve ünsüz ses tekrarlarından, hece, sözcük, öbek ve dize tekrarlarına kadar varan bu yol ile kulağa hitap etmekle birlikte gerekli gördükleri anlam vurgulamalarını da gerçekleştirmektedirler (Arp ve Johnson, 2008). Şiirde ritmik öğelerin varlığı hedef dili öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirmekte ve öğrenciler bu sayede hedef dildeki vurgu, ezgi, tonlama gibi parçalar üstü öğelere de aşına olmaya başlamaktadır. Kaya'da (2013: 63-64) bu durum şu şekilde dile getirilmektedir:

“Şiirin okuma – yazma öğretiminde çok önemli rolü vardır. Okuma öğretiminde şiir kelime öğrenimini, sesi kullanmayı, seste noktalama ve vurguyu, akıcılığı, en önemlisi de çocuğun sözlü ifade gücünü ve sevgisini kamçılar. Şiirin yazma öğrenimi ve öğretimindeki işlevleri saymakla bitmez. Kelime dağarcığının yazıya aktarıldığı, sözel gücün yazıda yeşerdiği, sesin ve vurgunun göze hitap ettiği ve kelimelerin özenle seçildiği bir alandır şiir. Dil becerisinin her alanına etkisi olan şiir aslında düşünmenin ve düşüncenin en yoğun yaşandığı bir türdür.” (Kaya, 2013: 63-64).

Kaya'nın (2013) da belirttiği gibi, şiir doğal bir öğrenme aracı olarak kabul edilmektedir. Bunun sebepleri arasında ise çocuğun doğduğu andan itibaren ninnilere maruz kalması ve şiirle birlikte yorum ve üretme becerilerini kazanmasıdır. Sesli şiir okuma çalışmaları dildeki akıcılığı sağlamada ve doğru sözcük sesletimini gerçekleştirmede oldukça etkilidir. Ayrıca ritim, ses tekrarları, kafiye gibi müzikal araçlar dil öğrencisinin anlamı kodlamasına da fayda sağlamaktadır. Müzikal, akılda kalıcı, eğlenceli, duygu barındıran özellikleri ile şiir her yaştaki ve her seviyedeki öğrenciye dil öğreniminde yardımcı olmaktadır (Dilidüzgün, 2015).

Şiirler aracılığıyla öğrenciler;

1. Sözcük oyunları yapabilirler.
2. Doğru sesletime hakim olabilirler.
3. Belli dilbilgisi yapılarını ve öbekselle yapıları, sözcük dizilişlerini pratik edebilirler.
4. Yazılı dilde kendilerini anlatmak için özgüven kazanabilirler.
5. Sözcükleri şiirsel bir kompozisyon çerçevesinde kullanabilirler.
6. Sözcük bilgilerini, sesletim ve dildeki akıcılıklarını geliştirebilirler (Dağbaşı, 2018; Finch, 2003; Mittal, 2014).

Şiirler aracılığıyla öğretmenler;

1. Dilbilgisel yapıları öğrencilere sunabilirler.
2. Öğrencileri şiir yazmaya teşvik ederek öğrenilen dilbilgisi yapılarını pratik etmelerini sağlayabilirler.
3. Öğrencilerden yazdıkları şiirleri paylaşmalarını isteyerek onların bu yolla duygu ve düşüncelerini paylaşmalarını sağlayabilirler (Finch, 2003).

Saka'nın (2014) da belirttiği gibi, yabancı dil öğretiminde şiirin kullanılması öğrencilerin ilgisini derse çekerek yabancı dil öğretimini desteklemektedir. Öğrencilerin yaşına ve dil seviyelerine uygun olarak seçilen şiirler sınıf ortamını daha keyifli bir hale getirerek öğretmenin dilbilgisi yapılarını ve sözcükleri doğal bir ortamda öğretmesini sağlamaktadır.

Şiir biçimsel olarak göze hitap etmekle kalmaz, aynı zamanda uyum, ritim gibi özellikleri açısından kulağa da hitap ederek zihinde kalıcı bir etki yaratmaktadır. Ceylan'ın (2008) da ifade ettiği gibi Gardner'ın (1983) Çoklu Zeka Kuramında yer alan yedi farklı zeka alanı açısından iyi bir ders malzemesi olma özelliği taşımaktadır. Mittal'a (2014) göre, müzikal ve ritmik bir özelliğe sahip olan şiirler aracılığıyla öğrencilerin dikkati derse çekilebilir. Şiir gibi ritmik materyaller aracılığıyla bir bilgiyi öğrenmek çok daha kolaydır. Şiir dili ile müzikal ritim arasındaki ilişki oldukça güçlü olduğundan şiir dili beynin her iki yarıkürsini de aktif olarak harekete geçirmekte ve öğrenmenin kalıcılığında büyük bir rol oynamaktadır. Bülbül'ün (2017) de belirttiği gibi, "Şiirin akustik etkisi ve melodik tınıları öğrencinin dilsel olarak sözcük edinme

süreçlerine kalıcı katkı sağlamakla kalmamakta, yeni dizeler oluşturmaya yönelik isteklendirici uyarılar da yapmaktadır.” (Bülbül, 2017: 11-12). Sınıf ortamında bu özelliklere sahip bir şiir metninin tercih edilip işlenmesinin öğrencilerin yabancı dil çalışmalarına olumlu katkılar sağladığı görülmektedir.

Yabancı dil öğretiminde şiir türünün tercih edilme sebepleri arasında bu türün roman ve tiyatro eserlerine kıyasla daha kısa olması durumu da bulunmaktadır. Kısa öykü ya da kısa şiir metinleri aracılığıyla öğrencilerin sıkılmadan ve keyifle derse katılmaları sağlanabilmektedir. Dağbaşı'na (2018: 392) göre, “Bu kısalık, öğrencilerin algılarını daha açık ve aktif tutmalarına yardımcı olmaktadır.” Bülbül'de (2017) de bu durum şu şekilde dile getirilmektedir;

“Yabancı dil eğitiminde kullanılması öncelenen metin türleri arasında şiir türünün seçilmesinin belli başlı nedenlerinden biri ve önemlisi de, bu türün sınıf ortamında ders materyali olarak işlenmesi için kısa türlerden olmasıdır. Kısa türler, öğrencilerin sınıf ortamında dersin biçimlenmesinde algılarını daha açık ve aktif tutmalarını sağlayacak nitelikte olmalıdır” (Bülbül, 2017: 8).

Yabancı dil öğretimi aynı zamanda bir kültür öğretimi olarak değerlendirildiğinde ve dil ve kültür arasındaki ilişki göz önünde bulundurulduğunda şiirin, aynı zamanda kültürel aktarımın gerçekleşmesindeki en etkili araçlardan biri olduğu görülmektedir. Şiir bu anlamda hedef dilin kültürel yapısına açılan bir pencere niteliğindedir. Dil sadece sistemli bir göstergeler dizgesi değil, aynı zamanda toplumlar arasında kültür aktarımını da sağlayan bir olgudur. Bu noktada dil öğretimi yapılırken kültür unsuru göz ardı edilmemelidir. Seçkin Polat'ın (2012: 28) da açıkladığı gibi “her dilin kendine ait simgesel ve dilsel göstergeleri vardır, bunları eğitim ortamının dışında tutmak, iletişimin aksaması gibi bazı problemlere dahi yol açabilmektedir.” Buradan da anlaşılacağı üzere yabancı bir dil öğrenmek demek sadece o dilin sözvarlığını öğrenerek ve sözcükleri yan yana getirerek dilbilgisel anlamda doğru ve akıcı tümceler oluşturarak

konusmak veya yazmak değildir. Aynı zamanda öğrenilen dile ait farklı semboller ve kültürel öğeler de bilinmelidir.

Düşünce, duygu ve isteklerin başkalarına aktarılması amacıyla kullanılan doğal dilin yapısı ile şiirsel metinlerin yapısı arasında farklılıklar bulunduğunun yadsınamaz bir gerçek olduğunu dile getiren araştırmacılar mevcuttur. Bu sebeple yabancı dil öğretiminde şiir türünü kullanmanın sakıncalı yanları olduğunu belirten araştırmacılar da olabilmektedir. Bayat'da (2010: 166) da ifade edildiği üzere “şiirsel metinlerin yapısı doğal dilin yapısına benzemez.” Bu iki dilde de duygu, düşünce ve istekler iletilmesine rağmen anlatım ve içerik düzlemlerinde tercih edilen ve yapılan biçimlendirmeler birbirinden farklılaşmaktadır. Bülbül'ün (2017) de dile getirdiği gibi şiirde var olan yan anlamlar, metaforik ve imgesel anlamlar dolayısıyla öğrencilerde oluşan şiiri anlayamama kaygısı öğrencilerin bu türe karşı olumsuz bir tutum sergilemesine neden olmaktadır. Günlük kullanım dili olan doğal dilde mevcut olan sözcüklü birleşimleri ve dilbilgisi yapıları dinleyiciye tanıdık gelen özelliktedir. Öte yandan şiir dili, doğal dilin kullanımları ile birlikte yeni üretilere de her zaman açıktır ve her yeni üretimi bir övgü ile kabul etmektedir. Bir sanat metni olarak görülen şiirde beklenmeyen kullanımlara bir diğer deyişle, alışılmamış bağdaştırmalara şiir dilinin özelliği olarak yer verilmektedir. Bu anlamda şair, dilin kendisine sunduğu tüm olanaklardan yararlanmaktadır.

Bu türü ders materyali olarak tercih ederken oyun gibi eğlenceli aktiviteleri tercih etmek şiir türünü öğrencilere sevdirmekle kalmayacak, dersi de daha verimli hale getirecektir. Yabancı bir dilde şiir dilini anlayabildiğini fark eden bir öğrencide de üst düzey bir metni anlayabilmenin verdiği bir özgüven oluşacak ve bu durum öğrenciyi yabancı dil öğrenme konusunda daha istekli ve hevesli bir konuma taşıyacaktır.

2.2. Çocuklara Şiirle Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan İlke ve Yöntemler

Çocuk edebiyatı, 2-14 yaş çocuklarının dünyasına yönelik tüm yazılı ve sözlü eserleri kapsamaktadır.

Songören-Arkılıç'da (2011:1726) çocuk edebiyatı “Geniş anlamıyla çocuk ve gençlik edebiyatı, bebeklikten başlayan ve yetişkinlik sürecine kadar uzanan arayı kapsayan kitleye hitap eden eserleri içine alır.”, şeklinde sınırlandırılmıştır. Bu eserler arasında resimli kitaplar ve masallar okul öncesi dönem içinde dahil edilirken, ilkokul dönemi ile başlayan okul döneminde ise yaş grubuna uygun roman, hikaye kitapları ve şiirler dahil edilmektedir.

Çocuk edebiyatının en önemli yanı “çocuğa göreliğidir”. Sever (2002: 30) “çocuklara okunan, okutulan masal, fabl, öykü, roman ve anlatıların çocuk gerçekliğine uygunluğu” üzerinde durmakta ve kullanılan metinlerin çocuğa göre olması ilkesine dikkat çekmektedir. Hasırcı ve Küçükavşar'ın (2013) da vurguladığı üzere çocuk edebiyatı içinde yer alan metinler çocuk gerçekliğini ele almalı ve çocuk dünyasına uygun sahneler sunmalıdır. Bu metinler çocukların bilişsel, duyuşsal, devinimsel ve toplumsal gelişim özelliklerine uygun olmalıdır.

Çocuk edebiyatının en önemli anlatım biçimlerinden biri olan şiir, çocuklara yabancı dil öğretiminde de kullanılması gereken edebi türlerden biridir. Çocukların dil becerilerini ve yaratıcı düşüncelerini geliştirmelerinde şiirin yeri yadsınamaz. Çocukların şiirle olan ilişkisi şiir dilindeki kafiye ve ritimli sözlerin varlığıyla doğrudan ilgilidir. Çocuklar ahenkli sesleri sevmektedirler ve bu sebeple de şiir dinlemekten, okumaktan ve ezberlemekten hoşlanmaktadırlar. Çocuk şiirlerinde sadece ahenkli sesler

değil, çocuğa uygun sözcük seçimi de oldukça önemlidir. Seçilen sözcükler çocukların ilgi, ihtiyaç ve sözcük hazinelerine uygun olarak tercih edilmelidir (Açık Önkaş, 2009).

Sınıf içi dil öğretiminin başarılı bir şekilde gerçekleşebilmesi ve sonuçlanabilmesi için belli başlı yabancı dil öğretim ilke ve yöntemlerinden de faydalanılması gerekmektedir. Demirel'de (2008) bu ilkeler şu şekilde sıralanmaktadır;

- Dört temel becerinin geliştirilmesi
- Öğretim etkinliklerini dersten önce planlama
- Öğretimin basitten karmaşığa ve somuttan soyuta doğru yapılması
- Görsel ve işitsel araçların ders içinde uygun bir şekilde kullanımı
- Gerek duyulduğu takdirde anadilin sınıf içinde kullanılması
- Bir seferde tek bir yapının öğrencilere verilmesi
- Verilen bilgilerin günlük yaşama aktarılmasını sağlayarak bilgilerin kalıcı hale getirilmesi
- Öğrencilerin derse aktif katılımının sağlanması
- Bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulması
- Öğrencilerin güdülenmesini sağlayarak cesaretlendirilmesi

Dilde dört temel beceri olarak kabul edilen dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri öğrenciye bir bütün halinde kazandırılmalı ve öğrencinin bu dört beceride de yetkin olması sağlanmalıdır. Bu noktada ders sonu hedeflenen kazanımlar, dersin planlanması, materyal seçimi ve seçilen materyalin sınıf içi etkinliği dahilinde öğrencilere sunumu aşamalarında atılan her bir adımın bu dört temel beceriye uygun olup olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Bununla birlikte bir diğer önemli nokta ise, öğretim etkinliklerinin ders öncesi doğru materyal ile uygun yöntem ve tekniklerle planlanmasıdır. Dersi önceden planlayan bir öğretmen öğretim aşamasında kolaydan zora, somuttan soyuta ilkelerini de göz önünde bulundurarak öğretilecek konuyu belli bir sıralama dahilinde öğrencilere aktarabilmekte ve kalıcılığını sağlayabilmektedir.

Yabancı dil öğretiminde üzerinde durulması gereken asıl konulardan biri ise görsel ve işitsel araçların kullanımınıdır. Özellikle de temel düzey dil sınıflarında görsel

materyaller aracılığıyla sözcük öğretimi gerçekleştirilmeli ve işitsel araçlar ile de desteklenmelidir. Sözcüğün anlamını görsel araçlar ile öğrenen öğrenciler, işitsel araçlar desteğiyle de doğru sözcük sesletimlerini öğrenerek pratik yapma fırsatı bulmaktadırlar. Yabancı dil öğretiminde görsel ve işitsel araçların kullanımının yanı sıra teknolojinin önemi de yadsınamaz bir gerçektir. Gündüz'ün (2005) de ifade ettiği gibi, teknolojik gelişmeler sağladığı avantajlar sayesinde dört temel becerinin gelişmesine katkıda bulunarak hedef dilde iletişim kurma fırsatını arttırmaktadır. Bu bağlamda teknolojinin sunduğu kolaylıklardan faydalanan bir öğretmen, aynı zamanda öğrencilerin teknoloji üzerine kurulu dünyalarına hitap ederek onların derse karşı güdülenmelerini ve ders içinde daha etkin olmalarını sağlamaktadır.

Yabancı dil öğretiminde üzerinde önemle durulan ilkelerden bir diğeri ise - özellikle gerekli görülen durumlar haricinde- öğretilmekte olan hedef dilin kullanılmasıdır. Tek seferde bir yapının öğrenciye aktarılması ve basitten karmaşığa dil öğretiminin yapılması yolu ile sınıf içinde hedef dilin kullanımı gerçekleştirilebilmektedir.

Yukarıda açıklanan genel ilkeler dışında Demirel'de (2008: 32-33) yabancı dil öğretimine yönelik özellikle üzerinde durulan bazı maddeler şunlardır:

- “Öğretime dinleme ve konuşma becerilerini geliştirme ile başlanması,
- Öğrenilen dilin seslerini en iyi şekilde çıkarmalarının öğretilmesi,
- Yeni tümce kalıplarının bilinen sözcüklerle öğretilmesi,
- Öğrencilere öğrendiklerini kullanma olanağının tanınması,
- Yeni bir yapıyı sunmadan önce örnekler verilmesi,
- Öğretilen dilin kültürünün de öğretilmeye çalışılması.”

Bu maddeleri göz önünde bulunduran yabancı dil öğretmeni, doğru yöntem seçimleri ile birlikte etkili bir dil öğretimi gerçekleştirerek hedef dilin öğrenilmesini sağlamaktadır.

Yabancı dil öğretimi çalışmaları çok eski tarihlere dayanmakta ve pek çok yaklaşım, yöntem ve tekniği içermektedir. Bu yöntemler arasında Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar – Translation Method), Düzvarım Yöntemi (Direct Method), İşitsel – Dilsel Yöntem (Audio – Lingual Method), Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı (Cognitive – Code Approach), Doğal Yöntem (Natural Method), İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach), Seçmeli Yöntem (Eclectic Method), Lozanov’un Telkin Yöntemi (Suggestopedia), Curran’ın Grupla Dil Öğretimi Yöntemi (Community Language Learning), Gattego’nun Sessizlik Yöntemi (The Silent Way) ve Asher’in Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response) bulunmaktadır (Demirel, 2008; Larsen and Freeman, 2000; Richards and Rodgers, 2001).

Son dönemlerde yapılan çalışmalar ise uygun ve doğru seçilen şiir metnlerinin doğru aktiviteler ile yabancı dil öğretimine katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Ancak, İngilizceyi yabancı dil olarak öğreten ders kitapları incelendiğinde şiir metnlerinin çok da tercih edilmediği gözlemlenmektedir. Oysaki iyi seçilmiş şiirler hedef dilde konuşma becerisi gibi belli becerileri özellikle olumlu yönde etkilemektedir. Fakat doğru şiir metnine ve doğru aktiviteye karar vermek pek de kolay olmamaktadır. Bu bağlamda göz önünde bulundurulması gereken birtakım etkenler söz konusudur.

Hasırcı ve Küçükavşar (2013:60) yaptıkları çalışma doğrultusunda derslerde kullanılmak üzere çocuklar için seçilen şiir metnlerinin geçerliliği ve kullanılabilirliği üzerine birtakım sorular oluşturmuşlardır. Bu sorulara verilecek olan olumlu ve olumsuz yanıtlar, öğretmenin bir şiir metnini seçip derste uygulamaya karar verme aşamasında etkili yönlendirmeler sağlayabilmektedir. Bu sorular;

1. “Şiirin konusu çocuğun ilgi ve gereksinimlerine uygun mu?
2. Konu, çocukta okuma isteği uyandırabilecek özellikte mi?
3. Şiirin izleği ile konusu arasındaki ilişki çocuğun düzeyine uygun mu?
4. Şiirin iletisi çocuğun anlama düzeyine uygun mu?

5. İleti, çocuğun duygu ve düş dünyasına uygun mu?
6. Şiirin iletişi çocuğa sezdiriliyor mu? Yoksa doğrudan mı verilmeye çalışılıyor?
7. İletiler evrensel nitelikte mi?
8. Şiir, çocuklarda yaşama ve insana ilişkin duyarlık oluşturabilecek özellikte mi?
9. Şiir merak uyandırabilecek özellikte mi?
10. Sözvarlığını yansıtmaması bakımından;
 - a) Şiirde basit ve somut sözcükler kullanılarak anlamda duruluk sağlanmış mı?
 - b) Şiirde açık, anlaşılır ve güncel sözcüklerden sıklıkla yararlanılmış mı?
 - c) Şiirde çocuğun düzeyine uygun bir biçimde deyimlere, ikilemelere ve pekiştirmelere yer verilmiş mi?
11. Dil ve anlatım bakımından;
 - a) Şiirlerde söz sanatlarından yararlanılmış mı?
 - b) Şiirdeki söz sanatları çocuğun anlamlandırma düzeyine uygun mu?
 - c) Şiirlerde temel anlam, yan anlam ve çokanlamlılık var mı?" (Hasırcı ve Küçükavşar, 2013: 60).

şeklindedir.

Yabancı dil öğretmeni derste kullanacağı bir şiir metnine karar verirken ilk adım olarak yukarıda belirtildiği gibi birtakım soruları cevaplayarak metin seçimini gerçekleştirebilir. Bu aşamada şiirin konusunun çocuğun dünyasına hitap etmesi oldukça önemlidir. Konusu gereği çocukta okuma hevesi ve merak uyandırabilecek bir nitelik taşımaları ve çocuğun algılayabileceği seviyede olmalıdır. Şiirde geçen sözcükler aracılığı ile iletilen mesaj çocuğun düş ve duygu dünyasıyla bağdaşmalı ve çocuk tarafından anlamlı kılınmaya uygun olmalıdır. Verilen mesajların evrensel boyut taşımalarına özenle dikkat edilmelidir. Şiir dili alışılmadık bağdaştırmalara, yeni üretilere açık bir özelliğe sahiptir. Fakat çocuklar için hazırlanan ve ders materyali olarak tercih edilen şiir metinlerinin sözvarlığı basit ve somut sözcüklerden oluşmalı ve kolay anlaşılır olmalıdır. Şiirde kullanılan söz sanatları çocuğun anlamlandırma düzeyine uygun olmalıdır.

Sınıf içinde şiirden iyi bir şekilde faydalanabilmek için Kaya (2013) birtakım öneriler sunmaktadır;

1. “Farklı şekil ve konulardaki şiir örneklerini kullanmak.
2. Özellikle eğlenceli şiirlere yer vermek.
3. Şiire yaklaşım noktasında çocuğu serbest bırakmak.
4. Öğrencilerin kişisel yorumlarına olanak tanımak ve bu yorumları saygı ile dinlemek.” (Kaya, 2013: 66).

Metin seçimini takip eden bir diğer önemli adım, öğretmenin bu metni derste konu öğretiminin hangi aşamasında ve hangi aktiviteler çerçevesinde uygulayacağıdır. Sınıf içi aktivite seçimi de doğru metin seçimi kadar önem taşımaktadır. Öztürk’ün (2014) de ifade ettiği gibi göreve dayalı (task-based) aktivitelerin hem sözlü hem yazılı dili deneyimleme açısından oldukça değerli olduğu bilinmektedir. Öğretmenler bu aktiviteler ile hem metinde yer alan dilbilgisi yapılarına hem de anlama dikkat çekebilmektedir. Öğrenciler bu aktiviteler sayesinde derse aktif katılım sağlayabilmekte ve kendi sözlü ve yazılı dillerini sınıf içinde sunabilmektedir. Bu şekilde öğrenciler pasif dinleyici olmaktan çıkıp aktif birer katılımcı haline gelmektedir. Kadioğlu’nun (2005) da vurguladığı gibi öğrenci merkezli aktiviteler özellikle de orta düzey yabancı dil bilgisine sahip çocuklar için oldukça etkili olmaktadır.

2.3. Şiir Kullanılarak Yabancı Dil Öğretimi Üzerine Yapılan Çalışmalar

Şiirle yabancı dil öğretimi üzerine yapılan çalışmalar gün geçtikçe artmakta ve şiirin yabancı dil öğretimindeki önemini ve etkisini vurgulamaktadır. Yapılan çalışmalar şiirin yabancı dil öğretiminde hem dört temel beceriyi de geliştirdiğini hem de öğrencilerin anlamlandırma ve yorumlama yetilerine katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Dzhukelov (2014) “Teaching English Through Poetry” (Şiirle İngilizce Öğretimi) başlıklı yüksek lisans tezinde Valencia’nın Navarres kasabasında bulunan I.E.S. La Canal De Navarres Ortaöğretim kurumunda 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında B1 düzey İngilizce yeterliliğine sahip üç öğrenci grubu ile yaptığı bir çalışmaya yer

vermektedir. İlk grupta 20, ikinci grupta 19 ve üçüncü grupta 25 öğrenci bulunmaktadır. Bu çalışmada öğrencilere dili yaratıcı bir şekilde kullanabilmek, yüz yüze konuşma yeteneğini geliştirebilmek, İngilizceyi kullanırken özgüven geliştirebilmek, grup çalışmasını aşılayabilmek, çocukların şiire olan ilgisini arttırabilmek, konuşma becerisi ve sözcük sesletimini geliştirebilmek, çocukların şiiri kendi kendilerine keşfedebilmelerini sağlayabilmek, bağlaçları doğru kullanabilmelerini öğretmek, tartışma becerilerini geliştirebilmek, dil ve müzik arasındaki güçlü ilişkiyi fark edebilmelerini sağlayabilmek amaçlarıyla Haiku¹ yazımı, Limerick² yazımı, Sesletim çalışması, Akrostiş yazımı gibi şiir çalışmalarına yer verilmiştir. Çalışmanın sonunda öğrencilere şiirle dil öğretimi hakkındaki kişisel görüşlerini almak üzere beş soruluk kısa bir anket uygulanmıştır. Öğrencilerin %52'si genel olarak şiir sevdiğini, %92'si daha önce İngilizce derslerinde şiirle ilgili aktivitelere yer vermediklerini, %92'si çalışmadaki aktivitelerden keyif aldıklarını, %96'sı benzer aktiviteleri tekrar yapmak istediklerini ve %100'ü yapılan bu aktivitelerin İngilizceyi geliştirmelerine yardımcı olduğunu dile getirmiştir (Dzhukelov, 2014).

Özen ve Mohammadzadeh (2012) “Teaching Vocabulary Through Poetry In An EFL Classroom” (Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğrenen Bir Sınıfta Şiirle Sözcük Öğretimi) adlı makalesinde şiirle sözcük öğretiminin geleneksel dil öğretim yöntemlerine göre daha etkili sonuçlar verdiğini yaptıkları çalışma ile ortaya koymuşlardır. Çalışmada şiir temelli sözcük öğretiminin etkileri üzerinde duran Özen ve Mohammadzadeh, çalışmayı Özel Çorlu Trakya Koleji'nde 7. sınıfa giden Preintermediate, yani A2 düzey 48 öğrenci ile 2010-2011 akademik yılında sürdürmüşlerdir. Deney grubunda bulunan öğrenciler ile kontrol grubundaki öğrencilere

¹ Haiku, Japon edebiyatına ait üç dizelik bir şiir türüdür.

² Limerick, AABBA kafiye dizilişinden oluşan kısa ve mizahi bir şiir türüdür.

aynı sözcükler öğretilmiştir. Deney grubundaki öğrencilere sözcükler, araştırmacının yazdığı 5 adet şiir kullanılarak öğretilirken, kontrol grubundaki öğrencilere aynı sözcükler geleneksel yöntemlerle öğretilmiştir. Sözcük öğretimi başlamadan önce yapılan ön-testte deney grubunda yer alan öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilere göre daha az başarılı olduğu gözlenmiştir. Yapılan çalışmanın ardından uygulanan son-testte ise deney grubunda yer alan öğrencilerin kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre daha başarılı oldukları gözlenmiştir.

Kırkgöz (2014), “Exploring Poems To Promote Language Learners’ Creative Writing” (Dil Öğrencilerinin Yaratıcı Yazarlığını Geliştirmede Şiirlerin Açıklanması) adlı makalesinde Türkiye’deki bir devlet üniversitesinde İngiliz Dili Eğitimi bölümünde öğrenim görmekte olan, yaşları 19-22 arasında değişen 32 öğretmen adayı ile 14 hafta boyunca yaptığı bir çalışmaya yer vermektedir. Katılımcılar araştırmacının uygulama için seçtiği şiiri sınıf içinde uyguladıktan sonra kendi şiirlerini yazarak kendi dilsel üretimlerini ve duygularını ortaya koymuşlardır. Çalışmanın sonunda şiirlerin yaratıcı yazarlığı geliştirmede önemli bir rol oynadığı gözlenmiştir.

Kırkgöz (2008), “Using Poetry As A Model For Creating English Poems” (İngilizce Şiir Üretiminde Şiirin Model Olarak Kullanımı) adlı makalesinde İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen sınıflarda şiir kullanımı ile öğrencilerin sözcük ve dilbilgisi bilgisinin arttığını ve yaratıcı yazarlıkta geliştiklerini ortaya koymaktadır. Çalışmada 28 üniversite öğrencisi yer almıştır ve hepsi Türk’tür. Deneklerin 16’sı kadındır. Çalışmada *örnek kullanarak yazım tekniği* kullanılmıştır. Bu modelde sunum (presentation), keşfetme (exploration) ve tamamlayıcı (follow-up) aşamaları bulunmaktadır. Çalışmanın başında şiirle çalışmaktan çekinen ortamın altında İngilizce seviyesi olan denekler uygulanan çalışmanın ardından orta seviyeye çıkmışlardır ve şiirle çalışmaktan keyif aldıklarından bu şekilde çalışmaya devam etmek istediklerini dile getirmişlerdir.

Öğrencilerin ikisi bağlaç, zarf, sıfat ve zaman bilgilerini arttırdıklarını belirtmiş ve şiir aracılığıyla yaptıkları alıştırmaların sınıf içinde yaptıkları diğer geleneksel alıştırmalara göre daha kullanışlı olduğunu ifade etmişlerdir. Sözcük öğretimini de destekleyen çalışmada iki öğrenci şiirlerin sözcük haznelerini arttırdığını ve sözcükleri tümce içinde nasıl ve nerede kullanmaları gerektiğini öğrendiklerini dile getirmişlerdir. Anlamalı öğrenmeye ve kişiselleştirmeye de katkı sağlayan şiirler sayesinde öğrenciler çalışmada kendi düşüncelerini dile getirebilmişlerdir. Şiirle yapılan etkinlikler sınıf içindeki rutin çalışmalara göre daha farklı olduğundan öğrencileri rahatlatmış ve ayrıca şiirler onlara kendi şiirlerini yazma noktasında ilham kaynağı olmuştur. Öğrenciler genel anlamda şiirle çalışmayı eğlenceli bulduklarını, şiir aracılığı ile duygularını açıklayabildiklerini, şiir yazarken gerçek hayatla iletişim kuruyormuş gibi hissettiklerini dile getirmişlerdir. Öğrencilerden biri yazılı anlatımın kendisi için hep bir problem olduğunu, kendisine bu anlamda güvenmediğini, fakat şiir yazma etkinliklerinin onu önceye göre daha yaratıcı kıldığını ve şiir yazmaya başladığından beri yazılı anlatımda geliştiğini ifade etmiştir. Çalışmaya katılan bir diğer öğrenci ise, şiirlerde dizelerin kısa olduğunu, sözcüklerin ve dilbilgisi yapılarının sıkça tekrar edildiğini bu sebeple de şiirlerin kolay hatırlanabildiğini ve bu durumun sınavlardaki yazma ve konuşma bölümlerinde yardımcı olduğunu dile getirmiştir.

Yapılan çalışmalar göstermektedir ki, edebi bir tür olan şiir metinleri doğru bir şekilde seçildiğinde ve doğru yöntem ve tekniklerle öğrencilere sunulduğunda öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye oldukça katkı sağlamaktadır. Bu katkı sadece başarı düzeyinde değil, öğrencilerin şiir metnine bakışını olumlu yönde değiştirmeleri noktasında da önem taşımaktadır. Bu anlamda yapılan çalışmalar uygun kullanıldığı takdirde şiir türünün iyi bir ders materyali olabileceğine dair iyi bir örnek sunmaktadır.

2.4. Yabancı Dil Öğretiminde Şiirle Sözcük Öğretimi Teknikleri

Şiirin göze ve kulağa hitap etmesi ve diğer edebi türlere göre kısa olması yabancı dil öğretiminde kullanılma sebeplerini oluşturmaktadır. Fakat yabancı dil öğretiminde şiir dili ve metinlerinden faydalanma ve bu metinleri birer ders materyaline dönüştürme aşamasında uygun sınıf içi etkinliklere yer verilmesi de son derece önem taşımaktadır. Aksi takdirde şiir metinleri edebi değer taşıma özelliğinden öteye gidemez ve dil öğretimi amacına hizmet edemez.

Ceylan (2008), şiiri yabancı dil öğretiminde kullanırken onu ilgi çekici ve zevkli kılabilen farklı etkinliklere yer verilmesi gerektiğini vurgulayarak bu bağlamda “özetleme, çeviri, şiiri şarkıya dönüştürme, karşılaştırma, anlam çıkarma ve sözcüklerin değişik anlamlarda kullanımı, kendi şiirini yazma, şiiri parçalara bölme ve şiiri anlama çalışmaları” gibi aktivitelerin kullanılabileceğini belirtmektedir (Ceylan, 2008: 120). Yine Songören-Arkılıç’da (2011) belirtildiği gibi, şiir gibi edebi metinleri yabancı dil öğretimi derslerinde kullanırken bilgisayar, internet, el becerileri, görsel araçlar, drama gibi araçların da derse dahil edilerek dersin zenginleştirilmesi ile dört temel becerinin yaratıcı ve akıcı bir şekilde kullanılması sağlanmaktadır. Dzhukelov (2014) da yabancı dil öğretiminde şiiri etkili bir ders materyali olarak görmekte ve doğru alıştırmalar ile yazma, okuma ve konuşma becerilerinin geliştirilebileceğini ifade etmektedir.

Hess (2006) doğru bir şiir metni ile dört temel beceriyi de geliştirmenin mümkün olduğu bir yaklaşım öne sürmektedir. Hess (2006: 249), bu aşamada dokuz adımlık bir süreçten bahsetmektedir. Bu adımlar sırasıyla aşağıda açıklandığı gibidir;

1. Tetikleme (Trigger): Bu adımdaki aktiviteler öğrencinin zihninde dünyayı anlamlandırmasına yardımcı olan bilgi kümelerinin oluşturulduğu şema inşasına yöneliktir. Burada öğretmenin rolü öğrencilerin zihninde şiirin

görüntüsünü oluşturmaktır. Buradaki tetikleyici öge öncelikle şiirin dışında fakat öğrencilerin hayatına dokunabilecek özellikte olmalıdır. Aynı öge, sonrasında şiirle ilişkilendirilmelidir. Tetikleyici öge resimlerden, bir film afişinden, bir alıntıdan, bir anekdottan ya da uygun olduğu düşünülen bir başka materyalden oluşabilir.

2. Sözcük önizlemesi (Vocabulary preview): Şiirin anlamını ortaya çıkarabilecek sözcükler seçilmelidir. Bir seferde 7 ile 10 arasında sözcük öğretmeli ve öğretmen öncelikle öğrencilerden sözcüklerin anlamını bulmalarını beklemeli, ardından sözcüklerle ilgili açıklamalarını yapmalıdır. Sözcük çalışması dört adımda gerçekleşmelidir; sözcüğü anlamlandırmak, sesletebilmek, heceleyebilmek ve cümle içinde kullanabilmek.
3. Köprü (Bridge): Köprü tetikleyici aktiviteyi şiire bağlayan bir ya da iki cümledir.
4. Dinleme, tepki gösterme, paylaşma (Listen, react, and share): Öğretmen şiiri etkili bir şekilde okur ve öğrenciler öğretmeni dinler. Öğretmenin şiiri okuması bittikten sonra öğrenciler şiir okunurken hissettikleri duyguları not eder. Bu üç kez tekrar edilir. Üçüncü okuma da bittikten ve hissedilen duygular yazılı olarak not edildikten sonra her bir öğrenci bir ya da iki arkadaşı ile yan yana gelir ve şiirle ilgili ilk izlenimlerini birbirleriyle paylaşır.
5. Dil (Language): Bu aşamada şiir çözümlemesine başlanabilir. Hem dilbilgisel hem de sözcüksel çalışmalar gerçekleştirilebilir.
6. Resim (Picture): Öğrencilerden şiiri zihinlerinde görselleştirmeleri istenerek şiirle ilgili görsel bir dünya yaratmaları istenebilir.
7. Daha fazla dil (More language): Öğrenciler ikili çiftler halinde şiiri tekrar okuyabilir. Şiirin ilk dizesi öğrencilere verilerek geriye kalan kısımları kendi

üretimleri ile tamamlamaları ve şiirin aslı ile karşılaştırmaları istenebilir. Sözcüklerin anlamlarını yazabilir ve bu anlamları arkadaşlarının yazdığı anlamlar ile eşleştirebilirler. Farklı eylemlere yer vererek şiirle uyumlu olup olmadığını tartışabilirler. Günlük dilde kullanılan bir cümle verilerek şiirde hangi dize ile eşleştirilebileceği sorulabilir.

8. Anlam (Meaning): Anlamlandırma noktasında şiirle ilgili tek bir anlama ulaşmak yerine öğrencilerle birlikte bir anlam listesi yapmak daha etkili bir yoldur. Öğrencilerden şiirden çıkardıkları anlamı nedenlendirmeleri istenerek devamında sınıf içi tartışma aktivitesi yapılabilir.
9. Yeniden yapılandırma (Spin-off): Yeniden yapılandırma aktiviteleri tetikleme aktivitelerinin tam tersini oluşturmaktadır. Tetikleme aktivitelerinde şiir dışı bir materyalden faydalanırken, yeniden yapılandırma aktivitelerinde şiirin kendinden faydalanılmaktadır. Bir röportaj ya da gazete yazısı gibi bir aktiviteden yararlanılabilir. Röportajda sorulabilecek sorular beyin fırtınası tekniği ile öğrencilerle birlikte oluşturulabilir ve ardından sınıf içinde canlandırma çalışması yapılabilir. Sınıf içinde muhabir görevi alan öğrenciler öğrendikleri bilgileri bir araya getirerek küçük gruplar halinde bir gazete yazısı oluşturabilir. Yazılan yazılar sınıf içinde sesli bir şekilde okunabilir.

Hess'de (2006) de ifade edildiği gibi doğru şiir metinlerinin seçimi ve uygulanan bu adımlar ile dört temel becerinin geliştirilmesi mümkün olmaktadır.

Bouchard'da (1988) yabancı dil öğretiminde şiirle sözcük öğretimi üzerine "Şiirin her bir satırından sözcük silme" tekniği örnek verilmektedir. Bu tekniğe göre, önce şiirin ilk kıtası tahtaya yazılır. Ardından şiirin her bir kıtasından seçilen bazı sözcükler silinerek şiir tekrar tahtaya yazılır. Bir sonraki aşamada silinen sözcükler tahtaya yazılırken silinmeyen sözcükler bu kez tahtaya yazılmaz. Her bir sözcük silme

aşamasında bir öğrenci seçilir ve şiiri sınıfta yüksek sesle okur, diğer öğrenciler de silinen ve tahtada yer almayan sözcükleri hatırlayarak bulmaya çalışırlar. Son olarak da bütün sınıf üzerinde çalışılan şiir kıtasını tahtada şiir yazılı olmadan okumaya çalışırlar. Bu etkinlik seçilecek farklı şiirler ile tüm seviyelerde uygulanabilmektedir.

Kırkgöz (2008) de şiirle yazılı anlatım becerisini geliştirme ve sözcük bilgisini attırmak amacıyla yaptığı çalışmada *örnek kullanarak yazım tekniği* (Writing using models technique) modelini kullanmıştır. Bu modele göre sınıf içi uygulanabilecek etkinlikler üç aşamadan oluşmaktadır. İlk aşama Sunum Aşamasıdır (Presentation). Bu aşamada öğretmen sınıfa şiirde geçen bazı nesnelere resimlerini göstererek şiiri tanıtmaya başlar. Bu arada öğrencilere, “İlk ve ikinci resmi nasıl tanımlarsınız? İki resim arasındaki farklılıklar nelerdir? Şiirin adı şiirin içeriği hakkında sizde nasıl bir fikir uyandırmaktadır?” gibi sorular sorar. Giriş aktiviteleri olarak kabul edilen bu çalışmalar öğrencilerin şiiri keşfetme aşamasına katkı sağlamaktadır. İkinci aşama Keşif (Exploration) aşamasıdır. Bu aşamada şiirin temasını ve şiirde geçen dil yapılarını keşfetmek amacıyla şiir öğretmen tarafından yüksek sesle okunur. Bu noktada öğrenciler şiirin içeriğini anlamaya çalışırlar. Öğrencilerden şiiri tekrar okumaları, şairin kullandığı sıfatların altını çizmeleri, üçüncü kez okumaları ve etkili olduğunu düşündükleri dizelerin, sözcüklerin, imgelerin ve öbeklerin altını çizmeleri istenir. Öğrencilerden şairin şiirde hangi zaman yapılarını kullandığını, örneğin kendi kimliğini açıklamak için hangi sözcüklere yer verdiğini bulmaları istenir. Öğrencilere içerikle ilgili sorular sorulur. Üçüncü aşama ise Tamamlayıcı (Follow-up) aktivitelerden oluşmaktadır. Öğrencilerden kendi özgün şiirlerini yazmaları istenir. Orijinal şiirde kullanılan zaman yapılarına ve sözcüklere kendi şiirlerinde de yer vermeleri istenir.

Dağbaşı (2018) şiirle yabancı dil öğretimi üzerine birtakım teknikler sunmaktadır. Bu tekniklerin bazıları şu şekildedir;

- a) Sınıf içinde aile bireyleri ile ilgili sözcükleri öğretmek isteyen öğretmen önce tahtaya aile bireylerinden oluşan bir soy ağacı çizer. Bu bireyleri öğrenilmekte olan yabancı dilde tanıtır. Öğretmen öğrencilere üzerinde aile bireyi fotoğrafı ve öğrenilmekte olan yabancı dildeki karşılıkları yazılı olan kağıtlar dağıtır. Çocuklardan oluşan öğrenci grubundan yazının içeriğini boyamaları istenir. Ardından öğretmen hazırladığı şiiri tahtaya yazarak veya yansıtarak sunar. Öğretmen şiiri baştan sona iki kez okur. Son okumada öğretmen şiiri satır satır okur ve öğrencilerden şiiri tekrar etmelerini ister. Ardından öğrenciler şiiri kendileri okur. Sesli okumanın amacı öğretilmek istenen sözcüklerin doğru sesletimini sağlamaktır. Okuma eyleminden sonra öğrencilerden şiirde geçen aile bireylerinin isimlerini metin üzerinde işaretlemeleri ve şiirde geçen aile bireyleri isimlerini şiirdeki sırasına göre listelemeleri istenir. Daha sonra öğrencilerden şiirdeki kafiyeli sözcüklerin bulunması istenir. Bir sonraki adım olarak öğrencilerden şiire başlık bulmaları beklenir. Öğretmen şiirde geçen bazı sözcükleri siler ve öğrencilerden bu sözcükleri söylemelerini ve yazmalarını ister. Daha sonra aynı eylemi dize boyutunda yapar. Öğrencilere aile bireyleri resimleri ve yabancı dildeki karşılıkları bulunan kağıtlar verir ve eşleştirme yapmaları ister. Dağbaşı'nda (2018) geçen bu adımlar ilköğretim 5. sınıf öğrencileri için uygulanabilir özellik taşımaktadır.
- b) Zamanları ve bazı dilbilgisel yapıları pekiştirmek, karşıt anlamlı sözcükleri öğretmek ve şiir okuma zevkini ve yaratıcı yazma becerisini geliştirmek amacıyla öğretmen sınıfa girince öğrencilere “Şiir mi hikaye mi seversiniz?” diye sorar. Ardından tahtaya şiirden seçilmiş bazı imgeler yansıtılır ve bu imgelerin neleri çağrıştırdığını öğrencilere sorar. Tahtaya şiirde geçen etkileyici bir ifade yazar ve öğrencilerden bu ifadeyi düşünmelerini ve

yorumlamalarını ister. Sonra şiiri öğrencilere dağıtır ve sessizce okumalarını ister. Sınıfta şiirin konusunun ne olduğu tartışılır. Öğretmen şiiri sesli olarak okur veya dinletir. Öğrencilerden bilmedikleri sözcükleri bağlamdan çıkarmaları istenir. Öğrencilerin zorlandığı noktalarda öğretmen sözcük anlamını bulabilmeleri için öğrencilere yardımcı olur. Öğrenciler şiiri yüksek sesle sınıfta okur. Ardından öğrencilerden şiirde geçen zaman ifadelerini bulup gruplandırmaları istenir. Bir sonraki adım ise, öğrencilerin şiirdeki karşıt anlamlı sözcükleri bulmasıdır. Şiirde geçen dilbilgisel yapılar üzerinde durulur ve öğrencilerden benzer tümceler kurmaları veya verilen tümceleri tamamlamaları beklenir. Öğrencilerden şiirdeki kafiyeli sözcükleri bulmaları istenir. Sınıfta şairin duygularına dair çıkarımda bulunan öğrenciler en son olarak kendi şiirlerini yazar. Bu çalışma lise öğrencileri için uygulanabilir özelliktedir.

- c) Şiire dair temel kavramların edinimini sağlamak, dilbilgisel yapıların şiir dilinde kısa ve öz kullanımlarını kavratmak, yaratıcı yazma becerilerini geliştirmek amacıyla öğrencilere şiirle ilgili birtakım sözcükler verilir ve bu sözcüklerle ilgili düşüncelerini söylemeleri beklenir. Yine öğrencilere şiirle ilgili bazı görseller gösterilerek bunların öğrencilere neler çağrıştırdığı sorulur. Ardından şiir öğrencilere dağıtılır ve öğrenciler şiiri sessizce okur. Öğrencilerden daha önce üzerinde konuştukları sözcükleri ve görselleri şiir içinde bularak, bu sözcükleri bağlam içinde yorumlamaları istenir. Şiirde ritim, kafiye, ses ve sözcük yinelemeleri üzerinde durulur. Şiirde geçen bazı sözcükler belirlenip neye gönderme yaptıkları bulunur. Daha sonra şiir detaylı olarak anlamlandırılır. Öğrencilerden şiirin kendilerinde yarattığı duyguları paylaşmaları beklenir. Şiirin ilk kıtasını düz yazıya dönüştürmeleri istenir. Son

olarak öğrenciler gruplara ayrılır ve her gruptan şiire eklemeler veya eksiltmeler yaparak benzer şiirler oluşturmaları istenir. Bu çalışma üniversite öğrencileri için uygulanabilir özelliktedir.

Aydınoğlu da (2013) şiirin yabancı dil öğretimindeki önemi ve olumlu etkileri üzerinde durarak şiirin bir ders materyali olarak kullanılabilmesine yönelik okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası olmak üzere birçok etkinlik örneği sunmaktadır. Okuma öncesi aktiviteler olarak şiirle ilgili sorulabilecek sorular verilmektedir. Örneğin, şiirin başlığı öğrencilere verilerek öğrencilerden şiirde geçme ihtimali olan sözlüksel ifadeleri listelemeleri istenir. Şiir okuma çalışmaları esnasında şiirin dizeleri öğrencilere karışık olarak verilir. Bununla birlikte şiirin dizelerini temsil edebilecek ve hatırlatabilecek resimler de öğrencilere verilir ve öğrencilerden resimlerdeki sıralamayı takip ederek şiirin dizelerini doğru bir şekilde sıralamaları istenir. Öğrencilerden şiirde geçen sözcükleri olumlu, olumsuz ve nötr olma özelliklerine göre gruplandırmaları istenir. Şiirde geçen devrik yapılar varsa öğrenciler ile birlikte düz tümce yapılarına dönüştürülür. Şiirde geçen ve öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin iki farklı anlamı verilerek öğrencilerden şiirdeki anlamı işaretlemeleri beklenir. Şiirde geçen sözcüklerin anlamları ile eşleştirilmesi istenir. Şiirde geçen sözcüklerin farklı formları da verilerek öğrencilerden bu formları verilen tümcelere yerleştirmeleri beklenir. Okuma sonrası etkinliği olarak öğrencilere şiirin başlığı verilerek bir akrostiş yazmaları istenir. Öğrencilerden kendilerini şiirde geçen karakterler olduklarını hayal etmeleri ve bu karakterler arasında geçen bir diyalog hazırlayarak sınıfta sunmaları beklenir. Şiirde geçen başkarakter hakkında bir paragraf yazmaları istenir.

Bu çalışmaların bir kısmı sınıf içi etkinlikler olarak uygulanırken, bir kısmı öğrencilere ev ödevi olarak verilebilir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Deseni

Çalışmada eylem araştırması (action research) kapsamında yarı deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Eylem araştırması, insanlar, ortamlar ya da durumlar hakkındaki genellemelere yönelik en az önem veren araştırmadır. Bu araştırma türünde katılımcıların araştırmaya aktif olarak katılması önemlidir. “Eylem araştırmacıları, sağlam genellemeler aramaktansa, kendilerinin de kişisel olarak dahil oldukları, belirli bir durumun koşullarını değiştirmelerini sağlayacak bilgiyi elde etmeye yoğunlaşırlar.” (Büyüköztürk, Ş., Kılıç, E., Karadeniz, Ş., ve Karataş, S. 2014: 19). Yarı deneysel desenli araştırmalar ise, “eşleştirilmiş grupların seçkisiz bir şekilde deney grupları olarak atandığı çalışmalardır.” (Büyüköztürk, Ş. ve diğerleri, 2014: 198). Bu bağlamda, araştırmada ön-test ve son-test eşleştirilmiş kontrol gruplu desen mevcuttur.

3.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubu, Ankara Üniversitesi TÖMER’de İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenmekte olan 12-14 yaş arası çocuklardan oluşmaktadır. Çalışmada biri 9, diğeri 7 öğrenciden oluşan ve dil düzeyleri eşit olan iki farklı sınıf kullanılmıştır. Her iki grup da TÖMER’deki öğretim sistemine göre WorldQuest 10’dur. Avrupa Dil Portfolyosu’na göre İngilizce dil seviyeleri A2 sonu, B1 başına karşılık gelmektedir. 9 kişilik grup sayıca daha fazla olması sebebiyle deney grubu; 7 kişilik grup ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir.

Deney grubu ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin İngilizce dil seviyelerinin okuma, yazma, konuşma, anlama, dilbilgisi ve sözcük bilgisi dahilinde eşit düzeyde olduğu varsayılmıştır. Öğrenciler, Ankara Üniversitesi TÖMER’de dil öğrenimine

başlamadan önce test ve sözlü sınavdan geçmişlerdir ve bu şekilde dil seviyeleri belirlenmiş ve aynı seviyedeki öğrenciler aynı gruba dahil edilmiştir.

Sınıflarda kullanılan öğrenci kitabı Oxford WorldQuest serisinin 3. kitabı ve işlenen üniteler kitabın 4,5 ve 6. üniteleridir. Sınıflarda öğretim yapan öğretmenler ise farklıdır.

3.3. Veri Toplama Araçları

İki aylık bir süreci kapsayan araştırmada, ilk hafta hem deney hem de kontrol grubuna ön test (pre-test) uygulaması yapılmıştır. İkinci ve yedinci haftalar arasında her hafta bir şiir olmak üzere toplamda altı şiir üzerinden deney grubuna hedeflenen sözcüklerin öğretimi gerçekleştirilmiştir. Şiirler, ders kitabındaki okuma metninin ardından öğrencilere sunulmuştur. Bu süreçte kontrol grubunda sözcük öğretimi için herhangi bir ek materyal kullanılmamış, sadece öğrenci kitabı ve çalışma kitabı kullanılmıştır. Sekizinci haftada ise yine hem deney hem de kontrol grubuna son test (post-test) uygulanmıştır. Ardından öğrencilerin şiire yönelik görüşlerini değerlendirebilmek için araştırmacı tarafından hazırlanan görüş sormacası uygulanmıştır. Görüş sormacası aşamasında yarı yapılandırılmış görüşme uygulanarak çocuklara yönlendirme yapılmıştır.

3.3.1. Ön-Test ve Son-Testin Hazırlanması ve Uygulanması

Çalışma grubunda yer alan katılımcıların çalışma öncesi ve çalışma sonrası değişimlerini gözlemek ve ölçmek amacıyla hazırlanan ön-test ve son-testin kullanılabilirliği ve geçerliliği dört alan uzmanının görüşü alınarak sağlanmıştır.

Öğretilmesi hedeflenen 57 sözcükten oluşan ön-test ve son-test olarak uygulanan testte 4 ayrı bölüm bulunmaktadır. Öğretilmesi hedeflenen sözcükler seçilirken Oxford

WorldQuest 3 kitabındaki 4, 5. ve 6. ünitelerdeki okuma metinleri ve sözcük listeleri temel alınmıştır. Ön-test ve son-testteki bölümler oluşturulurken öğrencilerin daha önce sınıf içi etkinliklerde ve alıştırmalarda gördükleri, alışık oldukları türde sorulara yer verilmiştir. A bölümünde hayvanlarla ilgili 12 sözcüğün görselleri ile eşleştirme etkinliği bulunmaktadır. B bölümü 15 maddelik tümce tamamlama etkinliğidir. C bölümü 17 maddelik sözcük-anlam eşleştirmesinden oluşmaktadır. D bölümünde de 13 maddelik tümce tamamlama etkinliği bulunmaktadır.

Ön-test ve son-test uygulamaları yapılmadan önce kontrol ve çalışma grubunda ders veren öğretmenlere testi öğrencilere nasıl yaptırılmaları ve ne kadar süre vermeleri gerektiği ile ilgili bilgi verilmiştir. Uygulama aşamasında ön-test ve son-testler öğrencilere tek tek dağıtılmış ve yönergeler açıklandıktan sonra öğrencilerden testleri cevaplamaları istenmiştir.

Şiirlerin uygulanmaya başlanmasından önce ön-test uygulaması yapılmıştır. Ön-testin cevaplandırılması için öğrencilere toplam 30 dakikalık süre verilmiştir.

Şiirlerin uygulanması süreci tamamlandıktan sonra ise, son-test uygulaması yapılmıştır. Son-testin cevaplandırılması için de öğrencilere toplam 30 dakikalık süre verilmiştir. (Ön-test ve son-test için bkz. Ek 1).

3.3.2. Şiirlerin Hazırlanması ve Uygulanması

3.3.2.1. Şiirlerin Hazırlanması

Çalışmada altı şiir kullanılmıştır. Öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin şiirlerde geçmesi öncelikli olduğundan ve bu sözcüklerin özellikle yer aldığı şiir metinlerinin kullanılması gerekliliğinden dolayı, kullanılan altı şiirin beşi araştırmacı tarafından yazılırken, biri internetten bulunmuştur. Araştırmacı tarafından yazılan şiirler, dört alan uzmanı tarafından kontrol edilmiş, gerekli düzeltmeler yapılmış ve bu şekilde

kullanışlılıkları ve geçerlilikleri sağlanmıştır. Ardından şiirler İngilizce sesletimi iyi olan bir İngilizce okutmanı tarafından sesli olarak okunmuş ve bu şekilde şiirler ses kaydına alınmıştır.

Şiirlerin hazırlanması ve seçimi aşamasında Hasırcı ve Küçükavşar'ın (2013) vurguladığı gibi “çocuğa görelık” ilkesi göz önünde bulundurulmuştur. Bu kapsamda hazırlanan ve seçilen şiirlerin çocuk dünyasına uygun sahneler sunmasına, çocukların bilişsel, duyuşsal, devinimsel ve toplumsal gelişim özelliklerine uygun olmasına, çocukların ilgi ve gereksinimlerine yönelik olmasına, şiirlerin evrensel nitelik taşımasına, duru, açık ve anlaşılır bir dil içermesine özen gösterilmiştir. Ayrıca şiir metinlerinin yazımı ve seçilmesi aşamasında dikkate alınan bir diğeri unsur Lazar'ın (1993) öne sürmüş olduğu “Metni Değerlendirme ve Seçme Ölçeği”dir. Bu bağlamda uygulama için hazırlanan ve seçilen metinlerin, öğrencilerin kültürel art alanları ile ilişkili olmasına, öğrencilerin yaşına, düşünsel olgunluklarına, duygusal kavrayışlarına, dil yeterliliklerine ve yazınsal art alanlarına uygun olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca şiir metinleri içinde yer alan sözcük dizilişlerinin kafiye ve ritme uygun olmasına özen gösterilmiştir.

Şiir metinleri hazırlanırken ve seçilirken Tomlinson'ın (2011: 8-23) belirttiği materyal geliştirme ilkeleri de göz önünde bulundurulmuştur. Bu ilkeler şu şekilde sıralanmaktadır;

- Materyaller etki bırakmalı ve etkili bir şekilde sunulmalıdır. Bu kapsamda ilgi çekici konulara, görsellere ve etkinliklere yer verilmeli, beklenmedik bir etkinlik ile dersin monotonluğunu ortadan kaldıran bir çeşitlilik sağlanmalıdır. Bu çeşitlilik farklı türdeki kaynaklardan alınan metin türleri olabileceği gibi, bir okutmanın CD'ye kaydedilmiş sesi de olabilir.

- Bu materyaller öğrencilerin kendilerini rahat hissetmelerini sağlamalıdır. Bu kapsamda öğrenciler pek çok alıştırmaların aynı sayfada yer aldığı materyallerden ziyade daha çok boş alan bırakılmış yazılı materyallerle kendilerini rahat hissetmektedirler. Kendi kültürleri ile ilişkili olan metinler ve görseller ve test etmekten ziyade öğrencilere öğrenmelerine katkı sağlayan materyaller de öğrencilere bu rahatlığı sunmaktadır.
- Seçilen ve hazırlanan bu materyaller aynı zamanda öğrencilerin güvenlerini geliştirmeli ve başarılı olmaya yönelik inançlarını arttırmalıdır.
- Materyal aracılığıyla öğretilen bilginin öğrenciler tarafından kullanışlı bulunması sağlanmalıdır.
- Materyaller ayrıca öğrenciyi özgün dil kullanımına yöneltmelidir.
- Seçilen ve hazırlanan materyaller öğrencilere hedef dili iletişimsel amaçlarla kullanma olanağı sağlamalıdır.
- Bu materyaller öğrencilerin hem sağ hem de sol beyin aktivitelerini uyarak öğrenme potansiyellerini arttırmalıdır.
- Kullanılan materyaller öz değerlendirmeyi de olanaklı kılmalıdır.

Bu bağlamda hazırlanan ve seçilen şiirlerin öğrencilerin dikkatini çekmesine ve öğrencilerde etki yaratmasına önem verilmiştir. Bunu sağlayabilmek için de metinlere, canlı renkler içeren görsellerin ve dersi veren öğretmen dışında farklı bir İngilizce öğretmenin şiirleri seslendirdiği ses dosyalarının da dahil edildiği sunumlar eklenmiş ve tahtaya yansıtılmıştır. Alıştırmaların yer aldığı sayfalarda boş alanların bırakılmasına özen gösterilmiştir.

Ders materyali olarak şiir yazma aşamasında da yine Tomlinson'ın (2011: 113) materyal yazma süreci göz önünde bulundurulmuştur. Bu süreç şu şekilde ilerlemektedir;

- Öğretmen ve öğrenci tarafından araç için gereksinim belirlenmesi,
- Gereksinim duyulan konu hakkında dil, anlam, işlev ve beceri kapsamında araştırmanın yapılması,
- Ortaya konulan yeni materyalin uygun bağlamlara yerleştirilmesi,
- Uygun etkinlikler, alıştırmalar ve yönergelerle aracın sunulması,
- Materyalin uygun yazı türü, görsel görünümü gibi özellikler ile üretilmesi,
- Sınıfta öğrenciler ve öğretmen ile kullanılması,
- Materyalin kullanımının ardından değerlendirilmesi.

Bu süreç göz önünde bulundurulduğunda, araştırmacı öncelikle araç gereksinimini belirlemiş, konu hakkında araştırmasını yapmış ve şiirleri sınıf içinde kullanılmakta olan ders kitabında belirlediği okuma metinleriyle ilişkilendirmiş, bu metinleri öğrencilerin özelliklerine göre etkinlikler, alıştırmalar ve yönergeler ile zenginleştirmiş, ardından sınıfta öğretmen ve öğrenciler ile kullanmış ve uyguladığı son-test ile materyalin kullanılabilirliğini ve öğrenciler üzerindeki etkisini değerlendirmiştir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan ve seçilen şiirlerle ilgili bilgiler şu şekildedir;

İlk şiir, “Spacewalk On The Moon” adlı şiir olup araştırmacı tarafından yazılmıştır. Öğrenci kitabında sayfa 34’te yer alan “Welcome To Paradise” adlı okuma metninin ardından işlenmiştir. Şiir aracılığı ile 5 sıfat, 8 ad ve 5 eylem türünde olmak üzere toplam 18 sözcüğün öğretimi hedeflenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcükler kırmızı ile gösterilmiştir. Şiirde toplam 17 dize bulunmaktadır. Şiirle ilgili aktiviteler şiirde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yazılmadığı, boş bırakıldığı şiir metni, 17

maddelik sözcük-anlam eşleştirmesi, 9 maddelik tümceyi doğru sözcük ile tamamlama ve öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin sadece ünsüzlerinin yer aldığı, ünlülerin ise yer almadığı ve bu kısımları öğrencinin doldurması beklenen 17 maddelik dikte ve şiir ile ilgili soru-cevap etkinliklerinden oluşmaktadır. Buradaki dikte çalışmasının amacı sözcüklerin doğru yazımını öğretmek değil, öğrencilerin daha aktif katılımına destek olabilmek ve sözcükleri yazarak da beyinlerine kodlayabilmelerini sağlamaktır.

İkinci şiir, “Amazing Explorer” adlı şiir olup yine araştırmacı tarafından yazılmıştır. Öğrenci kitabında sayfa 37’de yer alan “A Contemporary Explorer” adlı okuma metninin ardından işlenmiştir. Şiir aracılığı ile 5 sıfat, 8 ad ve 1 eylem türünde olmak üzere toplam 14 sözcüğün öğretimi hedeflenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcükler kırmızı ile gösterilmiştir. Şiirde 16 dize bulunmaktadır. Şiirle ilgili aktiviteler ise şiirde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yazılmadığı, boş bırakıldığı şiir metni, öğretilmesi hedeflenen hayvanlarla ilgili 5 sözcüğün görselleri ile eşleştirilmesinden oluşmaktadır. Ayrıca farklı bir alıştırma olarak şiirle ilgili 7 tümce yazılmış ve bu tümcelerde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin baş harfi verilerek öğrencilerden şiire bakmadan sözcüğü ilk harfinden tahmin edip yazmaları ve anlamlandırmaları istenmiştir. Bir diğer alıştırma 9 maddelik sözcük – anlam eşleştirmesidir. Şiirle ilgili son alıştırmada ise 9 sözcüğün anlamı ve sözcüğün ilk harfi verilerek sözcüğün tamamının öğrenci tarafından yazılması ve anlamlandırması istenmiştir.

Üçüncü şiir, “Noah’s Ark” adlı şiir olup araştırmacı tarafından yazılmıştır. Öğrenci kitabında sayfa 40-41’de yer alan “Animals” adlı okuma metninin ardından işlenmiştir. Şiir aracılığı ile 6 sıfat, 13 ad ve 1 zarf türünde olmak üzere toplam 20 sözcüğün öğretimi hedeflenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcükler kırmızı ile gösterilmiştir. Şiirde 17 dize bulunmaktadır. Bu şiir etkinliğinde de şiirde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yazılmadığı, boş bırakıldığı şiir metni bulunmaktadır. Buna ek

olarak, hayvanlarla ilgili öğretilmesi hedeflenen sözcüklerle ilişkili 11 görsel yer almaktadır. Bu görsellerde yer alan hayvan sözcüklerinin İngilizcedeki karşılığını öğrencilerin bulması ve yazması istenmektedir. 7 maddelik sözcük-anlam eşleştirmesi, 7 maddelik tümce tamamlama etkinliği ve yine 7 maddelik dikte çalışması bulunmaktadır. Dikte çalışmasının olduğu etkinlikte sözcüklerin ünsüzleri verilmiş olup, ünlülerini kendilerinin tamamlamaları istenmiştir.

Dördüncü şiir, “Walking The Dog” adlı şiir olup araştırmacı tarafından yazılmamış, juliadonaldson.co.uk internet adresinden hazır olarak bulunmuştur. Şiir, öğrenci kitabında sayfa 42’de bulunan “A Big Surprise!” adlı okuma metninin ardından işlenmiştir. Şiir aracılığıyla 3 sıfat, 2 ad olmak üzere toplamda 5 sözcüğün öğretimi hedeflenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcükler kırmızı ile gösterilmiştir. Şiirde 24 dize bulunmaktadır. Bu şiir etkinliğinde de şiirde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yazılmadığı, boş bırakıldığı şiir metni, 5 maddelik sözcük-anlam eşleştirmesi, 5 maddelik tümce tamamlama etkinliği ve yine 5 maddelik dikte çalışması bulunmaktadır. Dikte çalışmasının olduğu etkinlikte sözcüklerin ünsüzleri verilmiş olup, ünlüleri kendilerinin tamamlamaları istenmiştir.

Beşinci şiir, “Myth Of The Twins” adlı şiir olup araştırmacı tarafından yazılmıştır. Şiir, öğrenci kitabında sayfa 50’de bulunan “Legendary Twins” adlı okuma metninin ardından işlenmiştir. Şiir aracılığıyla 11 sıfat, 5 ad, 4 zarf ve 1 eylem olmak üzere toplamda 21 sözcüğün öğretilmesi hedeflenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcükler kırmızı ile gösterilmiştir. Şiirde 21 dize bulunmaktadır. Bu şiir etkinliğinde de şiirde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yazılmadığı, boş bırakıldığı şiir metni, biri 11, diğeri 10 maddelik olmak üzere toplam 21 maddelik sözcük-anlam eşleştirmesi, yine biri 11, diğeri 10 maddelik olmak üzere toplam 21 maddelik cümle tamamlama etkinliği ve yine

21 maddelik dikte çalışması bulunmaktadır. Dikte çalışmasının olduğu etkinlikte sözcüklerin ünsüzleri verilmiş olup, ünlüleri kendilerinin tamamlamaları istenmiştir.

Altıncı şiir, “My Brother And Me” adlı şiir olup araştırmacı tarafından yazılmıştır. Şiir, öğrenci kitabında sayfa 52’de bulunan “Me And My Family” adlı okuma metninin ardından işlenmiştir. Şiir aracılığıyla 4 sıfat ve 1 ad olmak üzere toplam 5 sözcüğün öğretimi hedeflenmiştir. Şiirde 8 dize bulunmaktadır. Bu şiir etkinliğinde de şiirde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yazılmadığı, boş bırakıldığı şiir metni, 5 maddelik sözcük-anlam eşleştirmesi, yine 5 maddelik cümle tamamlama etkinliği ve yine 5 maddelik dikte çalışması bulunmaktadır. Dikte çalışmasının olduğu etkinlikte sözcüklerin ünsüzleri verilmiş olup, ünlüleri kendilerinin tamamlamaları istenmiştir. (Şiirler için bkz. Ek 2).

3.3.2.2. Şiirlerin Uygulanması

Her bir şiirin 50 dakikalık ders süresi boyunca sınıf içi etkinliği olarak uygulanması aşağıda belirtilen adımlarda gerçekleştirilmiştir;

A) “Spacewalk On The Moon” Şiirinin Sınıfta Uygulanma Aşamaları

1. Öncelikle ders kitabınının 34. sayfasında yer alan “Welcome to Paradise” adlı okuma metni sınıfta bir kez öğretmen, bir kez de öğrenci tarafından sesli olarak okunmuş, okuma metni ile ilgili sorular sınıfta sesli olarak öğrenciler ile birlikte cevaplandırılmıştır. (Okuma metni için bkz. Ek 3).
2. Okuma metni ile ilişkili olan “Spacewalk On The Moon” adlı şiir ile ilgili renkli, hareketsiz görsel tahtaya yansıtılmış ve öğrencilere bu görselin okuma metni ile olan ilişkisi sorulmuştur. Öğrencilerden gelen farklı cevaplar alınmış ve üzerine konuşulmuştur.

3. Şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yer almadığı “Şiirdeki boşlukları tamamlama” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada çocuklara şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin metin içinde yazılmadığı, boş bırakıldığı fotokopiler verilmiştir. Çocuklar önce boşlukları boşluğa uygun olduğunu düşündükleri sözcükler ile doldurmuşlardır. Öğrenciler bu tahminleri sınıf içinde paylaşmışlardır. Ardından öğretmen şiiri dinleterek öğrencilerden boşlukları yeniden doldurmalarını istemiş ve kontrol aşamasında tahminlerinin doğru olup olmadığını öğrencilere göstermiştir. Şiirin tamamının yer aldığı metin gösterilerek şiir tekrar dinletilmiştir.
4. Şiir ile ilgili olan ek alıştırmalar sınıfta öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Alıştırmaların bulunduğu alıştırmalar kağıtları her bir öğrenciye dağıtılmıştır. Bu alıştırmalar sözcük odaklı alıştırmalar olup, sözcüğü anlamıyla eşleştirme, tümce tamamlama, dikte çalışması etkinliklerinden oluşmaktadır. Öğrenciler her bir alıştırmayı önce kendileri yapıp, ardından sınıf ortamında cevaplamışlardır.
5. Alıştırmaların tamamlanmasının ardından şiir öğretmen tarafından bir kez daha okunmuş, ayrıca iki öğrenciye daha sınıfta sesli olarak okutulmuştur.

B) “Amazing Explorer” Şiirinin Sınıfta Uygulanma Aşamaları

1. Öncelikle ders kitabının 37. sayfasında yer alan “A Contemporary Explorer” adlı okuma metni sınıfta bir kez öğretmen, bir kez de öğrenci tarafından sesli olarak okunmuş, okuma metni ile ilgili sorular sınıfta sesli olarak öğrenciler ile birlikte cevaplandırılmıştır. (Okuma metni için bkz. Ek 4).

2. Okuma metni ile ilişkili olan “Amazing Explorer” adlı şiir ile ilgili renkli, hareketsiz görsel tahtaya yansıtılmış ve öğrencilere bu görselin okuma metni ile olan ilişkisi sorulmuştur. Öğrencilerden gelen farklı cevaplar alınmış ve üzerine konuşulmuştur.
3. Şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yer almadığı “Şiirdeki boşlukları tamamlama” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada çocuklara şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin metin içinde yazılmadığı, boş bırakıldığı fotokopiler verilmiştir. Çocuklar önce boşlukları boşluğa uygun olduğunu düşündükleri sözcükler ile doldurmuşlardır. Öğrenciler bu tahminleri sınıf içinde paylaşmışlardır. Ardından öğretmen şiiri dinleterek öğrencilerden boşlukları yeniden doldurmalarını istemiş ve kontrol aşamasında tahminlerinin doğru olup olmadığını öğrencilere göstermiştir. Şiirin tamamının yer aldığı metin gösterilerek şiir tekrar dinletilmiştir.
4. Şiir ile ilgili olan ek alıştırmalar sınıfta öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Alıştırmaların bulunduğu alıştırmaya kağıtları her bir öğrenciye dağıtılmıştır. Bu alıştırmalar sözcük odaklı alıştırmalardır, Öğretilmesi hedeflenen hayvanlarla ilgili beş sözcük önce öğrencilerin kendisi tarafından, ardından sınıf içinde görselleri ile eşleştirilmiştir. Ayrıca şiirle ilgili 7 tümce yazılmış ve bu tümcelerde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin baş harfi verilerek öğrencilerden şiire bakmadan sözcüğü ilk harfinden tahmin edip yazmaları ve anlamlandırmaları istenmiştir. Bu alıştırmayı da öğrenciler önce tek yapmış, ardından sınıf ortamında sesli olarak cevaplandırmışlardır. Bir diğer alıştırmaya 9 maddeli sözcük-anlam eşleştirmesidir. Öğrenciler sözcükleri anlamları ile eşleştirip sınıf

ortamında sesli olarak cevaplamışlardır. Şiirle ilgili son alıştırmada ise, öğretilmesi hedeflenen 9 sözcüğün anlamı verilmiş ve sözcüğün ilk harfi verilerek sözcüğün tamamının öğrenci tarafından yazılması ve anlamlandırılması istenmiştir. Öğrenciler bu alıştırmayı yaparken şiir metnine bakmamışlardır. Cevaplar yine sınıf ortamında öğrenciler tarafından sesli olarak verilip öğretmen tarafından kontrol edilmiştir.

5. Alıştırmaların tamamlanmasının ardından şiir öğretmen tarafından bir kez daha okunmuş, ayrıca iki öğrenciye daha sınıfta sesli olarak okutulmuştur.

C) “Noah’s Ark” Şiirinin Sınıfta Uygulanma Aşamaları

1. Öncelikle ders kitabının 40 ve 41. sayfalarında yer alan “Animals” adlı okuma metni sınıfta bir kez öğretmen, bir kez de öğrenci tarafından sesli olarak okunmuş, okuma metni ile ilgili sorular sınıfta sesli olarak öğrenciler ile birlikte cevaplandırılmıştır. (Okuma metni için bkz. Ek 5).
2. Okuma metni ile ilişkili olan “Noah’s Ark” adlı şiir ile ilgili renkli, hareketsiz görsel tahtaya yansıtılmış ve öğrencilere bu görselin okuma metni ile olan ilişkisi sorulmuştur. Ardından öğrencilere “What do you know about Noah’s Ark?” (Nuh’un Gemisi hakkında ne biliyorsunuz?) sorusu sorulmuştur. Öğrencilerden gelen farklı cevaplar alınmış ve üzerine konuşulmuştur.
3. Şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yer almadığı “Şiirdeki boşlukları tamamlama” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada çocuklara şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin metin içinde yazılmadığı, boş bırakıldığı fotokopiler verilmiştir. Çocuklar önce boşlukları uygun olduğunu düşündükleri sözcükler ile doldurmuşlardır.

Öğrenciler bu tahminleri sınıf içinde paylaşmışlardır. Ardından öğretmen şiiri dinleterek öğrencilerden boşlukları yeniden doldurmalarını istemiş ve kontrol aşamasında tahminlerinin doğru olup olmadığını öğrencilere göstermiştir. Şiirin tamamının yer aldığı metin gösterilerek şiir tekrar dinletilmiştir. Şiirin tamamının yer aldığı görselde şiirde geçen hayvanlarla ilgili sözcüklerin renkli hareketsiz görselleri de bulunmaktadır. Öğretmen, şiirde geçen hayvanlarla ilgili sözcükleri öğrenciler ile birlikte bu görsellerle eşleştirmiştir.

4. Şiir ile ilgili olan ek alıştırmalar sınıfta öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Alıştırmaların bulunduğu alıştırma kağıtları her bir öğrenciye dağıtılmıştır. Bu alıştırmalar sözcük odaklı alıştırmalardır. Bu alıştırmaları öğrenciler önce kendileri yapmış, ardından öğretmen ile birlikte sınıf ortamında sesli olarak kontrol etmişlerdir. Öncelikle öğrencilerden hayvanlarla ilgili öğretilmesi hedeflenen sözcüklerle ilişkili 11 görselin altına sözcüklerin İngilizce karşılıklarını yazmaları beklenmiştir. Ardından 7 maddelik sözcük-anlam eşleştirmesi öğrenciler tarafından yapılmıştır. Yine 7 maddelik tümce tamamlama etkinliği öğrenciler tarafından yapılmış ve sınıfta öğretmen ile birlikte sesli olarak cevaplandırılmıştır. 7 maddelik dikte alıştırması aşamasında öğrencilerden ünsüzleri verilen, ancak ünlüleri verilmeyen sözcükleri ünlüler ile tamamlamaları istenmiştir. Öğrenciler bu alıştırmayı önce kağıt üzerinde tek başlarına yapmışlardır. Ardından isteyen öğrenciler tahtaya çıkıp sözcüklerin yazılışlarını göstermişlerdir. Tahtaya yazılan sözcüklerin doğruluğu öğretmen tarafından kontrol edilmiştir.

5. Alıştırılmaların tamamlanmasının ardından şiir öğretmen tarafından bir kez daha okunmuş, ayrıca iki öğrenciye daha sınıfta sesli olarak okutulmuştur.

D) “Walking The Dog” Şiirinin Sınıfta Uygulanma Aşamaları

1. Öncelikle ders kitabında sayfa 42’de yer alan “A Big Surprise” adlı okuma metni sınıfta bir kez öğretmen, bir kez de öğrenci tarafından sesli olarak okunmuş, okuma metni ile ilgili sorular sınıfta sesli olarak öğrenciler ile birlikte cevaplandırılmıştır. (Okuma metni için bkz. Ek 6).
2. Okuma metni ile ilişkili olan “Walking The Dog” adlı şiir ile ilgili renkli, hareketsiz görsel tahtaya yansıtılmış ve öğrencilere bu görselin okuma metni ile olan ilişkisi sorulmuştur. Öğrencilerden gelen farklı cevaplar alınmış ve üzerine konuşulmuştur.
3. Şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yer almadığı “Şiirdeki boşlukları tamamlama” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada çocuklara şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin metin içinde yazılmadığı, boş bırakıldığı fotokopiler verilmiştir. Çocuklar önce boşlukları uygun olduğunu düşündükleri sözcükler ile doldurmuşlardır. Öğrenciler bu tahminleri sınıf içinde paylaşmışlardır. Ardından öğretmen şiiri dinleterek öğrencilerden boşlukları yeniden doldurmalarını istemiş ve kontrol aşamasında tahminlerinin doğru olup olmadığını öğrencilere göstermiştir. Şiirin tamamının yer aldığı metin gösterilerek şiir tekrar dinletilmiştir.
4. Şiir ile ilgili olan ek alıştırmalar sınıfta öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Alıştırılmaların bulunduğu alıştırmalar kağıtları her bir öğrenciye dağıtılmıştır. Bu alıştırmalar sözcük odaklı alıştırmalardır. Bu alıştırmaları öğrenciler

önce kendileri yapmış, ardından öğretmen ile birlikte sınıf ortamında sesli olarak kontrol etmişlerdir. Öncelikle öğrencilerden şiirle ilgili görsele bakıp görseldeki köpek hakkında konuşmaları istenmiştir. Ardından “Playful” sözcüğünü vurgulamak için hazırlanan iki örnek görsel ve tümce öğrencilere sunulup sözcüğü anlamlandırmalarına yardım edilmiştir. Aynı şekilde “Faithful” sözcüğünü vurgulamak için hazırlanan görsel ve tümce öğrencilere sunulup sözcüğü anlamlandırmalarına yardım edilmiştir. Ardından öğrencilere “Do you want to have a dog like the one in the poem? Why? / Why not?” (Şiirdeki gibi bir köpeğiniz olsun ister misiniz? Niçin istersiniz? / Niçin istemezsiniz?) sorusu sorulmuş ve öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanmıştır. Daha sonra öğretilmesi hedeflenen sözcüklerden oluşan 5 maddelik dikte çalışması öğrenciler ile birlikte tahtada yapılmıştır. İsteyen öğrenci tahtaya çıkıp ünsüzleri verilen ancak ünlüleri verilmeyen sözcüklerdeki boşlukları doldurmuştur. Sözcüklerin doğruluğu öğretmen tarafından kontrol edilmiştir. Bir sonraki aşama olarak 5 maddelik sözcük – anlam eşleştirmesi alıştırmaları yapılmıştır. Öğrenciler eşleştirmeyi önce kağıt üzerinde tek başlarına yapmışlardır. Ardından öğretmen ile birlikte sınıfta sesli olarak kontrol etmişlerdir. Şiirle ilgili son alıştırma 5 maddelik cümle tamamlama alıştırmasıdır. Öğrenciler verilen tümcelerdeki boşlukları verilen sözcükler ile tek başlarına tamamlayıp sınıfta öğretmen ile birlikte sesli olarak kontrol etmişlerdir.

5. Alıştırmaların tamamlanmasının ardından şiir öğretmen tarafından bir kez daha okunmuş, ayrıca iki öğrenciye daha sınıfta sesli olarak okutulmuştur.
6. Çalışmada 4. şiir sınıf içinde uygulandıktan sonra öğrencilere ev ödevi olarak kendi şiirlerini yazabilecekleri söylenmiştir.

E) “Myth Of The Twins” Şiirinin Sınıfta Uygulanma Aşamaları

1. Öncelikle ders kitabında sayfa 50’de yer alan “Legendary Twins” adlı okuma metni sınıfta bir kez öğretmen, bir kez de öğrenci tarafından sesli olarak okunmuş, okuma metni ile ilgili sorular sınıfta sesli olarak öğrenciler ile birlikte cevaplandırılmıştır. (Okuma metni için bkz. Ek 7).
2. Okuma metni ile ilişkili olan “Myth Of The Twins” adlı şiir ile ilgili renkli, hareketsiz görsel tahtaya yansıtılmış ve öğrencilere bu görselin okuma metni ile olan ilişkisi sorulmuştur. Öğrencilerden gelen farklı cevaplar alınmış ve üzerine konuşulmuştur.
3. Şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yer almadığı “Şiirdeki boşlukları tamamlama” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada çocuklara şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin metin içinde yazılmadığı, boş bırakıldığı fotokopiler verilmiştir. Çocuklar önce boşlukları uygun olduğunu düşündükleri sözcükler ile doldurmuşlardır. Öğrenciler bu tahminleri sınıf içinde paylaşmışlardır. Ardından öğretmen şiiri dinleterek öğrencilerden boşlukları yeniden doldurmalarını istemiş ve kontrol aşamasında tahminlerinin doğru olup olmadığını öğrencilere göstermiştir. Şiirin tamamının yer aldığı metin gösterilerek şiir tekrar dinletilmiştir.
4. Şiir ile ilgili olan ek alıştırmalar sınıfta öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Alıştırmaların bulunduğu alıştırma kağıtları her bir öğrenciye dağıtılmıştır. Bu alıştırmalar sözcük odaklı alıştırmalardır. Bu alıştırmaları öğrenciler önce kendileri yapmış, ardından öğretmen ile birlikte sınıf ortamında sesli olarak kontrol etmişlerdir. Öncelikle öğrencilerden 21 maddelik dikte alıştırmalarını yapmaları istenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcüklerden

oluşan 21 maddelik dikte çalışmasında yer alan sözcüklerin ünsüzleri verilmiş, ancak ünlüleri verilmemiştir. Bu çalışma öğrenciler ile birlikte tahtada yapılmıştır. İsteyen öğrenci tahtaya çıkıp ünsüzleri verilen ancak ünlüleri verilmeyen sözcüklerdeki boşlukları doldurmuştur. Sözcüklerin doğruluğu öğretmen tarafından kontrol edilmiştir. Bir sonraki aşama olarak biri 11, diğeri 10 maddelik olmak üzere toplam 21 maddelik sözcük – anlam eşleştirmesi alıştırmaları yapılmıştır. Öğrenciler önce kendileri sözcükleri anlamları ile eşleştirmişler, ardından öğretmen ile birlikte sınıfta sesli olarak kontrol etmişlerdir. Şiirle ilgili son alıştırma yine biri 11, diğeri 10 maddelik olmak üzere toplamda 21 maddelik cümle tamamlama alıştırmasıdır. Öğrenciler verilen tümcelerdeki boşlukları verilen sözcükler ile tek başlarına tamamlayıp sınıfta öğretmen ile birlikte sesli olarak kontrol etmişlerdir.

5. Alıştırmaların tamamlanmasının ardından şiir öğretmen tarafından bir kez daha okunmuş, ayrıca iki öğrenciye daha sınıfta sesli olarak okutulmuştur.

F) “My Brother And Me” Şiirinin Sınıfta Uygulanma Aşamaları

1. Öncelikle ders kitabında sayfa 52’de yer alan “Me And My Family” adlı okuma metni sınıfta bir kez öğretmen, bir kez de öğrenci tarafından sesli olarak okunmuş, okuma metni ile ilgili sorular sınıfta sesli olarak öğrenciler ile birlikte cevaplandırılmıştır. (Okuma metni için bkz. Ek 8).
2. Ardından öğrencilere “Do you have any brothers or sisters?” (Kız kardeşiniz veya erkek kardeşiniz var mı?) sorusu sorulmuş ve eğer varsa hakkında konuşmaları istenmiştir.

3. Şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin yer almadığı “Şiirdeki boşlukları tamamlama” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada çocuklara şiirin bulunduğu ancak öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin metin içinde yazılmadığı, boş bırakıldığı fotokopiler verilmiştir. Çocuklar önce boşlukları uygun olduğunu düşündükleri sözcükler ile doldurmuşlardır. Öğrenciler bu tahminleri sınıf içinde paylaşmışlardır. Ardından öğretmen şiiri dinleterek öğrencilerden boşlukları yeniden doldurmalarını istemiş ve kontrol aşamasında tahminlerinin doğru olup olmadığını öğrencilere göstermiştir. Şiirin tamamının yer aldığı metin gösterilerek şiir tekrar dinletilmiştir.
4. Şiir ile ilgili olan ek alıştırmalar sınıfta öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Alıştırmaların bulunduğu alıştırmalar kağıtları her bir öğrenciye dağıtılmıştır. Bu alıştırmalar sözcük odaklı alıştırmalardır. Bu alıştırmaları öğrenciler önce kendileri yapmış, ardından öğretmen ile birlikte sınıf ortamında sesli olarak kontrol etmişlerdir. Öncelikle öğrencilerden 5 maddelik dikte alıştırmalarını yapmaları istenmiştir. Öğretilmesi hedeflenen sözcüklerden oluşan 5 maddelik dikte çalışmasında yer alan sözcüklerin ünsüzleri verilmiş, ancak ünlüleri verilmemiştir. Bu çalışma öğrenciler ile birlikte tahtada yapılmıştır. İsteyen öğrenci tahtaya çıkıp ünsüzleri verilen ancak ünlüleri verilmeyen sözcüklerdeki boşlukları doldurmuştur. Sözcüklerin doğruluğu öğretmen tarafından kontrol edilmiştir. Bir sonraki aşama olarak 5 maddelik sözcük – anlam eşleştirmesi alıştırmaları yapılmıştır. Öğrenciler önce kendileri sözcükleri anlamları ile eşleştirmişler. Ardından öğretmen ile birlikte sınıfta sesli olarak kontrol etmişlerdir. Şiirle ilgili son alıştırmalar 5 maddelik cümle tamamlama alıştırmalarıdır. Öğrenciler verilen

tümcelerdeki boşlukları verilen sözcükler ile tek başlarına tamamlayıp sınıfta öğretmen ile birlikte sesli olarak kontrol etmişlerdir.

5. Alıştırmaların tamamlanmasının ardından şiir öğretmen tarafından bir kez daha okunmuş, ayrıca iki öğrenciye daha sınıfta sesli olarak okutulmuştur. (Sınıfta yapılan uygulama ile ilgili örnek şiir metinleri ve alıştırmaları için bkz. Ek 9.). (Ders planları için bkz. Ek 10.).

3.3.3. Görüş Sormacasının Hazırlanması ve Uygulanması

Öğrencilerle yapılan sınıf içi şiir çalışmalarının ardından öğrencilerin İngilizce derslerinde şiirle sözcük öğrenimine yönelik düşüncelerini ve görüşlerini değerlendirmek üzere görüş sormacası hazırlanmıştır. Toplamda on dört maddeden oluşan anket, çalışmanın yürütüldüğü deney grubuna uygulanmıştır. Her bir madde için “EVET” ve “HAYIR” seçenekleri verilmiştir. Bu şekilde öğrencilerin görüşlerine yönelik net ve kesin dönütler alınmıştır. Bir uzman ile geliştirilen görüş sormacasının maddelerinin güvenilirlik ve geçerliliğini arttırabilmek için ayrıca üç İngilizce okutmanı ve bir akademisyenin de onayı alınmıştır.

Görüş sormacası, yarı yapılandırılmış görüşme şeklinde öğrencilere uygulanmıştır. “Yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplama hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir.” (Büyüköztürk, Ş. ve diğerleri, 2014: 152). Bu bağlamda araştırmacı, görüş sormacasını her bir öğrenci ile ayrı ayrı yürütmüştür. Her bir öğrenciye her bir maddeyi göstermiş ve sesli olarak okumuştur. Öğrenciler bir yandan maddeler için “EVET” VE “HAYIR” cevaplarını verirken, bir yandan maddelerdeki ifadeler hakkında yorumlarını da dile getirme fırsatı bulmuşlardır. Bu şekilde hem sabit seçenekli cevaplama gerçekleştirilmiş hem de araştırmacı, öğrencilerden gelen farklı yorumları da derinlemesine duyarak görüş sormacasının tamamını ses kayıt cihazına kaydedebilmiştir. Araştırmacının yarı yapılandırılmış

görüşmeyi seçme sebeplerinden biri de öğrencilerin görüş sormacasındaki maddeleri doğru anlamlandırmasına yardımcı olabilmek ve birbirlerinden etkilenmelerinin önüne geçebilmektir. (Görüş sormacası için bkz. Ek 11).

3.4. Verilerin Çözümlemesi

Sınıfın İngilizce öğretmeni tarafından öğrencilere uygulanan ön-test ve son-testlerin güvenilirlik ve geçerlilikleri SPSS programındaki Paired t-test uygulanarak test edilmiştir. Paired t-test, ön ve son testlerin aynı denekler üzerinde uygulanmasının ardından elde edilen iki verinin karşılaştırılması amacıyla kullanılmaktadır. İlk ve son testler arasındaki fark 0,005 değerinden büyük ($p\text{-value} > 0,005$) ise, ilk ve son test arasındaki süreçte uygulanan metodun olumlu sonuç verdiği ve öğrencilerde olumlu yönde değişim olduğu gözlenmekte ve kabul edilmektedir. Ancak ilk ve son test arasındaki fark 0,005 değerinden küçük ($p\text{-value} < 0,005$) ise, ilk ve son test arasındaki süreçte uygulanan metod sonucunda hiç bir değişimin olmadığı gözlenmekte ve kabul edilmektedir. (Shier, 2004). Yapılan bu çalışmada Paired t-testinde p-value değerinin hesaplanmasından önce ilk aşama olarak t-testi yapılmıştır. Bu test ile p-value değeri hesaplanmış olup çıkan sonuçlar buna göre değerlendirilmiştir. Çalışmada p-value $> 0,005$ olarak kabul edilmiş ve test bu doğrultuda uygulanmış ve elde edilen bulgular da bu orana göre değerlendirilmiştir.

Görüş sormacasının çözümlenmesi aşamasında çift seçimli binom – dbinom testi uygulanmıştır. Binominal testler ile rastgele seçimli deneklerden başarılı ve başarısız olanlara sorulan çift seçimli sorulara verdikleri cevaplara bağlı olarak bir sonraki eğitimde yer alacak farklı deneklerin aynı sorulara verecekleri cevapların olası sonuçları tahmin edilmektedir (Linden, 1979). Binom dağılımının genel formülü $f(x) = \binom{n}{x} p^x (1 - p)^{(n-x)}$ where $x = 0, 1, 2, \dots, n$ şeklindedir (Abdi, 2007). Bu formül ile aynı uygulama bir başka grupta da yapıldığında deneklerin “evet” cevabını verme

durumunun olasılık değeri hesaplanmaktadır. Burada önemli olan nokta kişinin anket sonucudur. Dbinom testi ile de grubun ne derece olumlu olduğu ölçülmüştür. Yapılan çalışmanın Dbinom testinde 14 maddelik ikili zorlamalı anketin prob değeri $prob=0.5$ 'tir. Bu olasılık maddelere "evet" cevabını verme olasılığı olup $p\text{-value} = 0.005$ değerinden büyük olduğundan maddelerin kullanılabilirliğini ortaya koymaktadır.

Bu testte likert ölçeğindeki gibi üçüncü bir faktör bulunmamaktadır. Çalışmada deneklere yanlı zorlama durumu söz konusudur. Bunun sebebi ise, yapılan sosyal ve niceliksel deneyin tek seçimli yöntem olmasıdır. Çalışmada katılımcılara yanlı zorlama yapılması ve ankette likert ölçeğindeki gibi üçüncü bir faktör bulunmaması sebepleriyle tutum anketinin çözümlenmesi aşamasında likert ölçeği uygulanması uygun görülmemiştir.

4. BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

Yapılan çalışmada “Öğrenciler öğretimi hedeflenen İngilizce sözcüklerin anlamlarını şiirin araç olarak kullanıldığı etkinliklerle öğrenebiliyorlar mı ve İngilizce sözcük bilgisi düzeylerini arttırabiliyorlar mı? ve “Çocukların şiire yönelik görüşü nedir?” soruları kullanılmıştır. Bu bölümde bu sorulara cevap oluşturan sayısal veriler ve bu verilerle ilişkili sözel tartışma üzerinde durulacaktır.

Ön-test, 6 haftalık öğretim süreci ve ardından son-test ile ilgili olan ilk soru öğrencilerin, bu sürecin ardından başarı oranlarını ortaya koymasına bakımından önem taşımaktadır.

Tablo 4.1, Tablo 4.2, Grafik 4.1, Grafik 4.2 ve Grafik 4.3’te de sadece ders kitabını ve çalışma kitabını kullanan kontrol grubu ile çalışmanın gerçekleştirildiği deney grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test verileri sayısal sonuçları ile gösterilmiştir.

Tablo 4.3, Şekil 4.1 ve Grafik 4.4’te ise görüş sormacası sonuçları sayısal veriler ile birlikte sunulmaktadır.

Tablo 4.1

Kontrol grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test karşılaştırması

Test	N	M	Sd	T	p-value
Ön-test	7	63.2	17.7		
				-1.644	0.1625 (P>0,05)
Son-test	7	65.7	21.0		

N: Katılımcı sayısı, M: mean (Ortalama), Sd: Standard deviation (Standart sapma), t: p-value değerinin hesaplanması için yapılan test

Tablo 4.1’de de görüldüğü gibi Kontrol grubunda 7 öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerin ortalamaları ön-test sonucunda 63.2, son-test sonucunda ise 65.7 olarak gözlenmiştir. Eldeki bu veri, sadece ders kitabı kullanılarak geleneksel yolla ders işlenen Kontrol Grubundaki öğrencilerin başarı artışlarını ortaya koymaktadır. P-value değerinin 0.1625 ($p\text{-value} > 0,005$) çıkması öğrencilerde ön-test ve son-test sonuçlarına göre değişim olduğunu ortaya koymaktadır. P-value değerinin hesaplanması için yapılan t-testi değerinin -1.644 olarak çıkması ise, grubu oluşturan her bir öğrencide değişimin var olduğunu ancak bu değişimin farklı düzeylerde olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.2

Deney grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test karşılaştırılması

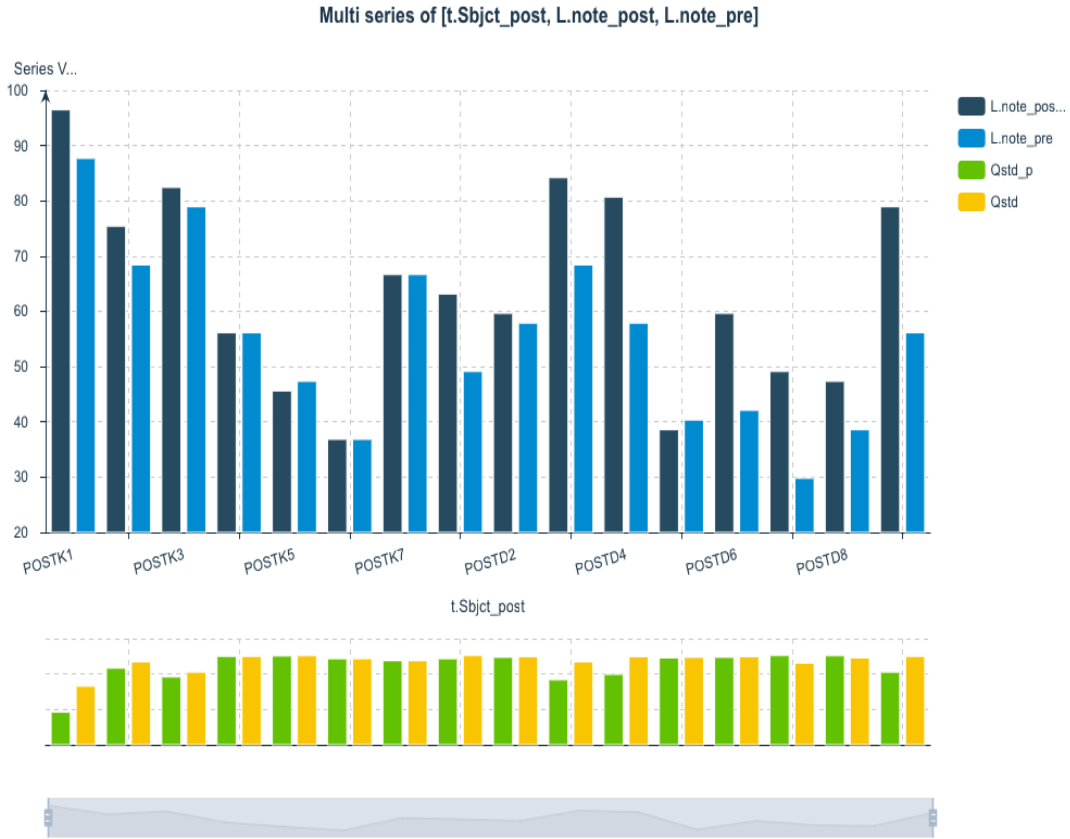
Test	N	M	Sd	T	p-value
Ön-test	9	48.9	12.2		
				-4.5772	0.275 ($P>0,05$)
Son-test	9	62.4	16.1		

N: Katılımcı sayısı, M: mean (Ortalama), Sd: Standard deviation (Standart sapma), t: p-value değerinin hesaplanması için yapılan test

Deney grubunda deneye 9 katılımcı dahil olmuştur. Katılımcıların ortalamaları ön-test sonucunda 48.9, son-test sonucunda ise 62.4 olarak gözlenmiştir. Eldeki bu veri yapılan altı haftalık çalışma sonrasında sınıftaki ortalama başarı artışını göstermektedir. P-value değerinin 0.275 ($p\text{-value} > 0,005$) olması deneklerde ön-test ve son-test sonuçlarına göre değişimin var olması demektir. Bu değişim değerine göre son-testte ilk-teste göre başarı artışı olduğu ve bu artışın kontrol grubuna göre daha fazla olduğu görülmektedir. P-value değerinin hesaplanması için yapılan t-testi değerinin -4.5772

olarak çıkması ise, grubu oluşturan her bir katılımcıda değişimin var olduğunu ancak katılımcılardan birinin bu değişimden çok az etkilenirken diğerlerinin daha çok etkilendiğini göstermektedir.

Grafik 4.1. Kontrol grubu ve deney grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırılması

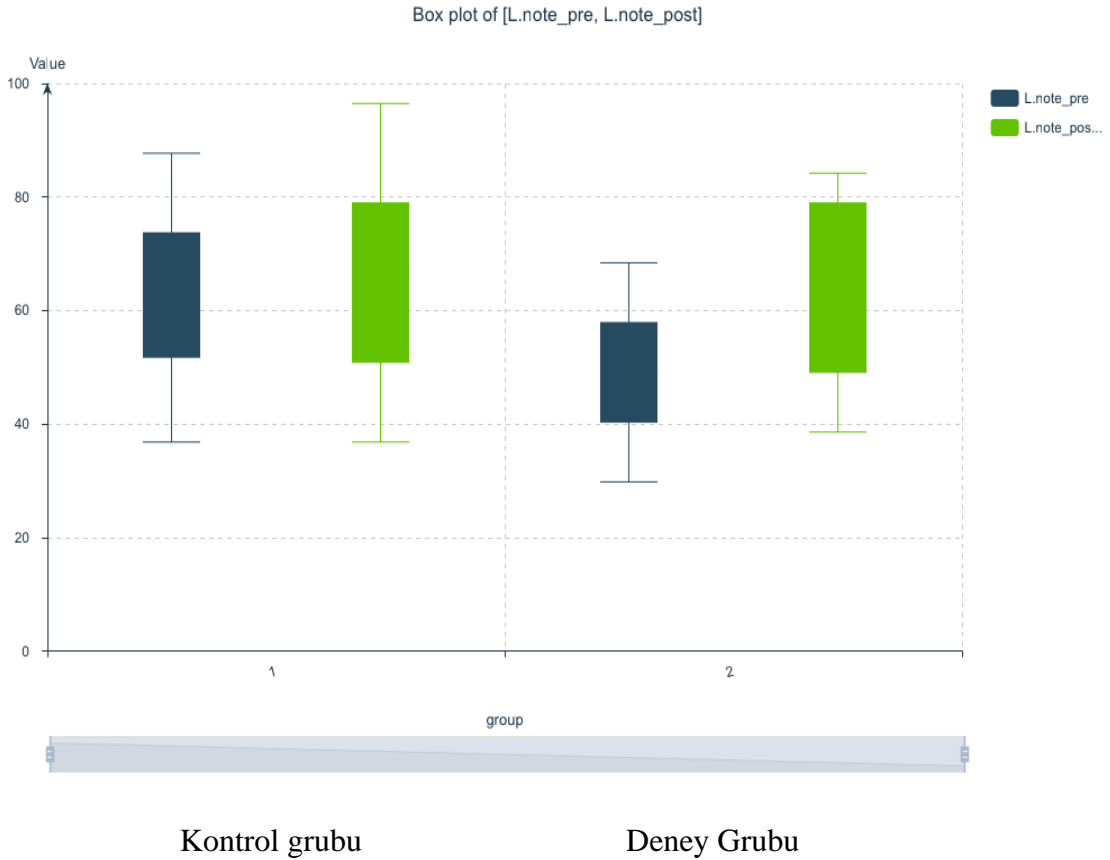
PostK1, PostK2, PostK3, PostK4, PostK5, PostK6, PostK7 Kontrol Grubunda yer alan öğrencilerdir.
PostD1, PostD2, PostD3, PostD4, PostD5, PostD6, PostD7, PostD8, PostD9 Deney grubunda yer alan öğrencilerdir.

Kontrol grubu ve deney grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırmasını sunan Grafik 4.1 incelendiğinde, Kontrol 1, Kontrol 2 ve Kontrol 3'ün son-testte ilk-teste göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Kontrol grubunda yer alan diğer öğrencilere göre ön-testte daha başarılı olan Kontroll1, son-testte de en

başarılı öğrenci olarak kalmıştır. Kontrol 4, Kontrol 6 ve Kontrol 7'nin ön-test ve son-test sonuçları arasında bir fark bulunmamaktadır. Kontrol 5'te ise, son-testte ön-teste göre düşüş gözlenmektedir.

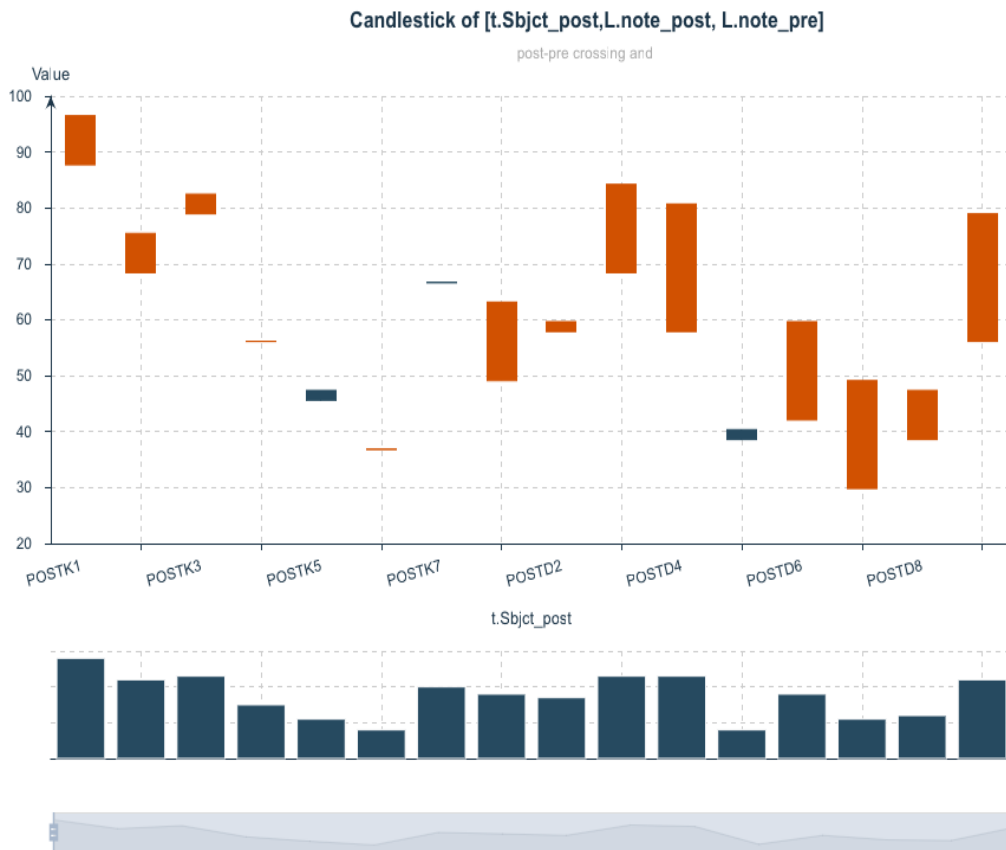
Aynı grafikte deney grubu incelendiğinde ise, Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8 ve Katılımcı 9'un son-testte ön-teste göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Katılımcı 5'te ise düşük oranda düşüş görülmektedir. Katılımcı 5 hariç diğer deneklerin başarı oranlarının 6 haftalık uygulama sonrasında arttığı gözlenmektedir. Çalışmaya dahil olan 16 öğrenci arasında ön-testte en az başarı gösteren Katılımcı 7'deki başarı artışının son-testte oldukça fazla olduğu görülmektedir.

Grafik 4.2. Kontrol grubu ve deney grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test sonuçlarının karşılaştırılması

Grafik 4.2. incelendiğinde, hem kontrol hem de deney grubunda yer alan öğrencilerin son-test sonuçlarının ön-test sonuçlarına göre arttığı görülmektedir. Bu artış oranının deney grubunda kontrol grubuna göre daha fazla olduğu gözlenmektedir. Grafikte dikkat çeken bir diğer nokta ise, deney grubunda yer alan öğrencilerin ön-test başarı sonuçlarının kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre oldukça düşükken, son-test başarı sonuçlarının aynı oranda olmasıdır. Kontrol grubunu başarı açısından ön-testte geriden takip eden deney grubu 6 haftalık uygulamanın sonunda kontrol grubuna oldukça yakın bir başarı seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 4.3. Şiirler uygulandıktan sonra son-testte oluşan değişimin boyutu

PostK1, PostK2, PostK3, PostK4, PostK5, PostK6, PostK7 Kontrol Grubunda yer alan öğrencilerdir.

PostD1, PostD2, PostD3, PostD4, PostD5, PostD6, PostD7, PostD8, PostD9

Deney grubunda yer alan öğrencilerdir.

Grafik 4.3'te 6 haftalık öğretimin ardından Kontrol Grubu ve Deney Grubundaki son-test sonuçları görülmektedir. Kontrol grubunda Kontrol 1, Kontrol 2 ve Kontrol 3'te Kontrol 4, Kontrol 5, Kontrol 6, Kontrol 7'ye göre artış olduğu gözlenmektedir. Deney grubunda bulunan deneklerdeki artış ise dikkat çekici oranda fazladır. Katılımcı 1, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8 ve Katılımcı 9'da 6 haftalık uygulama sonucunda başarı oranı oldukça artmıştır. Grafiğe genel olarak bakıldığında son-testteki başarı oranı artışının Deney Grubunda Kontrol Grubuna göre daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

Tablo 4.3

Görüş sormacasında yer alan “evet” ve “hayır” seçeneklerine öğrencilerin olumlu bakma yönü

Soru	"evet" sayısı	"hayır" sayısı	Binom dağılım değeri per_ evet	per_hayır	Probability of success (Başarı olasılığı)	p-value
S1	9	0	1	0	1	0.003906
S2a	8	1	0,888888889	0,111111111	0,8888889	0.03906
S2b	9	0	1	0	1	0.003906
S2c	5	4	0,555555556	0,444444444	0,5555556	1
S2d	5	4	0,555555556	0,444444444	0,5555556	1
S2e	7	2	0,777777778	0,222222222	0,7777778	0.1797
S2f	8	1	0,888888889	0,111111111	0,8888889	0.03906
S2g	6	3	0,666666667	0,333333333	0,6666667	0.5078
S2h	8	1	0,888888889	0,111111111	0,8888889	0.03906
S2i	9	0	1	0	1	0.003906
S2j	6	3	0,666666667	0,333333333	0,6666667	0.5078
S3	9	0	1	0	1	0.003906
S4	8	1	0,888888889	0,111111111	0,8888889	0.03906
S5	9	0	1	0	1	0.003906

Tablo 4.3'te katılımcıların maddelere verdikleri “evet” ve “hayır” cevapları ve bu cevapların binom dağılım değerleri, başarı olasılıkları (probability of success) ve p-value değerleri sunulmaktadır. Tabloda toplam 14 madde bulunmaktadır. 2. maddenin

alt maddeleri mevcuttur. Bu alt maddeler “Şiirle ders işlerken keyif aldığım ve almadığım aktiviteler” başlığı altında yer almaktadır.

Tablo 4.3 incelendiğinde, Soru1’de bulunan “Şiir türünü İngilizce dersinde sözcük öğrenmek için kullanmaktan keyif aldım.” maddesine; Soru 2b’de bulunan “Şiiri öğretmenden dinlemek” maddesine; Soru 2i’de bulunan “Şiir hakkında İngilizce konuşmak” maddesine; Soru 3’te bulunan “İngilizce derslerindeki şiir uygulamaları İngilizce sözcük öğrenmeye yardımcı oldu.” maddesine ve Soru 5’te bulunan “İngilizce derslerinde şiir türünü kullanmaya devam etmek isterim.” maddesine 9 katılımcının da “evet” cevabını verdiği görülmektedir. Bu maddelerin başarı olasılığı (probability of success) değeri 1’dir. Her bir madde için “EVET” cevabına karşılık 1, “HAYIR” cevabına karşılık 0 değerlerinin atandığı çalışmada başarı olasılığının bu maddeler için 1 çıkması yapılan çalışmanın öğrencilerdeki olumlu etkisini ortaya koymaktadır. Bu değer 9 katılımcının da bu maddeyi “evet” olarak cevapladığını ortaya koymaktadır.

Soru 2a’da bulunan “Şiiri bilgisayardan dinlemek” maddesine; Soru 2f’de bulunan “Şiir aracılığıyla çalışılan sözcükleri dikte etmek.” maddesine; Soru 2h’de bulunan “Şiir aracılığıyla çalışılan sözcüklerle ilgili cümle tamamlama alıştırmaları yapmak.” maddesine ve Soru 4’te bulunan “İngilizce ders kitaplarında hikaye ve şarkılar gibi şiirlerin de olmasını isterim.” maddesine 8 katılımcının “evet” cevabını verdiği, bir katılımcının “hayır” cevabını verdiği görülmektedir. “İngilizce ders kitaplarında hikaye ve şarkılar gibi şiirlerin de olmasını isterim.” maddesine “hayır” cevabı veren katılımcı görüşme esnasında şiir materyallerinin ders kitaplarında yer almasını istemediğini, ancak öğretmenin bu materyalleri dışarıdan temin ederek sınıfta kullanmasını istediğini belirtmiştir. Bu maddelerin başarı olasılığı (probability of success) değeri 0,8888889’dur. Bu oran 8 katılımcının bu madde için “evet” cevabını verdiğini ortaya koymaktadır.

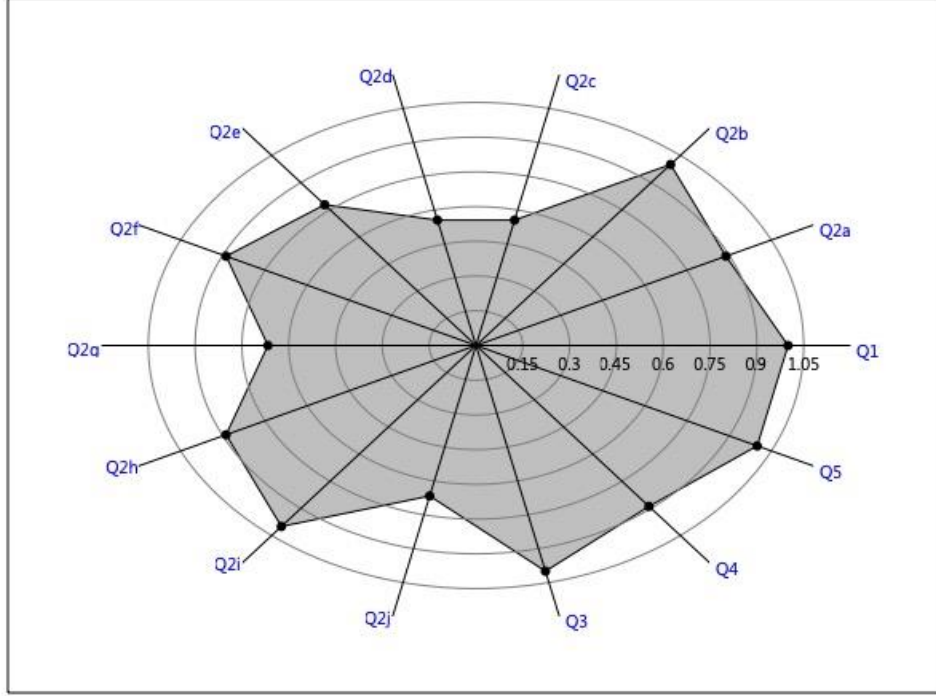
Soru 2e’de bulunan “Şiir metninde yazılmayan ama benden bulmam istenilen sözcükleri tahmin etmek.” maddesine 7 katılımcı “evet” cevabını verirken, 2 katılımcı “hayır” demiştir. Bu maddenin başarı olasılığı (probability of success) değeri 0,7777778’dir. Bu durumda “hayır” denilen maddenin öneminin diğer maddelere oranla daha az olduğu söylenebilir.

Soru 2g’de bulunan “Şiir aracılığıyla çalışılan sözcükleri İngilizce anlamları ile eşleştirmek.” maddesine ve Soru 2j’de bulunan “Örnek İngilizce şiirleri çalıştıktan sonra kendi İngilizce şiirimi yazmak.” maddesine 6 katılımcının “evet” cevabını verirken 4 katılımcının “hayır” cevabını verdiği gözlenmektedir. Bu maddelerin başarı olasılığı (probability of success) değeri 0,6666667’dir. Bu durumda “hayır” denilen maddenin öneminin diğer maddelere oranla daha az olduğu söylenebilir.

Soru 2c’de bulunan “Şiiri arkadaşımдан dinlemek.” ve Soru 2d’de bulunan “Şiiri okumak.” maddelerine 5 katılımcı “evet” cevabını verirken, 4 katılımcı “hayır” cevabını vermiştir. Bu maddelerin başarı olasılığı (probability of success) değeri 0,5555556’dır. Bu durumda “hayır” denilen maddelerin öneminin diğer maddelere oranla daha az olduğu söylenebilir.

Ortalamaya göre, seçilen katılımcıların yapılan uygulamaya olumlu bakma yönü 0,84126985714285’tir. Bu oran “hayır” cevabının 0, “evet” cevabının 1 olarak kabul edildiği çalışmada 1’e yakın olması sebebiyle önem taşımaktadır. Katılımcılar yapılan

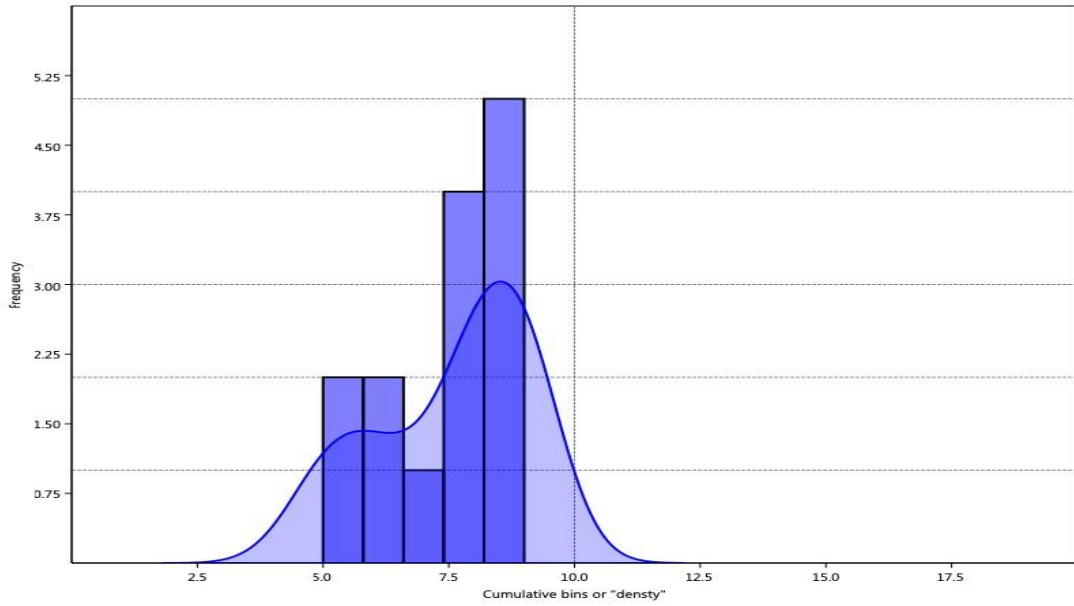
uygulamaya genel anlamda olumlu karşılık vermişlerdir.

Şekil 4.1. Öğrencilerin görüş sormacasındaki sorulara verdikleri “evet” ve “hayır” cevaplarının yoğunluğu

Şekil 4.1. incelendiğinde öğrencilerin görüş sormacasındaki sorulara verdikleri “evet” ve “hayır” cevaplarının yoğunluğu görülmektedir. Soru 1, Soru 2a, Soru 2b, Soru 2h, Soru 2i, Soru 3, Soru 4 ve Soru 5’e verilen “evet” cevabının yoğunluğu oldukça fazladır. Soru 2c, Soru 2d ve Soru 2j’ye verilen “evet” cevabının diğer sorulara göre daha az olduğu gözlenmektedir.

Grafik 4.4. Görüş sormacasında gözlemlenen olumlu sonuçların 5 eşit örneklemlili kümülatif yoğunluk frekansı

Bu grafikte görüş sormacasındaki sorulara verilen cevapların 5 eşit örneklemlili kümülatif yoğunluk frekansı gözlemlenmektedir. Deney grubunda yer alan katılımcıların hepsi anketteki 14 sorunun 9'una "evet" cevabını vermiştir. Bu durum deneyin daha geniş ölçekte yapılması halinde olumlu sonuç alınacağını göstermektedir.

5.BÖLÜM

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışma, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 12-14 yaş arası çocuklara şiirler aracılığıyla sözcük öğretimi yapılması ve şiire yönelik öğrenci görüşünü ele almaktadır.

Çalışmada “Öğrenciler öğretimi hedeflenen İngilizce sözcüklerin anlamlarını şiirin araç olarak kullanıldığı etkinliklerle öğrenebiliyorlar mı ve İngilizce sözcük bilgisi düzeylerini arttırabiliyorlar mı? ve “Çocukların şiire yönelik görüşü nedir?” sorularına cevap aranmıştır. Bu sebeple, sekiz hafta süren çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan ve seçilen altı şiirin uygulanmasının ardından başarı test sonuçlarına ve şiirin ders materyali olarak kullanılması konusunda öğrencilerin görüşünü değerlendiren görüş sormacası sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çalışma gerçekleştirilirken Ünal’da (2005) da ifade edildiği gibi malzeme seçimine oldukça özen gösterilmiş ve Lazar’da (1993) da belirtildiği üzere öğrencilerin art alanlarının, yaşlarının, düşünsel olgunluk ve duygusal kavrayışlarının metni anlamak için yeterli olup olmadığı, metinden keyif alma durumları ve metni çözümlmek için dil yeterlilikleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu ilkeler doğrultusunda öğrencilerin dil seviyesine uygun, öğretilmesi hedeflenen sözcüklerden oluşan, öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik şiirler tercih edilmiştir.

Ön-test ve son-testte yer alan ancak 6 haftalık uygulamaya dahil olmayan kontrol grubunun ön-test ve son-test sonuçları ile 6 haftalık uygulamaya dahil olan deney grubunun ön-test ve son-test sonuçları karşılaştırılıp değerlendirildiğinde şu sonuçlara varılmaktadır;

Başarı sonuçları değerlendirildiğinde kontrol grubunun ön-test ortalamasının 63.2, son-test ortalamasının 65.7 olduğu gözlenmektedir. Deney grubunun ön-test ortalaması ise 48.9 ve son-test ortalaması 62.4'tür. Kontrol ve deney gruplarının ön-test ve son-test arasındaki başarı farkları değerlendirildiğinde, ön-testte deney grubuna göre daha başarılı olan kontrol grubunun son-testte çok büyük bir başarıya ulaşamadığı gözlenmektedir. Kontrol grubunu ön-testte oldukça geriden takip eden deney grubu ise 6 haftalık uygulama sonunda ciddi bir başarı kaydederek son-testte kontrol grubuna çok yakın bir başarıya ulaşmıştır. Bu sonuçlar İngilizce öğretiminde şiirle sözcük öğrenmenin başarıyı büyük oranda olumlu olarak etkilediğini ortaya koymaktadır. Çalışmanın sonunda, şiirin yabancı dilde sözcük öğretimi için araç olarak kullanılmasının sözcük öğretimine olumlu katkı sağladığı ve öğrencilerin başarısını arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu başarı sonuçları daha önce yapılmış olan çalışmalarla da uyumaktadır.

Öğrencilerin şiire yönelik görüşünü ölçmek amacıyla uygulanan görüş sormacası sonuçları değerlendirildiğinde katılımcıların birtakım kritik maddelere “evet” cevabını verdikleri gözlenmektedir. Örneğin, Katılımcı 1'in anket sonuçları incelendiğinde, 14 sorudan 11'ine “evet”, 3'üne ise “hayır” cevabını verdiği görülmektedir. Kritik maddeler olan “Şiir türünü İngilizce dersinde sözcük öğrenmek için kullanmaktan keyif aldım.”, “İngilizce derslerindeki şiir uygulamaları İngilizce sözcük öğrenmeye yardımcı oldu.”, “İngilizce ders kitaplarında hikâye ve şarkılar gibi şiirlerin de olmasını isterim.” ve “İngilizce derslerinde şiir türünü kullanmaya devam etmek isterim.” maddelerine “evet” dediği gözlenmektedir. Katılımcı 1 gibi Katılımcı 2 de görüş sormacasında yer alan kritik maddelere “evet” cevabını vermiştir. Katılımcı 1'den farklı olarak “İngilizce ders kitaplarında hikâye ve şarkılar gibi şiirlerin de olmasını isterim” maddesine “hayır” cevabını vermiş, ancak görüşme esnasında şiirlerin dışarıdan,

öğretmen tarafından getirilmesini istediğini, bu şekilde şiirle dil öğrenmeye devam edebileceğini ifade etmiştir. Katılımcı 2'yi diğer katılımcılardan ayıran önemli noktalardan biri de şiire karşı genel anlamda olumsuz bir tutum içinde olmasıdır. Ancak yapılan çalışmadan genel olarak keyif aldığını ve şiirle çalışmaya devam etmek istediğini görüşmede dile getirmiştir. Bu durum, çalışmanın olumlu yönde bir etki yarattığının da kanıtını oluşturmaktadır. Saka'da (2014) da belirtildiği gibi yabancı dil öğretiminde şiirin kullanılması öğrencilerin ilgisini derse çekmektedir. Öğrencilerin ihtiyaçlarına, dil seviyelerine uygun olarak seçilen şiirler sınıf ortamını keyifli kılmakta ve öğrencilerin doğal bir ortam içinde sözcük öğrenmelerine katkı sağlamaktadır. Doğru seçilen ders materyalleri öğrencilerin şiire yönelik önyargısını da yok etmeye yardımcı olmaktadır. Lazar' da (1993) da ifade edildiği üzere bu durum edebi türlerden biri olan şiirin motive edici olma özelliğini de ortaya koymasına bakımında önem taşımaktadır. Katılımcı 2 bu durumun güzel bir örneğini oluşturmaktadır.

Görüş sormacası maddelerinin 14'üne de "evet" cevabını veren Katılımcı 3 yapılan görüşmede İngilizce derslerindeki şiir uygulamalarının sözcük öğrenmesine oldukça katkı sağladığını, bu şekilde sözcük öğrenmenin sözcükleri ezberlemeye çalışmaktan daha kolay olduğunu belirtmiştir. Katılımcı 3'ün bu ifadesi öğrencilere yabancı dilde sözcük öğretme çalışmaları açısından oldukça önem taşımaktadır. Dilidüzgün'de (2015) ifade edildiği gibi şiirde yer alan müzikal araçlar, ses tekrarları, kafiye ve ritim sözcük öğrenmeyi eğlenceli hale getirerek sözcüklerin akılda kalıcılığını sağlamakta ve bu sayede yabancı dil öğrencisinin sözcük öğrenmesini kolaylaştırmaktadır.

Katılımcı 4 de şiir türünü İngilizce dersinde sözcük öğrenmek için kullanmaktan keyif aldığını, şiir uygulamalarının İngilizce sözcük öğrenmesine yardımcı olduğunu, ders kitaplarında şiirlerin de yer almasını istediğini ve İngilizce derslerinde şiir

kullanmaya devam etmek istediğini ifade etmiştir. Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3 ve Katılımcı 4 gibi diğer katılımcılar da kritik maddelere “evet” cevabını vererek şiirle yabancı dil öğrenmeye yönelik olumlu görüş sergilediklerini çalışmanın sonunda ortaya koymuşlardır.

6 haftalık uygulama boyunca öğrenciler şiirleri dinlemiş, okumuş ve şiirlerle ilgili alıştırmaları yapmışlardır. Bununla birlikte şiirler hakkında konuşarak şiirlere yönelik fikirlerini de ifade etme şansı bulmuşlardır. Bu noktada anlamlandırma, yorumlama, eleştirel düşünme ve düşüncelerini karşı tarafa aktarma yetilerini de geliştirme olanağı yakalamışlardır. Kaya'nın da (2013) belirttiği gibi “Dil becerisinin her alanına etkisi olan şiir düşünmenin ve düşüncenin en yoğun yaşandığı bir türdür.” (Kaya, 2013:63-64). Öğrenciler de bu sınıf içi çalışmalarda şiirlerde geçen düşünceyi ve fikri anlamak için uğraş vermiş ve bu fikirleri kendi fikirleri ile sentezlemeye çalışmışlardır.

Çalışmada öğrencilerin “Hayır” cevabını verdikleri maddeler genel olarak “Şiiri arkadaşımından dinlemek.” ve “Şiiri okumak” maddeleridir. Yapılan görüşmede şiiri neden arkadaşlarından dinlemek istemedikleri katılımcılara sorulduğunda, katılımcılar arkadaşlarının şiiri okurken sözcükleri doğru sesletemediklerini, güzel okuyamadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmacı araştırma boyunca katılımcıların sınıf içinde sesli olarak şiir okumaktan çekindiklerini gözlemlemiştir.

Bununla birlikte araştırmacı araştırmayı yapmak üzere sınıfa her girdiğinde kendisini gören öğrencilerin bir önceki hafta işledikleri şiirden dizeler okuduklarını gözlemlemiştir. Öğrenciler her defasında kendisine şiirle ders işlemekten oldukça keyif aldıklarını ve bir sonraki hafta işlenecek şiiri merak ettiklerini söylemişlerdir. İşlenen şiirler arasından kendilerine favori şiirler seçerek benzer şiirler yazmaya çalışmışlardır. Gözlemlenen bir diğer önemli nokta ise, şiirlerdeki sözcük oyunlarına yönelik olumlu

tutumlarıdır. Dağbaşı (2018), Finch (2003) ve Mittal'ın da (2014) belirttiği gibi kendi sözcük oyunlarını yaratmaya çalışmışlardır ve bu oyunların sözcükleri doğru sesletmelerine yardımcı olduğu da araştırmacı tarafından gözlenmiştir.

Çalışmanın sonunda elde edilen bulgular, çocuklara yabancı dil olarak İngilizce sözcük öğretiminde şiirin derslerde araç olarak kullanılabilmesini, şiir kullanımı ile yabancı dilde sözcük öğretiminin gerçekleştirilebileceğini ve sözcük bilgisi düzeyinin artırılabilmesini ortaya koymuştur. Ayrıca çocukların şiire yönelik görüşünü saptamak amacıyla uygulanan görüş sormacası sonuçlarına göre, çocukların şiire yönelik görüşünün olumlu yönde olduğu ve derslerde sözcük öğrenimi için şiir kullanmaya devam etmek istedikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çalışma edebi bir tür olan şiirin diğer tüm materyaller gibi öğrencinin art alan bilgisine, ihtiyaçlarına, dil yeterliliğine, yaşına, düşünsel olgunluğuna ve duygusal kavrayış yapısına uygun seçilip doğru bir ders materyali haline dönüştürüldüğünde yabancı dil öğretiminde sözcük öğretimi için kullanılabilirliğini ve önemini ortaya koymaktadır.

Bu çalışma Ankara Üniversitesi TÖMER'deki 12-14 yaş arasındaki 16 denekle sınırlı kalmıştır. Çalışma daha kalabalık bir katılımcı grubuna bir veya iki öğrenim dönemi boyunca daha fazla sayıdaki şiir ile uygulanabilir.

Çalışma çocuklar ile gerçekleştirilmiştir. Aynı çalışma yetişkin grupları üzerinde de denenebilir.

Bu çalışmada şiirle sözcük öğretimi üzerinde durulmuştur. Çalışma dilbilgisi, sesletim, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri üzerine de uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Abdi, H. (2007). The Binominal Distribution, The Binominal and Sign Tests. *Encyclopedia of Measurement and Statistics*.USA.
- Açık Önkaş, N. (2009). Çocuk Edebiyatı Kitaplarında Şiirin Yeri. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı:23.
- Aksan, D. (2011). *Cumhuriyet Döneminden Bugüne Örneklerle Şiir Çözümlemeleri*. Bilgi Yayınevi. 3. Basım. İstanbul.
- Arp, T., Johnson, G. (2008). *Sound and Sense. An Introduction To Poetry*. Wadsworth Cengage Learning. Twelfth Edition.
- Aydınoglu, N. (2013). Integration Of Poetry With Vocabulary Teaching. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Sayı 14a. S.274-284.
- Bayat, N. (2010). Şiirde Anlatım ve İçeriğin Dilbilimsel Boyutları. Cyprus International University. *Folklor/Edebiyat*. Cilt:16. Sayı: 61.
- Bouchard, D.L. (1988). *Odds And Ends. Resource And Idea Manual For TEFL Teachers*. English Language Programs Division Bureau Of Educational And Cultural Affairs United States Information Agency. Washington, D.C. 20547.
- Bülbül, M. (2017). Şiir Türünün Yabancı Dil Derslerinde Kullanımı. *Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Dergisi*. 168/2.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (18. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Cariboni Killander, C. (2011). *Poetry In Foreign Language Teaching. Aspects of A Major Challenge. In Proceedings of the International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI)*. Madrid. 14-16

Ceylan, H. (2008). Yabancı Dil Olarak İngilizce'nin Öğretiminde Şiirin Kullanımı. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 10/1. 116-121.

Collie, J., Slater, S. (1988). *Literature in the Language Classroom*. (2. Baskı). Cambridge: Cambridge University Press.

Dağbaşı, G. (2018). Şiirle Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretimi. *Turkish Studies*. 13/4. 387-402.

Demirel, Ö. (2008). *Yabancı Dil Öğretimi*. (4. Baskı.). Ankara: Pegem Akademi.

Dilidüzgün, Ş. (2015). Teaching Turkish As A Foreign Language Through Poetry: From Words To Worlds. *Bilig*. Sayı:75. 249-274.

Donaldson, J. (t.y.) *Walking The Dog*. <http://www.juliadonaldson.co.uk/poems> 7 Kasım 2018 tarihinde erişilmiştir.

Dzhukelov, I.A. (2014). *Teaching English Through Poetry*. Universitat Jaume. Master's Degree In Secondary Education, Vocational Training and Language Teaching.

Finch, A. (2003). Using Poems To Teach English. *English Language Teaching*. 15(2). 29-45.

- Gündüz, N. (2005). Computer Assisted Language Learning (CALL). *Journal of Language and Linguistic Studies*. Vol.1, No.2, 193-214.
- Hasırcı, S. ve Küçükavşar, A. (2013). Türkçe Ders Kitaplarındaki Şiirlerin Çocuğa Göreliliği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Cilt: 10. Sayı: 24. Sayfa: 57-76.
- Hess, N. (2006). Real Language Through Poetry A Formula For Meaning Making. *Readings In Methodology. A Collection Of Articles On The Teaching Of English A A Foreign Language*. 248-253.
- Işıdan, A. (2016). Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretiminde Kısa Öykünün Yeri. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEA)*. 2(1): 164-169.
- Kadıoğlu, S. (2005). *The Use Of Poetry In ELT Classes In The Framework Of Learner-Centered Training Method*. Unpublished M.T. Hatay: Mustafa Kemal University.
- Kaya, M. (2013). Okuma – Yazma Öğretiminde Şiir. *Dil ve Edebiyat Dergisi*. 10:1. 49-96.
- Keklik, M. (2013). Dilbilimsel Açıdan Şiir Dili ve Bu Bağlamda Baki'nin Gazellerinde Alışılmamış Bağdaştırmalar Duygu Değeri ve Uzak Çağrışımlar. *Turkish Studies. International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish or Turkic*. Vol: 8/9. 1801-1818. Ankara.
- Kırkgöz, Y. (2008). Using Poetry As A Model For Creating English Poems. *Journal Of Language and Linguistic Studies*. Vol.4. No.2.

- Kırkgöz, Y. (2014). Exploring Poems To Promote Language Learners' Creative Writing. *Procedia-Social And Behavioral Sciences*. 158. 394-401.
- Korkut, E. (2005). Şiir Dili ve Bir Çözümleme Örneği: Tanpınar, "Ne İçindeyim Zamanın". *Türkbilig*. 9: 103-112.
- Larsen - Freeman, D. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press. Second Edition.
- Laufer, B. (1988). *Ease And Difficulty In Vocabulary Learning: Some Teaching Implications*. Scotland.
- Lazar, G. (1993). *Literature and Language Teaching: A Guide For Teachers and Trainers*. Cambridge: CUP.
- Linden, W.J. (1979). Binominal Test Models and Item Difficulty. *Applied Psychological Measurement*. Vol. 3. No. 3 .Pp. 401-411.
- Mittal, R. (2014). Teaching English Through Poetry: A Powerful Medium for Learning Second Language. *IOSR Journal Of Humanities And Social Science*. Vol.19. Issue.5. Ver.III. Pp. 21-23.
- Mohammadzadeh, B., Özen B. (2012). Teaching Vocabulary Through Poetry In An EFL Classroom. *International Online Journal of Primary Education*. Vol.1, Issue. 1. Pp. 58-72.
- Öztürk, K. (2014). Exploring 'The Brain Is Wider Than The Sky' By Emily Dickinson Through Task-Based Learning In EFL Classes. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 10(1). 220-232.

Pye, D. and Shipton, P. (2013). *Oxford WorldQuest 3 Student's Book*. Oxford: Oxford University Press.

Rai, A. (2012). Use of Literature In Teaching English. *International Journal of Educational Research and Technology*. Vol.3. 71-80.

Richards, J.C., Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press. Second Edition.

Saka, Ö. (2014). Şiirle Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi. *Dil Dergisi*. Sayı:164. 26-38.

Salihoğlu, H. (1994). Edebiyat Mı Kültür Mü? Yabancı Dilde Edebiyat Öğretimi Üzerine Düşünceler. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 11(1-2). 21-30.

Saraç, S. (2003). *A Suggested Syllabus for the Drama Teaching Course in ELT Departments*. Unpublished M.A. Thesis. Ankara: Hacettepe University.

Seçkin Polat, Ö. (2012). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şiire Kültürel Bağlamda Uygulamalı Bir Yaklaşım*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Sever, S. (2002). Çocuk Kitaplarına Yansıtılan Şiddet (Milli Eğitim Temel Yasası ve Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Bağlamında Bir Değerlendirme). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. Cilt: 35. Say: 1-2. 25-37.

Shier, R. (2004). Paired T-Tests. Mathematics Learning Support Centre.

<http://www.statstutor.ac.uk/resources/uploaded/paired-t-test.pdf>

- Songören – Arılıç, S. (2011). Yabancı Dil Öğretiminde Çocuk Edebiyatı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 8:1. 1725-1730.
- Şarlanoğlu Vural, A. ve Peçenek, D. (2016). İngiliz Dili Eğitimi Programlarındaki Sözcük Bilgisi Dersine İlişkin Öğrenci Gereksinimi ve Öğretmen Bilişi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 12(3). 897-916.
- Tomlinson, B. (Ed.). (2011). *Materials Development in Language Teaching*. 2. Baskı. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tutaş, N. (2006). Critical Thinking Through Literature. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. 46. 1. 93-110.
- Ünal, D.Ç. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde Edebi Metinler: Yenilikçi Yaklaşımlara Geçiş Süreci ve Gerekçeleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 29:203-212.

ÖZET

Edebiyatın yabancı dil öğretimindeki yeri gerek okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi dört temel becerinin gelişimi, gerekse sözcük, sesletim ve dilbilgisi yeterliliğinin artması için oldukça önemlidir. Edebi bir tür olan şiir, genellikle yabancı dil öğretiminde kullanımı pek de tercih edilmediği gözlemlenen bir türdür. Bunun sebepleri arasında ise öğrencilerin yeni bir dil öğrenirken şiir dilinin zor olacağı düşüncesi yatmaktadır. Ancak, bir dil içerisinde, günlük dil de buna dahil olmak üzere, şiirsel ifadeler yer verilmesi kaçınılmazdır. Şiir, hayal gücünü, duyguları ve öğrencilerin soyut düzlemde düşünmesini sağlayan metaforik öğeleri içinde taşıyan bir türdür. Öğrencilerin bilinen dilbilgisi kullanımlarının yanı sıra, tümce ve sözcük yapı ve anlamlarının ötesindeki kullanımları görebilmeleri için bakış açısı geliştirmelerini sağlamaktadır. Şiirde ritmik öğelerin varlığı hedef dili öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirmekte ve öğrenciler bu sayede hedef dildeki vurgu, ezgi, tonlama gibi parçalar üstü öğelere de aşina olmaya başlamaktadır. Bu sebeplerden dolayı, temel dil becerilerinin öğretimi için kullanılacak edebi eserlerden biridir. En önemli noktalardan biri ise uygun şiir seçimidir. Bu aşamada hedef dilin öğretmeni öğrencilerin ihtiyaçlarını, gereksinimlerini, ilgi alanlarını, kültürel art alanlarını ve öğrencilerin dil düzeylerini göz önünde bulundurmalıdır.

Yapılan çalışmanın amacı, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 12-14 yaş arası çocuklara sözcük öğretiminde şiir türünün bir araç olarak kullanılabilceğini ve bu araç sayesinde sözcük öğretiminin gerçekleştirilebileceğini ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde çocukların ders materyali olarak şiire yönelik görüşlerini de sorgulamaktır. Bu sebeple Ankara Üniversitesi TÖMER’de İngilizce öğrenimi görmekte olan toplam 16 öğrenci ile çalışılmıştır. Öğrencilerin 7’si kontrol grubunu oluştururken, 9’u sayıca fazla olması nedeniyle denek grubunu oluşturmaktadır. Çalışmada eylem araştırması

(action research) kapsamında yarı deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ardından öğrencilerin şiire yönelik görüşlerini değerlendirebilmek için araştırmacı tarafından hazırlanan görüş sormacası uygulanmıştır. Görüş sormacası aşamasında yarı yapılandırılmış görüşme uygulanarak çocuklara yönlendirme yapılmıştır. Sormacada öğrencilerden “Evet” ve “Hayır” seçeneklerinden birini seçmeleri beklenmiştir. Sormacanın uygulanması esnasında araştırmacı her bir maddeyi öğrencilere sesli olarak okumuş ve öğrencilerden gelen cevaplar ile yorumları ses kaydına almıştır. 8 haftalık çalışma boyunca araştırmacı deney grubunun uygulanan öğretim yöntemine yönelik davranışlarını gözlemlemiş ve deneklerin olası görüşleri hakkında fikir üretmiştir. Öğrencilere uygulanan ön-test ve son-testlerin güvenilirlik ve geçerlilikleri SPSS programındaki Paired t-test uygulanarak test edilmiştir. Görüş sormacasının çözümlenmesi aşamasında ise çift seçimli binom – dbinom testi uygulanmıştır.

Çalışmanın sonunda elde edilen bulgular, çocuklara yabancı dil olarak İngilizce sözcük öğretiminde şiirin derslerde araç olarak kullanılabileceğini, şiir kullanımı ile yabancı dilde sözcük öğretiminin gerçekleştirilebileceğini ve sözcük bilgisi düzeyinin arttırılabileceğini ortaya koymuştur. Çalışmanın başında ön-testte kontrol grubunu geriden takip eden deney grubu öğrencileri, çalışmanın sonunda büyük bir başarı kaydederek kontrol grubunun başarı oranına oldukça yaklaşmıştır. Deney grubunu oluşturan öğrencilerin öğretim yöntemine yönelik görüşünün ise olumlu yönde geliştiği, öğrencilerin şiirle sözcük öğrenmekten keyif aldıkları, bu tür uygulamalara devam etmek istedikleri, şiirle sözcük öğrenmenin daha kolay olduğunu ifade ettikleri görüş sormacası sonuçlarından ve yapılan görüşmeden elde edilen sonuçlardır.

ABSTRACT

The place of literature in foreign language teaching is extremely significant in terms of development of main language skills such as reading, writing, listening and speaking and especially for the improvement of vocabulary, pronunciation and grammar. It has been observed that poetry is not commonly used in foreign language teaching as a literary genre. One of the reasons of this idea includes the opinion that the language of poetry seems difficult to students while learning a new foreign language. However, it is inevitable to use poetic expressions in a language, including daily language as well. Poetry is a genre involving imagination, emotions and metaphorical items that provide students to think in abstract level. It enables students to improve perspectives about the known grammar structures and to see the usages beyond the sentence and vocabulary structures and meanings. The rhythmic items in poetry make learning the target language more enjoyable and students start to know suprasegmental items in the target language such as stress, tone and intonation. One of the most important points is choosing the suitable poem. In this phase, teacher of the target language should consider needs, interests, cultural backgrounds and language levels of students.

The aim of this study is to indicate that poetry can be used as a material in vocabulary teaching to students who are at the age of 12-14 in foreign language teaching and it is also aimed to question opinions of students towards poetry as a lesson material. For this reason, the researcher worked with 16 students who had been learning English at Ankara University TOMER. 7 of the students belong to the control group, and the other 9 students, who are more than the other class, belong to the experiment group. In the study, quasi-experimental research method in the scope of action research was used. And an opinion questionnaire prepared by the researcher was conducted to

students to evaluate the opinions of the students towards poetry. In this part of the study, the researcher directed the students by conducting semi-structured interview. Students were supposed to choose “Yes” or “No” options for the questions. During the conducting of the opinion questionnaire, the researcher read the questions loudly to the students and recorded their answers and comments to the sound equipment. The researcher observed the behaviours of the students towards the conducted teaching method and tried to produce ideas about their probable attitudes. The reliability and validity of the pre-test and post-test were tested by using the Paired t-test, which is a part of SPSS programme. Binom – D-binom tests were used to analyze the attitude survey.

The results of the study indicate that it is possible to use poetry as a material in lessons to teach vocabularies in English to children and it is also possible to increase the level of vocabulary in English by using poetry. At the beginning of the study, the experimental group was less successful than the control group; however, at the end of the study they have been nearly as successful as the control group. The attitude of students of the experimental group has been positive. It is also seen in the results of the study that they like learning vocabularies by using poems, they want to continue these kind of studies and they also express that it is much easier to learn vocabularies in English by using poems.

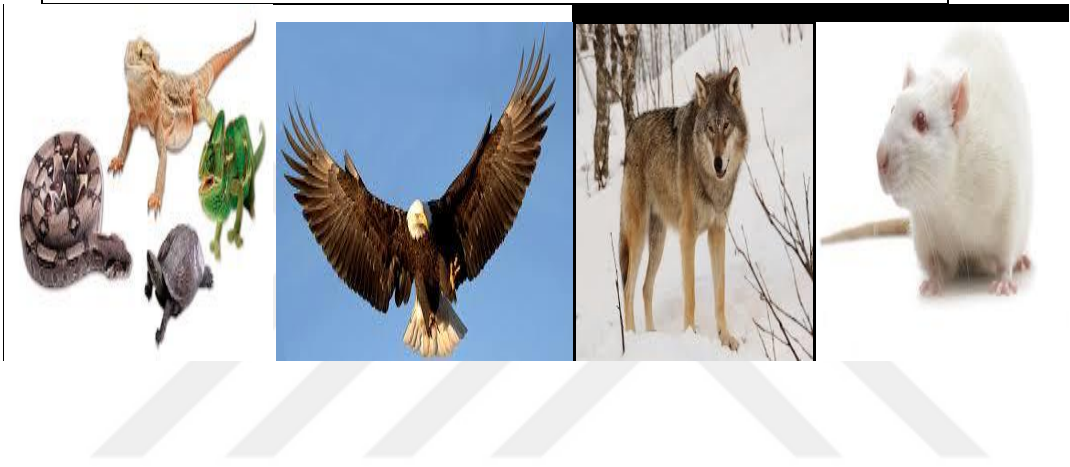
EK 1

Name – Surname:

ÖN-TEST / SON-TEST

A) Write the words under the pictures.

spider – rat – snake – starfish – octopus – crab- prawn – shark –
jellyfish – wolf – eagle – reptile

.....

.....

.....

B) Complete the sentences with the correct words.

myth – nervously – bravely - nervous – jealous- relieved- disappointed - famous – legendary – celebrity – cruel – abandoned – friendly–smelly – noisy

1. The toilet is really dirty and..... .I can't breath.
2. The idea that money makes you happy is a
3. The mendefended the town for three days.
4. Tim seems to get.....whenever Sue speaks to another boy.
5. She was.....of giving the wrong answer.
6. I was.....when I heard that I got 35 in the exam.
7. Myths about Arthur are not only.....but also famous.
8. He is a wonderful actor but he is never enjoyed his
9. Aperson likes making people unhappy and causing pain.
10. The baby was..... in a basket near a lake.
11. Glasgow isfor its museums and art galleries.
12. The receptionist greeted us with asmile. She was really kind.
13. The street was so.....at night that I couldn't sleep.
14. I was very.....to hear that you weren't seriously hurt.
15. He cried.....when he learnt that he needed to see a doctor because of his illness.

C) Match the words with the meanings.

1.explore.....	a. to travel around a place, etc. in order to learn about it.
2.huge.....	b. a laboratory in space people can live in for long periods of time.
3.amazing.....	c. a vehicle that travels in space, carrying people.
4.space walk.....	d. an occasion when an astronaut goes outside the spacecraft in space.
5.explorer.....	e. to move around a large object in space such as a planet.
6.solar system.....	f. a star and the planets that go round it, the Sun and a group of planets.
7.spacestation....	g. to arrive at a place by plane or boat.
8.follow.....	h. a very large round object that moves around a star.
9.land.....	i. a person who travels round place in order to learn about it.
10.planet	j. to walk / drive behind someone.
11.courage.....	k. to stay alive.
12.curious.....	l. wanting to know or learn something.
13.extraordinary..	m. the things you have done in your life.
14.survive.....	n. the ability to control fear; bravery.
15.experience....	o. unusual, strange.
16.orbit.....	p. very surprising, incredible.
17.spaceship.....	q. enormous, very big.

D) Complete the sentences with the correct word.

weird– ancient– pet– zoo – excitement-playful – faithful – dangerous - poisonous –
stick – terrible–outside- middle

1. The wordmeans “strange, unusual”.
2. Mike’s dog waits for him to come home everyday. It is really
3. The taste of the milk was So I couldn’t drink it.
4. You know that snakes are animals. They can kill you when they bite you.
5. It is to walk around here on your own at night.
6. The word means “very old”.
7. She has a dog which she keeps at home and looks after.
8. A is a large place where many types of wild animals are kept, usually in cages, so that people can see them.
9. I went out to find some to make a fire.
10. He has kittens which like playing games.
11. There is a bench the hospital, you can sit and wait for me there.
12. There was a large cat sitting in the of the road.
13. There was a great.....in the group when they waited for the king to arrive.

EK 2

Araştırmada Kullanılan Şiirler

SPACEWALK ON THE MOON

Where have you been the curious astronaut?

Amazing explorer, tell me what you explored.

“I have landed on the moon,

With my huge spaceship,

And I may go there again soon

There are craters to keep.”

Oh Astronaut!

You have courage for a spacewalk,

And experience about talk.

Orbiting the planet,

Follow your way, I always say,

Your life is extraordinary, I know

It is not ordinary!

You live in a spaceship

You survive in it

It is the solar system

That gives you amazing feeling.

AMAZING EXPLORER

Spending his life to explore the Earth,
He explored all the world.
Dangerous mountains, natural environments,
We know that he is so curious.

With his courage and excitement,
Seven marathons he completed.
In his extraordinary life,
He reached the Everest at the age of sixty five.

Friendly Explorer!
You know snake and spider,
Rat and reptile.
By walking every day mile and mile.

Amazing Explorer!
You fly like an eagle;
Your courage is incredible
Let's explore the world together!

NOAH'S ARK

Ancient Noah had an ark
He filled it up day and night
With pets, animals from the zoo
And sea animals, too.

Lizard and crocodile,
Snake, spider and reptile.
Rat, shark and crab,
Eagle, octopus and prawn.
Not only dangerous, but also poisonous!

He also packed some fish,
Jellyfish and starfish.
And also worms and dogs,
Not only playful, but also faithful.

It was a weird time they say
Continued day by day
The sea was terrible
And they were in the middle!

WALKING THE DOG

I take off the lead, open the gate,
And watch her run a figure of eight,
And a figure of eight, and a figure of eight,
And another figure of eight.

I walk ten yards along the track
While she goes thundering there and back,
And there and back, and there and back,
And another time there and back.

I settle down upon a log
And watch her chase another dog,
And another dog, and another dog,
And another enormous dog.

I saunter slowly round a lake
While she has a swim and a great big shake,
And a swim and a shake, and a swim and a shake,
And a swim and another big shake.

And now those eyes, that look, that lick
Are begging me to throw a stick,
And throw a stick, and throw a stick,
And the stick, and the very same stick.

I've walked a mile and she's run ten.
Back home, I flop while she waits again,
And waits again, and waits again
for the W word again.

MYTH OF THE TWINS

We were the two people with the same parents
who were born at the same minutes.
My brother and I were exactly the same,
with excitement after me he came.

You know us from the story,
which is very legendary.
We are Romulus and Remus,
who are really famous.

Outside, abandoned in a basket,
We were really disappointed.
My brother looked at me nervously,
I tried to act bravely.

Everywhere was smelly and noisy,
I heard the wolf that was friendly.
Feeling relieved, we followed him,
You know that he was my twin!

We became rich, building a city,
Our story gave us our celebrity.
He was nervous and jealous
when he killed me.
And this cruel killing made our story.

MY BROTHER AND ME

My brother and me,
We are so noisy.
He is jealous,
I am nervous.

My brother and me,
We love our family.
We are so friendly,
This is our celebrity.

“Welcome to Paradise” Okuma Metni

Reading

1 Read the story. Where does it take place?

2 Read the story again. Match the words from the text with the clues.

1 orbiting	a there isn't much left
2 landing	b getting ready
3 running out	c going around a planet
4 equipping	d arriving on the ground

3 Circle the correct answers.

- A spaceship is going to
a the Earth. b the Sun. c Mars.
- The commander of the base on Mars was
a Lucy. b Ken. c John McConnell.
- They haven't had news from Earth
a since last month. b for six weeks.
c since the volcano eruption.
- The people have left Mars because they
a didn't have enough food.
b want to explore the universe.
c have found a better planet.
- They have left _____ for their families.
a a video b messages c a map
- Lucy decides to
a go home. b follow the spaceships.
c stay on Mars.

4 What do you think happens next? How do you think the story ends?

The spaceship was orbiting Mars when suddenly Ken saw something on the planet.
'Look! Down there! It's a building. It looks like the Mars base, but I can't see anyone there.'
'OK, get ready for landing, everybody. We're going down,' said Commander Lucy.
The spaceship landed safely.
'Wow! This place is really weird,' said Ken. 'I wonder where all the inhabitants have gone.'
'Hey, what's this, Ken?' asked Lucy. 'It looks like a diary. There's a name on the front: John McConnell. He was the commander of the base, wasn't he?'
'Yes, but where is he and where have all the others gone? Perhaps it will tell us what happened here,' said Ken.

April 1, 2089
We've been waiting for news from Earth for six months. But we've heard nothing. We don't know if anyone survived the supervolcano eruption. We can't see Earth because of the huge dust cloud around it. We can't stay here much longer because we're running out of food. I've decided to leave Mars and look for a better planet. I'm going to tell everyone today.

June 9, 2089
We've been getting ready for departure since April. We've prepared three spaceships. The engineers have been equipping them for the trip.

Everybody has been working hard. We hope to take off next month.
I've been studying the map of the universe with the astronomers. We've decided to leave the solar system and explore another part of the universe. We've got no idea what the future will be like. We may die in space, but we now have no choice.

July 15, 2089
Tomorrow is the big day! I've left a map and details of our route in the computer. I've also left a CD-ROM with messages from the people here to their families on Earth. We hope that someone will find it.

'What are we going to do? They left nearly eighteen months ago. We don't even know if they've survived,' said Ken. 'We have no choice,' said Lucy. 'We're going to follow them and bring them home.'

34 Unit 4 Exploring

Pye, D. and Shipton, P. (2013). *Oxford WorldQuest 3 Student's Book*. Oxford: Oxford University Press. 34.

“A Contemporary Explorer” Okuma Metni

Lesson 3

Writing

Adverbs of degree

We can use adverbs of degree before adjectives. They change the meaning of the adjective by making it weaker or stronger:
a bit, fairly, quite, really, very, extremely

Tom was *a bit* late so the teacher wasn't happy.
 I was *extremely* late so the teacher was angry with me.

6 Look at the model text on page 36. Underline ten adverbs of degree.

7 Circle the correct words.

- 1 I ate two huge sandwiches! I was *a bit / really* hungry.
- 2 We wore shorts and sandals. It was *very / a bit* hot.
- 3 He was *quite / extremely* lucky. He won one million pounds on the lottery.
- 4 It wasn't *fairly / very* dark so we could see where we were going.
- 5 I was ill yesterday, but I'm feeling *really / a bit* better today.
- 6 I slept all afternoon. I was *quite / really* tired.

8 Imagine you are on holiday in a new place. Write an email to a friend. Use the model text, your ideas in exercise 5 and the writing guide to help you. Remember to use adverbs of degree.

Writing guide

Thanks for your ...
 I've been ...
 I've ... It's ...
 Last ... I ...
 I went ...
 It was ...
 I told ...
 He / She said ...
 I'm going to ...
 I'll send ...

Culture

A contemporary explorer

9 Look at the photo. Which places do you think this man has travelled to? Read the text and check.

British explorer Sir Ranulph Fiennes has spent a lot of his life exploring the most dangerous natural environments on Earth. From 1979 to 1982 he led the first and only expedition round the world on land and sea, crossing through both North and South Poles. He was the first person to cross the Antarctic continent without the help of animals or machines, and years later he became the oldest British person to reach the top of Mount Everest, aged sixty-five.

Fiennes has incredible determination and courage; he once completed seven marathons in seven days on seven continents; he has climbed some of the most dangerous mountains in the world; and in 2000, he lost all of the fingertips on his left hand after getting frostbite.

During his extraordinary career, Fiennes has written nineteen books and raised more than £14 million for charity – but he still has no plans to retire!

10 Read the text again. Match the words from the text with the clues.

1 expedition	a able to do dangerous things bravely
2 courage	b stop working when you are older
3 frostbite	c an organized journey to discover something
4 extraordinary	d damage to the body caused by extreme cold
5 retire	e greater or better than usual

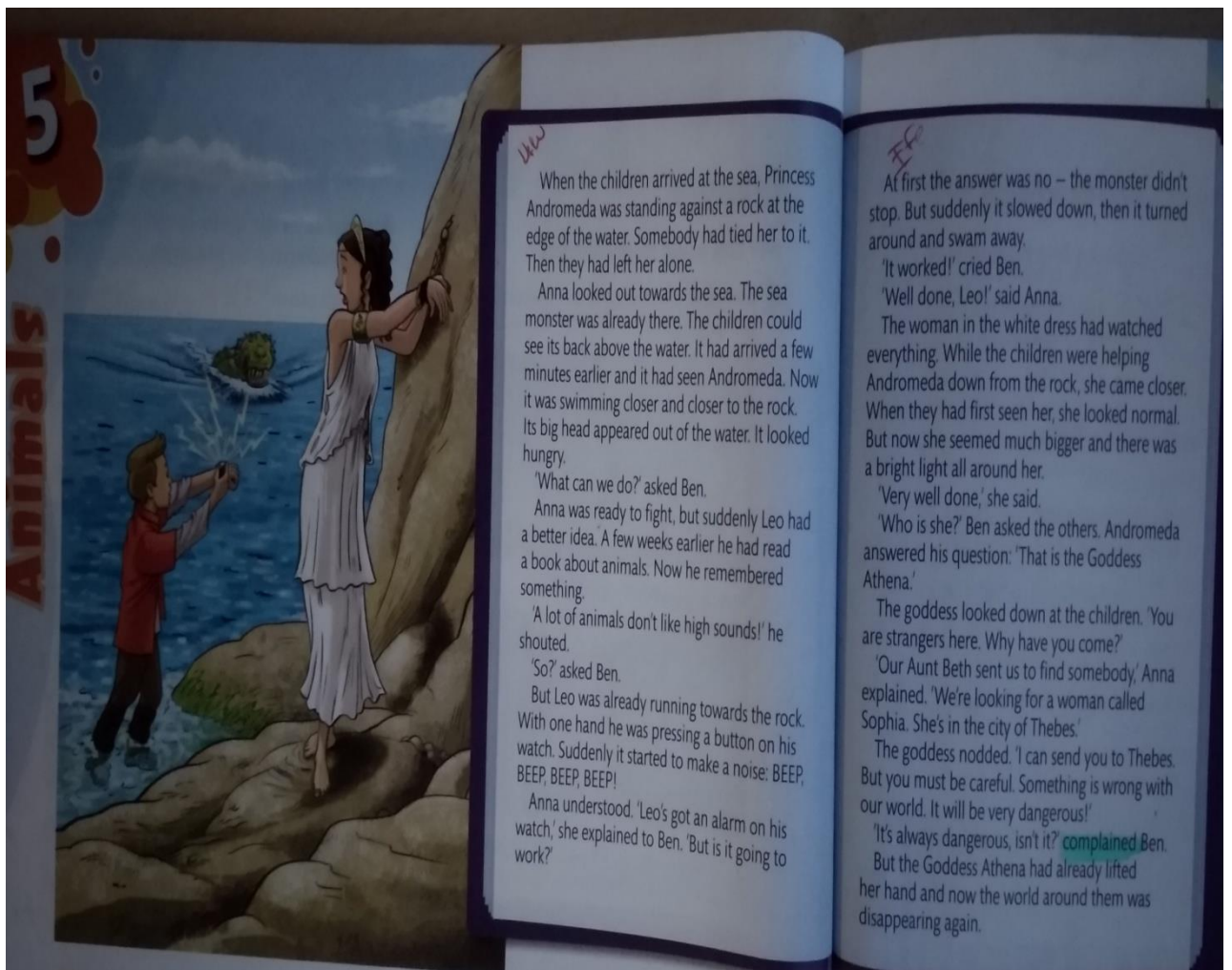
11 What do you know about other famous explorers? What explorers are there from your country? Where have they travelled to?

Exploring • Unit 4 37

Pye, D. and Shipton, P. (2013). *Oxford WorldQuest 3 Student's Book*. Oxford: Oxford University Press. 37.

EK 5

“Animals” Okuma Metni

When the children arrived at the sea, Princess Andromeda was standing against a rock at the edge of the water. Somebody had tied her to it. Then they had left her alone.

Anna looked out towards the sea. The sea monster was already there. The children could see its back above the water. It had arrived a few minutes earlier and it had seen Andromeda. Now it was swimming closer and closer to the rock. Its big head appeared out of the water. It looked hungry.

'What can we do?' asked Ben.

Anna was ready to fight, but suddenly Leo had a better idea. A few weeks earlier he had read a book about animals. Now he remembered something.

'A lot of animals don't like high sounds!' he shouted.

'So?' asked Ben.

But Leo was already running towards the rock. With one hand he was pressing a button on his watch. Suddenly it started to make a noise: BEEP, BEEP, BEEP, BEEP!

Anna understood. 'Leo's got an alarm on his watch,' she explained to Ben. 'But is it going to work?'

At first the answer was no – the monster didn't stop. But suddenly it slowed down, then it turned around and swam away.

'It worked!' cried Ben.

'Well done, Leo!' said Anna.

The woman in the white dress had watched everything. While the children were helping Andromeda down from the rock, she came closer. When they had first seen her, she looked normal. But now she seemed much bigger and there was a bright light all around her.

'Very well done,' she said.

'Who is she?' Ben asked the others. Andromeda answered his question: 'That is the Goddess Athena.'

The goddess looked down at the children. 'You are strangers here. Why have you come?'

'Our Aunt Beth sent us to find somebody,' Anna explained. 'We're looking for a woman called Sophia. She's in the city of Thebes.'

The goddess nodded. 'I can send you to Thebes. But you must be careful. Something is wrong with our world. It will be very dangerous!'

'It's always dangerous, isn't it?' complained Ben.

But the Goddess Athena had already lifted her hand and now the world around them was disappearing again.

Pye, D. and Shipton, P. (2013). *Oxford WorldQuest 3 Student's Book*. Oxford: Oxford University Press. 40-41.

“A Big Surprise” Okuma Metni

Reading

1 Look at the picture. Where are the people and animals? Why are they there?

2 Read the story. What is the 'big surprise'?

3 Read the text again. Match the words from the text with the clues.

1	ages	a	going to have a baby
2	thanked	b	a girl or woman
3	female	c	said 'thank you'
4	pregnant	d	a long time

4 Write the correct people or things.

- 1 He had his own pet at last.
- 2 They wouldn't let him have a pet.
- 3 He said he could have fish.
- 4 He works at the zoo.
- 5 She examined the rat.
- 6 It was a female.

5 Work in pairs. Ask and answer the questions.

- 1 What animals do vets take care of?
- 2 Have you ever taken an animal to see a vet?

A big surprise!

Tim's dream had finally come true. He had a pet of his own! For ages he had asked his parents for a pet but the answer was always no. 'It is cruel to keep a pet in a small flat,' said his mum. His dad had offered to buy him some fish, but Tim didn't want fish. He wanted a friendly, furry pet.

One day, Tim was visiting the reptile house at the zoo. A keeper there had a box of white rats. Suddenly, Tim felt something on his foot. A rat had escaped and run up his trouser leg! The keeper laughed because he had seen the rat. 'That rat likes you,' he said. 'You can keep it if you want.' Tim pulled the rat out of his trousers. It was a fine, young rat with soft fur and bright eyes. It would make an excellent pet. After he had thanked the keeper, Tim left the zoo. His mum was waiting for him outside. She didn't see the rat because Tim had hidden it in his pocket.

Tim called his rat Fred and he hid it in a box under his bed. At first, Fred was frightened of Tim, but soon became friendly. Tim was worried because he hadn't told his mum about Fred. One morning, Tim was outside when he heard his mum scream. He knew immediately that she had found Fred. His mum was very angry because she had gone into his room and seen the rat on the bed! But by now Fred had become Tim's best friend. Fred was here to stay.

Tim fed Fred carrots and cat food. The rat ate a lot and it grew very fast. It got bigger and bigger. Then, suddenly, Fred stopped eating. Tim was very worried. He told his mum and they decided to take Fred to the veterinary surgery.

Tim sat down in the waiting room with Fred. It was a frightening experience for Tim and Fred. There was already a girl with a cat in the waiting room and the cat was very interested in Fred! By the time it was Fred's turn to see the vet, the rat was trembling with fear.

Tim explained that Fred had not eaten for two days. The vet examined Fred carefully. Then she smiled. 'Your rat will be fine, but you'll have to change its name. Fred isn't a male. She's a female and she's pregnant! I'll keep her here until she has her babies.'

“Legendary Twins” Okuma Metni

Reading

1 Look at the photo. What is special about these people?

2 Read the blog. What are the things that only twins can do?

My blog: Katie Jones

Double lives

Twins are two people with the same parents who were born at the same time. Well, not quite! My sister Tracy is fifteen minutes older than me! Tracy and I are identical twins and that means we look exactly the same! But some twins are not identical.

I've collected lots of twin information here and some of your stories too!

Legendary twins

Famous legendary twins were Romulus and Remus. Their story was very sad. The two boys were abandoned in a basket on the River Tiber in Italy when they were babies. A female wolf found them and looked after them. Later, they became rich and they built two cities on different hills. Romulus killed his brother in a fight. He became the king of his city, which he called Rome.

Amazing twins

The Giggie Twins were separated when they were babies. Neither of them knew they had a twin until they met forty years later. When they met, they didn't hug or kiss. They just started talking as if they had always been together! They are called the Giggie Twins because they have the same laugh. But that isn't all that was the same. They both wore blue wedding dresses. They both have two sons and a daughter. They both hated maths and they read the same books. They both wear the same clothes. And they are both afraid of heights. That's really weird, isn't it?

3 Read the blog again. Match the words from the blog with the clues.

1 identical	a an animal like a wild dog
2 abandoned	b a sound you make when you are happy
3 wolf	c the strongest or the loudest
4 giggle	d exactly the same
5 dominant	e left someone or something completely

4 Circle the correct words.

- Katie and Tracy *were / weren't* born at the same time.
- Romulus / Remus killed his twin brother.
- The Giggie Twins *didn't know / knew* they had a twin.
- Tim is better at *maths / English* than Tom.
- Identical twins *have / don't have* the same personality.
- Sam *started / didn't start* school at the same time as his twin brother.

5 Work in pairs. Ask and answer the questions.

- Are there any twins in your family?
- Do you know any twins?
- Would you like to be one? Why? / Why not?
- What do you think is the best thing about being a twin?

Your stories

'I get on really well with my twin, Tim. We like the same things and look exactly the same. But best of all, we sometimes change classes! And we get away with it! You see, I'm better at maths than Tim and he's better at English! That way we both get good marks! We're lucky, aren't we?' *Tom*

'It's great to have a twin when I go clothes shopping. My sister puts something on and I can see what it looks like on me!' *Polly*

'People think that identical twins are exactly the same, but it isn't true. My brother is the dominant twin. I am quite happy to be the quieter one.' *Jamie*

'I was born at five minutes to midnight on 31 August 1997 and my twin brother, Harry, was born ten minutes later on 1 September 1997. This caused problems when we started school because Harry was supposed to wait an extra year! In the end, they let us start together.' *Sam*

Pye, D. and Shipton, P. (2013). *Oxford WorldQuest 3 Student's Book*. Oxford: Oxford University Press. 50.

“Me and My Family” Okuma Metni

Model text

1 Read the composition. Is Brian happy to be the youngest child in his family?

Me and my family
by Brian Stokes

My family is quite big – my mum and dad, my two sisters, my brother and me. I am the youngest child in my family. My sister Amy is five years older than me and Karen is three years older. My brother Tom is only a year older than me.

I get on really well with my brother because we like the same things. We do a lot of sports together, including skiing and skateboarding. I also get on well with my sister Amy, although she is the oldest. But I don't get on with my other sister, Karen. She's very bossy and she tells me what I should do. For example, she always tells me to tidy my room. This makes me very angry!

I wouldn't like to be the oldest child. I think it is the worst position in the family because the oldest child has to help and look after the younger children. For example, my mum always asks my sister Amy to look after us when she goes shopping.

I like being the youngest in the family because my parents let me do lots of things, such as watching TV all evening. My sisters say it isn't fair because they had to go to bed early when they were my age and I don't have to! They say that I am spoilt, but I don't mind!

Look! *bossy* likes to tell people what to do
spoilt can always do what they want

2 Read the composition again. Correct the sentences.

- 1 Brian is the oldest child in the family.
- 2 Brian doesn't get on with Karen because she's the oldest.
- 3 Brian gets angry when Karen tidies his room.
- 4 Both sisters look after Brian when his mum is out.
- 5 Brian has to go to bed early.

52 **Unit 6** ● **Twins**

Pye, D. and Shipton, P. (2013). *Oxford WorldQuest 3 Student's Book*. Oxford: Oxford University Press. 52.

EK 9

Sınıfta yapılan uygulama ile ilgili örnek şiir metinleri ve alıştırmaları ³

A) Complete the gaps with a suitable word.

SPACEWALK ON THE MOON

Where have you been theastronaut?

....., tell me what you caught.

"I have on the moon,

With my,

And I may go there again soon

There are craters to keep."

Oh Astronaut!

You have for a,

And about talk.

..... the,

..... your way, I always say,

Your life is, I know

It is not ordinary!

You live in a

You in it

It is the

That gives you

³ Sınıfta yapılan uygulamalar sınıf ortamında tahtaya yansıtılmış, oluprenkli, hareketsiz görseller ve ses dosyaları ile desteklenmiştir.

B) Match the words with the meanings.

1. space walk	a. to travel around a place, etc. in order to learn about it.
2. huge	b. a laboratory in space people can live in for long periods of time.
3. amazing	c. a vehicle that travels in space, carrying people.
4. explore	d. an occasion when an astronaut goes outside the spacecraft in space.
5. planet	e. to move around a large object in space such as a planet.
6. curious	f. a star and the planets that go round it, the Sun and a group of planets.
7. space station	g. to arrive at a place by plane or boat.
8. follow	h. a very large round object that moves around a star.
9. survive	i. a person who travels round place in order to learn about it.
10. explorer	j. to walk / drive behind someone.
11. courage	k. to stay alive.
12. solar system	l. wanting to know or learn something.
13. extraordinary	m. the things you have done in your life.
14. experience	n. the ability to control fear; bravery.
15. land	o. unusual, strange.
16. spaceship	p. very surprising, incredible.
17. orbit	q. enormous, very big.

C) Complete the sentences with the correct word in the box.

explore – huge - amazing – follow - courage - curious - extraordinary - survive - spaceship
--

1. Many of today's players earn amounts of money.
2. They went on an expedition tothe River Amazon.
3. Jim opened the door and me down the corridor.
4. Just two passengers the plane crash.
5. He killed the snake with great
6. Some people who see the UFOs think that they may be alien
7. Children are about animals and how they live.
8. I think you are doing an job with those children.
9. The life of astronauts in a space station is

A) Complete the gaps with a suitable word.

AMAZING EXPLORER

Spending his life to the Earth,

He all the world.

..... mountains, natural environments,

We know that he is so.....

With hisand.....,

Seven marathons he completed.

In his life,

He reached the Everest at the age of sixty five.

..... !

You know and,

..... and

By walking every day mile and mile.

..... !

You fly like an

Your is incredible

Let's the world together!

B) Complete the sentences with the words in the poem.

Don't look at the poem, please.

1. He tries to e..... the world.
2. Mountains are d..... .
3. The explorer is a....., c..... and f..... .
4. He has c..... and e..... .
5. His life is e..... .
6. He knows s..... and s....., r..... and r..... .
7. He flies like an e..... .

C) Match the words with the meanings.

☐ Explore	a. likely to cause danger.
☐ Dangerous	b. acting or ready to act as a friend.
☐ Curious	c. bravery
☐ Courage	d. to travel into or through a place for the purpose of discovery.
☐ Excitement.....	e. the condition of being excited.
☐ Extraordinary.....	f. causing great surprise.
☐ Friendly.....	g. very strange.
☐ Explorer.....	h. a person who travels for the purpose of discovery.
☐ Amazing.....	i. eager to know or learn.

D) The first letter of the words are given. Complete the words from the poem.

- a. likely to cause danger. → **D**.....
- b. acting or ready to act as a friend. → **F**.....
- c. bravery → **C**.....
- d. to travel into or through a place for the purpose of discovery. → **E**.....
- e. the condition of being excited. → **E**.....
- f. causing great surprise. → **A**.....
- g. very strange. → **E**.....
- h. a person who travels for the purpose of discovery. → **E**.....
- i. eager to know or learn. → **C**.....

A) Complete the gaps with a suitable word.

NOAH'S ARK

Ancient Noah had an ark

He filled it up day and night

With p....., animals from the z.....

And sea animals, too.

Lizard and crocodile,

S....., s..... and r.....

R....., s..... and c.....,

E....., o..... and p.....

Not only d....., but also p.....!

He also packed some fish,

J..... and s.....

And also worms and dogs,

Not only p....., but also f.....

It was a w..... time they say

Continued day by day

The sea was t.....

And they were in the m.....!

B) What are these animals? Label the pictures with animal words.

.....

.....

.....

C) Match the words with the meanings.

1. Middle	a. full of fun
2. Poisonous	b. able to cause danger
3. Faithful	c. the central part or position
4. Playful	d. very severe, very bad
5. Dangerous ...	e. full of showing loyalty
6. Weird	f. unusual, strange
7. Terrible	g. having the effects of poison

D) Complete the gaps with a correct word in the box.

middle - poisonous - faithful – playful - dangerous – weird – terrible

1. Playing with fire is very for children. They can harm themselves.
2. A snake bit him and he died.
3. She has a dog that always plays with a stick.
4. My dog is reallyIt does whatever I want.
5. I heard a noise. I couldn't understand what it was.
6. There was accident in the street. A lot of people died.
7. She was playing in the of the garden when I saw her.

A) Complete the gaps with a suitable word.

Walking The Dog

I take off the lead, open the

And watch her run a figure of eight,

And a figure of eight, and a figure of eight,

And another figure of eight.

I walk ten yards along the track

While she goes thundering there and back,

And there and back, and there and back,

And another time there and back

I settle down upon a log

And watch her chase another dog,

And another dog, and another dog,

And another enormous dog.

I saunter slowly round a lake

While she has a swim and a great big shake,

And a swim and a shake, and a swim and a shake,

And a swim and another big shake.

And now those eyes, that look, that lick

Are begging me to throw a,

And throw a, and throw a,

And the, and the very same

I've walked a mile and she's run ten.

Back home, I flop while she waits again,

And waits again, and waits again

for the W word again.

B) Complete the words with “a,e,i,o,u”.

- G...t...
- St...ck
- H...g...
- Pl...yf...l
- F... ..thf...l

C) Match the words with the meanings.

<ul style="list-style-type: none">☐ Gate☐ Stick☐ Huge☐ Playful☐ Faithful	<ul style="list-style-type: none">a. A device like a door for closing the opening in a wall, fence that people go through.b. Loyal and true; not changing.c. Happy; full of the desire to play.d. A branch or twig from a tree.e. Very large, enormous.
--	---

D) Complete the sentences with the given words.

Gate – stick – huge – playful – faithful

1. Close the after you so that the dog do not escape on to the road.
2. He was to his promise.
3. My sister has a kitten which likes playing with other kittens.
4. They were sent to find for firewood.
5. Their new house is really It has eight rooms and two kitchens.

A) Complete the gaps with a suitable word.

Myth of the twins

We were the two people with the same parents
who were born at the same minutes.

My brother and I were e..... the same,
with e..... after me he came.

You know us from the story,
which is very l.....

We are Romulus and Remus,
who are really f.....

O....., a..... in a basket,
We were really d.....
My brother looked at me n.....,
I tried to act b.....

Everywhere was s..... and n.....,
I heard the w..... that was f.....
F..... r....., we f..... him,
You know that he was my t.....!

We became rich, building a city,
Our story gave us our c.....
He was n..... and j.....
when he killed me.
And this c..... killing made our story.

B) Complete the words with “a,e,i,o,u”.

....x....ctly	n....rv....sly	r....l....v....d
....xc....t....m....nt	br....v....ly	f....ll....w....d
l....g....nd....ry	sm....lly	tw....n
f....m....s	n....sy	c....l....br....ty
....ts....d....	w....lf	n....rv....s
....b....nd....n....d	fr....ndly	j....l....s
d....s....pp....nt....d	f....l....ng	cr....l

C) Match the words with the meanings.

<ul style="list-style-type: none"> ✗ Exactly ✗ Excitement ✗ Famous ✗ Outside ✗ Abandoned.... ✗ Disappointed ✗ Nervously ✗ Bravely ✗ Smelly ✗ Noisy ✗ Feeling 	<ul style="list-style-type: none"> a. very well known b. with complete correctness c. the outer part of a solid object d. in a courageous and fearless way e. making a lot of noise f. being left completely and for ever g. unpleasant smelling h. unhappy at not seeing hopes come true i. in a worried way j. the condition of being excited k. sensations of joy, sorrow, hate, etc.
---	---

D) Match the words with the meanings.

✗ Wolf	a. wanting to get what someone else has
✗ Friendly	b. acting as a friend
✗ Relieved	c. a wild animal of the dog family
✗ Follow	d. to come or go after
✗ Twin	e. either of two children born of the same mother at the same time
✗ Celebrity	f. the condition of being famous
✗ Nervous	g. afraid, worried
✗ Jealous	h. liking to cause pain or suffering
✗ Cruel	i. given relief
✗ Legendary	j. mentioned or described in a legend

E) Complete the sentences a correct word in the box.

Exactly – excitement – feeling – famous - outside – abandoned – disappointed – nervously – bravely – smelly – noisy

1. The train arrived at 8 o'clock.
2. A film star has come to live in our village.
3. She was waiting to see the doctor
4. My parents will be with me if I fail the examination.
5. My neighbours were so last night that I couldn't sleep.
6. He his family and went away with all the money.
7. The room was so dirty and that I couldn't breathe.
8. The soldiers fought in the war fearlessly and
9. As the end of the game grew near, the crowd's increased
10. They painted the of the house.
11. The new disciplined teacher caused a bad at the students.

F) Complete the sentences with a correct word in the box.

Wolf – friendly – legendary – relieved – follow – twin – celebrity – nervous – jealous - cruel

The story of *Romulus and Remus* is really

2. Anyone who likes watching people suffer is

3. He was before the plane journey.

4. Your mother will be very to hear that you are safe.

5. Mary and Sally are sisters. They look exactly the same.

6. She is a famous and excellent singer, but she doesn't enjoy her

7. He is of his brother's possessions.

8. A hunted a deer at night.

9. They quarrelled once, but they are quitewith each other now.

10. You will go first and I will you later.

A) Complete the gaps with a suitable word.

MY BROTHER AND ME

My brother and me,

We are so **n**.....

He is **j**.....,

I am **n**.....

My brother and me,

We love our family.

We are so **f**.....,

This is our **c**.....

B) Match the words with the meanings.

<ul style="list-style-type: none">• Noisy• Jealous....• Nervous....• Friendly• Celebrity....	<ol style="list-style-type: none">1. The state of being famous.2. Feeling excited and worried.3. Making a lot of noise.4. Slightly angry because someone else has something you would like.5. Being pleasant and helpful towards other people.
---	--

C) Complete the sentences with a correct word in the box.

noisy – jealous – nervous – friendly – celebrity

1. Although he is a very famous actor, he never enjoyed his
2. I enjoy working there, everyone is so, kind and helpful.
3. My friends were so during the exam that I could not answer the questions.
4. His brother is so hardworking and successful that he has always been of him.
5. I am a little bit about seeing the dentist.

EK 10

DERS PLANI ÖRNEKLERİ

LESSON PLAN

LESSON 1 (One class hour – 50 minutes)

Date: 08.12.2018

Lesson Objectives:

- Students will be able differentiate the meaning of the words “curious, amazing, explorer, huge, spaceship, courage, spacewalk, experience, orbit, planet, follow, extraordinary, survive, solar system, feeling.”
- Students will be able to write these words correctly.
- Students will be able to make sentences by using these words.
- Students will be able pronounce these words correctly.

Techniques: whole-class work, reading aloud, question and answer exercise, listening for general meaning, fill in the blanks, dictation, matching the words with the meanings.

Materials and Resources / Preparations: the reading text “Welcome To Paradise”, an antique text (the poem “Spacewalk On The Moon”, written by the researcher), worksheets, slide projection.

Level and Age of the Students: Intermediate, 12-14.

Number of the Students: 9

Warm up: The teacher and the students greet each other and talk about the space shortly.

Pre-listening Stage: Students read the text “Welcome To Paradise” with the teacher and the teacher explains the unknown words in English. After that they answer the first question about the text. They do the second exercise of the text. In this exercise, they match the words from the text with the clues. In the third exercise, they circle the correct answers to complete the sentences and they check the answers with the teacher. Later, the teacher shows the slide which includes a picture of an astronaut. They talk about the astronaut. After that the teacher gives the paper which includes the poem. In this poem, students only see the poem and the gaps of the words which are intended to be taught by the teacher. The teacher wants students to read the poem and try to complete the gaps in the poem. The teacher wants the students to guess the words.

On-listening Stage: The students listen to the poem and check their answers. After that they listen to the poem one more time and at the same time they see the poem on the slide projection.

Post-listening Stage: The worksheets which include extra exercises about the poem are handed out in class. The teacher wants students to match the words with the meanings on their own and then they check it with the teacher in class. Later, the students complete the given sentences with the given words and check it with the teacher in class again. After that, they complete the words in the dictation part. The students, some of whom want to write the correct word on the board, check the words with the teacher. In the end, the teacher reads the poem loudly one more time in class and then two students, who want to read the poem loudly in class, read the poem again.

LESSON PLAN

LESSON 2 (One class hour – 50 minutes)

Date: 15.12.2018

Lesson Objectives:

- Students will be able to differentiate the meaning of the words “explore, dangerous, curious, courage, excitement, extraordinary, friendly, explorer, snake, spider, rat, reptile, amazing, eagle.”
- Students will be able to write these words correctly.
- Students will be able to make sentences by using these words.
- Students will be able to pronounce these words correctly.

Techniques: whole-class work, reading aloud, question and answer exercise, listening for general meaning, fill in the blanks, dictation, matching the words with the meanings.

Materials and Resources / Preparations: the reading text “A Contemporary Explorer”, an antique text (the poem “Amazing Explorer”, written by the researcher), worksheets, slide projection.

Level and Age of the Students: Intermediate, 12-14.

Number of the Students: 9

Warm up: The teacher and the students greet each other and talk about the picture of a man on the reading text “A Contemporary Explorer”.

Pre-listening Stage: Students read the text “A Contemporary Explorer” with the teacher and the teacher explains the unknown words in English. After that, they do the

second exercise of the text. In this exercise, they match the words from the text with the meanings. Later the teacher shows the slide which includes three pictures of an explorer whose name is Sir Ranulph Fiennes. This explorer is the person in the reading text. They talk about the explorer. After that the teacher gives the paper which includes the poem. In this poem, students only see the poem and the gaps of the words which are intended to be taught by the teacher. The teacher wants the students to read the poem and try to complete the gaps in the poem. The teacher wants the students to guess the words.

On-listening Stage: The students listen to the poem and check their answers. After that they listen to the poem one more time and at the same time they see the poem on the slide projection.

Post-listening Stage: The worksheets which include extra exercises about the poem are handed out in class. The teacher wants students to match the words about animals with the pictures on their own and then they check it with the teacher in class. Later, the students complete the given sentences. In the sentences the first letter of the words are given, and the students try to complete the rest of the words and they check it with the teacher in class again. Then, they match the words with the meanings and they check it with the teacher loudly in class again. After that, they complete the words in the last exercise. They see the meanings of the words and also the first letter of the intended words and they try to complete the rest of the words. The students, some of whom want to write the correct word on the board, check the words with the teacher. In the end, the teacher reads the poem loudly one more time in class and then two students, who want to read the poem loudly in class, read the poem again.

LESSON PLAN

LESSON 3 (One class hour – 50 minutes)

Date: 22.12.2018

Lesson Objectives:

- Students will be able differentiate the meaning of the words “pets, zoo, snake, spider, reptile, rat, shark, crab, eagle, octopus, prawn, dangerous, poisonous, jellyfish, starfish, playful, faithful, weird, terrible, middle.”
- Students will be able to write these words correctly.
- Students will be able to make sentences by using these words.
- Students will be able pronounce these words correctly.

Techniques: whole-class work, reading aloud, question and answer exercise, listening for general meaning, fill in the blanks, dictation, matching the words with the meanings.

Materials and Resources / Preparations: the reading text “Animals”, an antique text (the poem “Noah’s Ark”, written by the researcher), worksheets, slide projection.

Level and Age of the Students: Intermediate, 12-14.

Number of the Students: 9

Warm up: The teacher and the students greet each other and talk about animals shortly.

Pre-listening Stage: Students read the text “Animals” with the teacher and the teacher explains the unknown words in English. After that the teacher gives the paper which includes the poem. In this poem, students only see the poem and the gaps of the words which are intended to be taught by the teacher. The first letters of the words are given and the students try to complete the words. The teacher wants students to read the poem and try to complete the gaps in the poem. The teacher wants the students to guess the words.

On-listening Stage: The students listen to the poem and check their answers. After that they listen to the poem one more time and at the same time they see the poem on the slide projection.

Post-listening Stage: The worksheets which include extra exercises about the poem are handed out in class. The teacher shows the picture of Noah’s Ark and asks the students what they know about Noah’s Ark. They talk about it and the picture on the slide. In the next exercise, the students try to label the pictures about the animals and they check it with the teacher loudly in class. They write the words on the board, too. Then they match the given words with the meanings. They do the exercise on their own and they check it with the teacher loudly in class. Later, they complete the given sentences with the given words by themselves and they check it with the teacher loudly in class. The last exercise is dictation exercise and the students try to complete gaps of the given words. They do the exercise on their own and they check it with the teacher loudly in class. In the end, the teacher reads the poem loudly one more time in class and then two students, who want to read the poem loudly in class, read the poem again.

LESSON PLAN

LESSON 4 (One class hour – 50 minutes)

Date: 29.12.2018

Lesson Objectives:

- Students will be able differentiate the meaning of the words “gate, stick, huge, playful, faithful.”
- Students will be able to write these words correctly.
- Students will be able to make sentences by using these words.
- Students will be able pronounce these words correctly.

Techniques: whole-class work, reading aloud, question and answer exercise, listening for general meaning, fill in the blanks, dictation, matching the words with the meanings.

Materials and Resources / Preparations: the reading text “A Big Surprise”, an antique text (the poem “Walking The Dog”, taken from the internet), worksheets, slide projection.

Level and Age of the Students: Intermediate, 12-14.

Number of the Students: 9

Warm up: The teacher and the students greet each other and talk about animals shortly.

Pre-listening Stage: Students read the text “A Big Surprise” with the teacher and the teacher explains the unknown words in English. After that they answer the first question about the text. They do the next exercise of the text. In this exercise, they

match the words from the text with the meanings. In the next exercise, they write the correct people or things instead of pronouns and they check the answers with the teacher. Later, the teacher shows the slide which includes a picture of a dog. They talk about the dog. By showing the pictures of three different dogs and three different sentences the teacher tries to teach the meanings of the words “playful” and “faithful”. After that the teacher gives the paper which includes the poem. In this poem, students only see the poem and the gaps of the words which are intended to be taught by the teacher. The teacher wants students to read the poem and try to complete the gaps in the poem. The teacher wants the students to guess the words.

On-listening Stage: The students listen to the poem and check their answers. After that they listen to the poem one more time and at the same time they see the poem on the slide projection.

Post-listening Stage: The worksheets which include extra exercises about the poem are handed out in class. The teacher asks students if they want to have a dog like the one in the poem and want them to explain the reason of the answer. Then they start the next exercise. They complete the words in the dictation part. The students, some of whom want to write the correct word on the board, check the words with the teacher. Then the teacher wants students to match the words with the meanings on their own and then they check it with the teacher in class. Later, the students complete the given sentences with the given words and check it with the teacher in class again. In the end, the teacher reads the poem loudly one more time in class and then two students, who want to read the poem loudly in class, read the poem again.

LESSON PLAN

LESSON 5 (One class hour – 50 minutes)

Date: 05.01.2019

Lesson Objectives:

- Students will be able differentiate the meaning of the words “exactly, excitement, legendary, famous, outside, abandon, disappointed, nervously, bravely, smelly, noisy, wolf, friendly, feeling, relieved, followed, twin.”
- Students will be able to write these words correctly.
- Students will be able to make sentences by using these words.
- Students will be able pronounce these words correctly.

Techniques: whole-class work, reading aloud, question and answer exercise, listening for general meaning, fill in the blanks, dictation, matching the words with the meanings.

Materials and Resources / Preparations: the reading text “Legendary Twins”, an antique text (the poem “Myth Of The Twins”, written by the researcher), worksheets, slide projection.

Level and Age of the Students: Intermediate, 12-14.

Number of the Students: 9

Warm up: The teacher and the students greet each other and talk about their family members and twin sisters and brothers.

Pre-listening Stage: Students read the text “Legendary Twins” with the teacher and the teacher explains the unknown words in English. After that the teacher gives the

paper which includes the poem. In this poem, students only see the poem and the gaps of the words which are intended to be taught by the teacher. The teacher wants students to read the poem and try to complete the gaps in the poem. The teacher wants the students to guess the words.

On-listening Stage: The students listen to the poem and check their answers. After that they listen to the poem one more time and at the same time they see the poem on the slide projection.

Post-listening Stage: The worksheets which include extra exercises about the poem are handed out in class. The students complete the words in the dictation part. The students, some of whom want to write the correct word on the board, check the words with the teacher. In the next two exercises, the teacher wants students to match the words with the meanings on their own and then they check it with the teacher in class. Later, in the next two sentences, the students complete the given sentences with the given words and check it with the teacher in class again. In the end, the teacher reads the poem loudly one more time in class and then two students, who want to read the poem loudly in class, read the poem again.

LESSON PLAN

LESSON 6 (One class hour – 50 minutes)

Date: 12.01.2019

Lesson Objectives:

- Students will be able differentiate the meaning of the words “noisy, jealous, nervous, friendly, celebrity.”
- Students will be able to write these words correctly.
- Students will be able to make sentences by using these words.
- Students will be able pronounce these words correctly.

Techniques: whole-class work, reading aloud, question and answer exercise, listening for general meaning, fill in the blanks, dictation, matching the words with the meanings.

Materials and Resources / Preparations: the reading text “Me and my family”, an antique text (the poem “Me and My Brother”, written by the researcher), worksheets, slide projection.

Level and Age of the Students: Intermediate, 12-14.

Number of the Students: 9

Warm up: The teacher and the students greet each other and talk about the family members shortly.

Pre-listening Stage: Students read the text “Me and My Family” with the teacher and the teacher explains the unknown words in English. After that they answer the questions about the text. Later the teacher shows the slide related to the poem and asks

the questions “Do you have any brothers or sisters? If you have a brother or a sister, let’s talk about him/her.” The students talk about their family. After that the teacher gives the paper which includes the poem. In this poem, students only see the poem and the first letter of the words which are intended to be taught by the teacher. The teacher wants students to read the poem and try to complete the gaps in the poem. The teacher wants the students to guess the words.

On-listening Stage: The students listen to the poem and check their answers. After that they listen to the poem one more time and at the same time they see the poem on the slide projection.

Post-listening Stage: The worksheets which include extra exercises about the poem are handed out in class. The teacher wants students to complete the words in the dictation part. The students, some of whom want to write the correct word on the board, check the words with the teacher. After that they match the words with the meanings on their own and check it with the teacher in class. Later, the students complete the given sentences with the given words and check it with the teacher in class again. In the end, the teacher reads the poem loudly one more time in class and then two students, who want to read the poem loudly in class, read the poem again.

EK 11 - GÖRÜŞ SORMACASI

AD-SOYAD:

İngilizce derslerinde şiirle sözcük öğrenimine yönelik düşüncelerinizi değerlendirmek için görüş sormacasını cevaplandırmanızdan çok memnun olacağım. Katılımınız için teşekkürler.

1. Şiir türünü İngilizce dersinde sözcük öğrenmek için kullanmaktan keyif aldım.	EVET	HAYIR
2. Şiirle ders işlerken keyif aldığım ve almadığım aktiviteler:		
a) Şiiri bilgisayardan dinlemek	EVET	HAYIR
b) Şiiri öğretmenden dinlemek	EVET	HAYIR
c) Şiiri arkadaşımдан dinlemek	EVET	HAYIR
d) Şiiri okumak	EVET	HAYIR
e) Şiir metninde yazılmayan ama benden bulmam istenilen sözcükleri tahmin etmek	EVET	HAYIR
f) Şiir aracılığıyla çalışılan sözcükleri dikte etmek	EVET	HAYIR
g) Şiir aracılığıyla çalışılan sözcükleri İngilizce anlamları ile eşleştirmek	EVET	HAYIR
h) Şiir aracılığıyla çalışılan sözcüklerle ilgili cümle tamamlama alıştırmaları yapmak	EVET	HAYIR
i) Şiir hakkında İngilizce konuşmak	EVET	HAYIR
j) Örnek İngilizce şiirleri çalıştıktan sonra kendi İngilizce şiirimi yazmak	EVET	HAYIR
3. İngilizce derslerindeki şiir uygulamaları İngilizce sözcük öğrenmeye yardımcı oldu	EVET	HAYIR
4. İngilizce ders kitaplarında hikaye ve şarkılar gibi şiirlerin de olmasını isterim.	EVET	HAYIR
5. İngilizce derslerinde şiir türünü kullanmaya devam etmek isterim.	EVET	HAYIR

